

Čas, da banko vrnejo lastnikom

BOJAN BREZIGAR

Sodno obvestilo se ne pomeni krivde, to je treba takoj povedati. To smo tudi že napisali ob številnih priložnostih. Vendar pa je sodno obvestilo kljub temu negativen predznak, ki ga javno mnenje pripisuje vsakemu človeku, ki ga je prejel. Zato je navada, da se javni funkcionar, ki je prejel sodno obvestilo, začasno umakne, v pričakovanju, da sodišče dokončno pojasni njegovo delo in ugotovi njegove morebitne odgovornosti, ali pa ga popolnoma oprosti.

Te ugotovitve veljajo tudi za milanskega odvetnika Guida Viola, ki je osumljen domnevnega »pranja denarja« podkupnin. Zadeva bi ne bila zanimiva, ko bi Banka Italije ne imenovala Viola za enega izmed treh nadzornikov goriske Kmečke banke. Vsi se spominjamo 3. oktobra, ko je zakladni minister na predlog državne banke odstavil vodstvo Kmečke banke in imenoval dva komisarja in tri nadzornike - med njimi odvetnika Viola - ki zdaj že pet mesecev vodijo banko.

V Kmečki banki se je, kot pravijo, v tem času precej spremenilo. Spremenil se je pogovorni jezik med uslužbenci in vodstvom banke, pa tudi med klienti in vodstvom zavoda. Novi direktor ne pozna slovensčine in menda ni naredil ničesar, da bi se jezika glavnine uslužbencev in klientov naučil. Vendar se ni spremenil samo pogovorni jezik, ki je lahko za italijanske opazovalce posttransko vprašanje. Sliši se, da banko zapuščajo stranke, ki so ji z večjimi krediti zagotavljale dokajšen zaslužek. Sliši se, da se to dogaja zaradi načrtnih posegov komisarske uprave, ki je »odpisala« tudi zelo uspešna podjetja, ta pa se zdaj obračajo na druge bančne zavode. Če je to res, je vprašljivo, ali komisarska uprava res deluje v korist banke. In ker smo vsi ljudje, in torej krvavi pod kožo, lahko - po sodnem obvestilu odvetniku Viola - še enkrat podvomimo v oportunist in v učinkovitost sklepa o komisarski upravi, se zlasti pa o uresničenju osnovnega namena, da ta sklep banki koristi in da uprava zares deluje izključno banki v prid.

Sinoci smo iskali odvetnika Viola. Nismo ga našli, vendar so nam v njegovem uradu zagotovili, da je Banka Italije o zadevi že obveščena, kar bi lahko pomenilo, da je Viola pripravljen zapustiti mesto nadzornika Kmečke banke. To pa bi bila lahko za državno banko priložnost, da ponovno preveri svoj sklep, ugotovi, da za komisarsko upravo ni (več) razlogov in vrne banko zakonitim lastnikom. S tem bi tudi odpravila naš sum, da so sklepi o komisarski upravi botrovali razlogi, ki imajo z bančništvom malo skupnega.

Nadzornik Kmečke banke prejel jamstveno obvestilo

MILAN - »Popolnoma miren sem, ker upam, da bom lahko sodnikom dokazal svojo dobro vero.« Tako je znani milanski odvetnik in nekdanji sodnik Guido Viola včeraj komentiral prejem jamstvenega obvestila, ki so mu ga poslali z državnega pravdnistva. Viola je osumljen nezakonite pomoči nekdanjemu socialističnemu veljaku in enemu prvih skesanecv podkupniške afere Matteu Carrieri, katerega od-

vetnik je. Pomagal naj bi mu tako, da je materialno predal dve milijardi lir neki posredovalni družbi, da bi jih investirala na borzi. Odvetnika Viola je Banka Italije oktobra lani imenovala v nadzorni odbor goriske Kmečke banke, na nase izrecno vprašanje pa so nam včeraj v njegovem studiu povedali, da je o svojem sodnem položaju že obvestil centralno banko.

Na 3. strani

Med Rimom in Ljubljano spet precejšnja ohladitev

RIM - Odnosi med Rimom in Ljubljano so se po nekajtedenski otoplitvi spet krepko ohladili. Italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli je v Washingtonu, kjer je bila na uradnem obisku, podvomila, da bo v petek lahko umaknila italijanski veto na začetek pogajanj med Slovenijo in Evropsko zvezo. Krivdo za zastoj je pripisala Ljubljani, ki naj bi nasprotovalna podpisu načelnega dogovora. Baje je cikala na

Drnovskov intervju za slovensko televizijo.

Medtem ko sta se v Sloveniji sestajala pooblastenca obeh vlad, sta se Agnellijeva in sef slovenske diplomacije Zoran Thaler pogovorila po telefonu. Kaze, da je bila italijanska ministrica »ledena«, kljub hladnosti pa sta se ministra dogovorila za zopetni telefonski pogovor.

Na 3. strani

RIM / PREDLOGI KARTELA SVOBOŠČIN PREDSEDNIKU SCALFARU IN PREMIERU DINIJU

Berlusconi pripravljen podpreti manever, da pospeši odhod vlade in doseže volitve

Levica in sindikati proti parlamentarnemu pooblastilu vladi, da sama zasnuje pokojninsko reformo

RIM - Kartel svobosčin ne bo predložil resolucije o nezaupnici Dinijevi vladi, ampak si bo prizadeval, da pospeši uresničitev vladnega programa. Silvio Berlusconi in njegovi zavezniki so se odločili za novo taktiko, strateški cilj pa je slej-ko prej isti, razpust parlamenta in predčasne volitve že junija.

Predstavniki Kartela, ki so se včeraj srečali s predsednikom republike Scalfarom in premierom Dinijem, so pripravljene podpreti gospodarski manever, za pospešitev vlad-

nega programa pa predlagajo, naj parlament pooblasti vlado za pokojninsko reformo, Dini pa naj najpozneje v začetku maja zastavi programski gospodarski in finančni načrt za leto 1996, nato pa naj odstopi.

Proti temu, da bi parlament z zakonom pooblastil vlado za pokojninsko reformo, se je izrekla levica in tudi Ljudska stranka ni navdušena. Medtem pa se bje ostra bitka na področju informacije, saj Berlusconi nasprotuje odloku o »par condicio«.

Na 3. strani

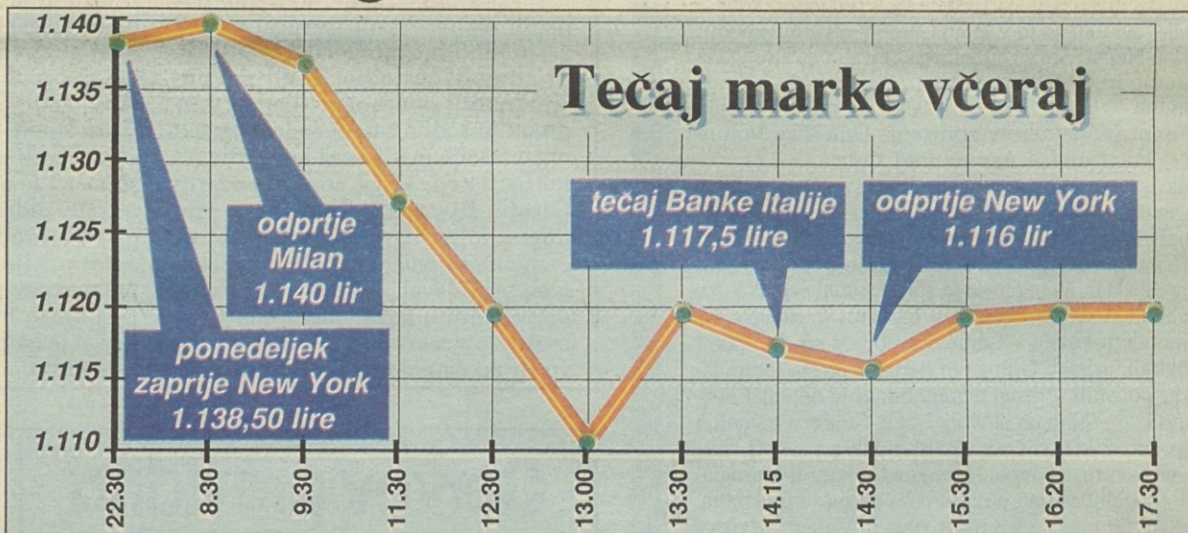
Umor je naročil predsednikov brat

CIUDAD DE MEXICO (AFP, Reuter) - Ubij voditelja vladajoče Revolucionarne institucionalne stranke Joséja Francisca Ruiza 23. novembra lani je načrtoval in plačal Raul Salinas de Gortary, brat tedanjega predsednika republike Carlosa Salinas, je sporočilo državno tožilstvo. Doslej vsemogočnega poslovnega so zaprli, raziskovanje ozadja atentatov na Ruiza in na predsedniškega kandidata vladajoče stranke Luisa Donaldla Colosia pa je vneslo nemir na mehiško politično prizorišče.

Na 20. strani

EKONOMIJA / MARKA POPUŠČA, ČEPRAV OSTAJA NAD 1100 LIR

S postopno krepitvijo lire se na trge vrača optimizem

RIM - Dinijevemu manevru se obeta parlamentarni pristanek in lira je zadihala, borza pa kar vzcvetela. Na trgih si že utira pot prepričanje, da je tudi pokojninska reforma le se stvar časa, cim krajšega seveda. Po drugi

strani pa je k izboljšanju položaja na italijanskem denarnem trgu pomagalo tudi dogajanje na mednarodnih trgih, kjer se je marka vsaj za spoznanje upehala in pustila nekaj kisika ostalim bankovcem, vključno z dolarjem.

Lira je priložnost dobro izkoristila in se okrepila do praktično vseh bankovcev, na borzi pa potihem upajo, da bodo ugodna valutna razmerja pospešila vračanje tujih investitorjev.

Na 11. strani

Veselo in žalostno v vsem zamejstvu ob zadnjem dnevu letošnjega pusta

TRST, GORICA - Na Trzaskem je bilo veselo in žalostno. Na Kontovelu so ponesli pokojnika do Mlake, kjer so ga zažgali; v Boljuncu je domači Boljunec 9. odletel v vsemirje. Zivahne pogrebe so priredili tudi v Gropadi in Salezu, ter seveda v Skednju in v Miljah.

V Doberdobu so se domačini in zalujoče pustne seme iz sirse okolice od Ronk do Sovodenj in kraskih vasi v Sloveniji včeraj posloviili od strica Lovreta. Dedca je po težkem pustnem popivanju spravila v prerani grob strahotna driska.

Na 6 in 8. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Gospodarski manever v senatu

V senatu se bo danes začela razprava o vladnem gospodarskem manevru, ki se bo predvidoma končala že jutri, nakar bo ukrep romal se v poslansko zbornico.

Stran 2

50-letnica Osvoboditve v Nabrežini

Občina Devin-Nabrežina pripravlja vrsto zanimivih pobud ob bližnji 50-letnici konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifasizmom.

Stran 4

Dežela in sesljsansko pristanišče

Deželna uprava bo finansirala urbanistični načrt za sesljsansko pristanišče. To je zupanu Giorgiu Depangherju obljubil deželni odbornik Cristiano Degano.

Stran 4

Vrhunski jazz v Gorici

Jazz pianistka Carla Bley je v triu s S. Swallowom in A. Sheppardom predsinoci v goriskem Kulturnem domu izvedla enega najboljših koncertov v zadnjih letih v Gorici.

Stran 9

Liga prvakov: zmaga Milana

Na sinočnji prvi četrtfinalni tekmi lige prvakov je Milan doma premagal Benfico iz Lizbone z 2:0. Junač srečanja je bil Simone, ki je dal oba zadetka.

Stran 28

RIM / PREDSTAVILI 100 AMANDMAJEV

Danes v senatu o vladnem manevru

Včeraj v Palači Madama ostra bitka okrog novih norm za imenovanje upraviteljev Raia

RIM - Senat bo danes popoldne začel razpravo o vladnem gospodarskem manevru, ki bi ga moral odobriti že jutri opoldne. Tako je sporcil predsednik senata Carlo Scognamiglio. Včeraj je o manevru razpravljala senatna proračunska komisija, ki bo razpravo morala zaključiti danes zjutraj. Komisija je tudi začela pregledovati okrog sto spreminjavalnih predlogov, kolikor so jih vložile vse politične skupine. Forza Italia je med drugim predlagala ukinitve povisanja Irpeg (davka na dohodke podjetij), davka na zdravje (ki ga morajo plačati neodvisni delavci) in davka Iva na skrbstvene prispevke. Progresisti pa so predlagali

predvsem dve spremembi: s prvo naj bi obnovili kupno moč družinske doklade, druga pa predvideva ukinitve zamrznitve novih nastavitev za tiste javne uprave, ki so proračunsko zdrave.

Pač pa se je senat včeraj ukvarjal z drugo zelo kočljivo temo: z reformo pravil za imenovanje in odstavljanje upraviteljev javne radiotelevizijske službe. Med razpravo so prišla do izraza ostra nasprotstva med nekdanjo Berlusconijevo večino in silami, ki podpirajo vladno Lamberta Dinija. Pravilnik o delovanju senata sicer ne dovoljuje obstrukcije, vendar se Kartel pripravlja, da na vse možne načine prepreči odobritev novih norm. Njeni predstavniki so

tako vložili okrog 500 amandmajev, pri čemer so bili najbolj aktivni predstavniki Nacionalnega zavezništva, ki so jih pripravili kar 274, poleg teh pa se deset resolucij. Predstavnik NZ De Corato je obtožil nekdanjo opozicijo, da hoče zamenjati sedanji upravni svet Raia, ki je nasprotno »dobro deloval.«

O »uspešnosti« novega upravnega sveta pa prica dejstvo, da so včeraj novinarji TG3 izglasovali nezaupnico pred kratkim imenovanemu odgovornemu uredniku Danieli Brancati, medtem ko je v prejšnjih mesecih in tednih že dvakrat prejel nezaupnico od lastnega uredništva ravnatelj TG2 Clemente Minun.

POLEMKA V LJUDSKI STRANKI

Pred razsodišče predstavniki levega krila LS

Martinazzoli ponudil posredovanje, a podprl kandidaturo Prodijsa

RIM - Predstavniki levega krila Ljudske stranke, ki so se bolj ali manj javno ogreli za kandidaturo Romana Prodijsa na celu levosredinskega volilnega zavezništva, se bodo 7. marca zagovarjati pred strankinim razsodiščem. Poziv, naj se javijo pred razsodišče, »da nudijo ustrezna pojasnila«, so prejeli Nino Andreatta, Rosi Bindi, Sergio Mattarella, Giovanni Bianchi, Roberto Pinza, Leopoldo Elia, Rosa Russo Jervolino in Nicola Mancino.

Kot je jasno, je sklicanje pred strankino razsodišče spet nekoliko zaostrišlo notranjo polemiko v Ljudski stranki. Medtem ko se je Rosi Bindi omejila na ugotovitev, da se »farza nadaljuje«, je Sergio Mattarella zavnil »razkazovanje mišic« in poudaril, da bo do razčiščenja kvečjemu prišlo na politični ravni, se pravi na seji strankinega vsedržavnega vodstva, ki se bo sestalo danes. Kot izhodišče za razpravo na zasedanju bi utegnil biti Marinijev in Garganijev članek v strankinem glasilu »Il Popolo«, ki je postavljaj kolicke možnim zavezništvom, pri čemer je izključeval vsakršno sodelovanje z NZ in s SKP.

Zadnji tajnik KD Mino Martinazzoli pa je včeraj spet polemiziral s tajnikom LS Rocco Buttiglionejem, pa čeprav je ponudil nekakšno posredovanje v sporu med strankino večino in levim krilom. Dejal je, da se mora stranka najprej odločiti, kaj hoče biti in kakšen je njen program, sele nato pa si postaviti vprašanje zavezništva. Sicer pa se je Martinazzoli s simpatijo izrazil o Prodijski kandidaturi.

G L O S A

Odpraviti miselno pregrado

JOŽE PIRJEVEČ

Gospa Susanna Agnelli, novi italijanski zunanji minister, je dala prejšnji teden za časopis Corriere della Sera zanimiv intervju, v katerem je spregovorila tudi o slovensko-italijanskih odnosih. V nasprotju s svojim predhodnikom Martinom je ubrala poudarjeno zmerne tone in naglasila, da je treba najti med obema državama sporazum, ces, celo De Klerk in Mandela v Južni Afriki, Arafat in Perez v Izraelu, so se sporazumeli. Tudi mi se moramo. Ta izjava gospe, ki z visočine svojega bogastva gotovo gleda na svet in na dogajanje v njem z odmaknjenostjo in blagohotnostjo, kakršno si lahko privoščijo le knezi po krvi ali denarju, me je seveda razveselila, obenem pa tudi prisilila k razmišljanju.

Izhodiščna misel, ki se mi je porodila, je izvirala iz rahlega začudenja, da je gospa Agnelli nas obmejni spor postavila v isto vrsto z južnoafriškimi apartheidom in palestinsko tragedijo. Čeprav je zaznamoval vse moje življenje, ga vendarle nisem nikoli občutil kot problem planetarnih razsežnosti, ki bi ga z nekaj dobre volje pravzaprav zlahka ne premostili. V tem smislu smo Slovenci tudi veliko storili, saj do Italije in Italijanov nikdar nismo načrtno gojili sovraštva, nismo odklanjali njihove kulture in jezika, obenem pa smo bili hvaležni za vsako dobro besedo in prijazno gesto. Zadnje, kar nam Italijani lahko očitajo je, da smo se zaprli v svoj geto, kajti to ni res - pomislimo samo, koliko Slovencev je volilo in voli, se udeleževalo in se udeležuje v italijanskih političnih strankah, da ne omenimo vsega tega, kar smo storili, da bi sosede seznanili z našo kulturo, jezikom in stvarnostjo. Ne vem, ce je o Italijanih mogoče reci isto. Nasprotno, clovek ima vtis, da marsikdo med njimi zares občuti naša medsebojna razhajanja na tako dramatičen način, kakor jih je opisala gospa Agnelli, ne da bi obenem tudi delil njegovega nagnjenja k spravi. Leta 1948 je neki oficir Zaveznishe vojaske uprave v svojem poročilu o etničnih odnosih v coni A Svobodnega tržaskega ozemlja zapisal: "Italijani so bili

dolgo navajeni gledati na Slovence skoraj kot na podljudi. Njihov odnos je mogoče primerjati tistemu, ki ga imajo južnjaki v Ameriki do crncev, le da tu učinkuje se strah pred velikim crncem v bližnji koci". Bojim se, da se ta odnos v zadnjih stidesetih letih ni bistveno spremenil, le da velikega crnca, ki bi se ga bilo treba bati, sedaj ni več. V tem smislu si lahko tudi razlagamo politiko, za katero se je v zadnjih mesecih odločila Berlusconijeva vlada, kot izbruh sovraštva in revansizma, ki ga ni treba več prikrivati, saj pač mala Slovenija ne more nikomur povzročati strahu.

Da obstaja tudi v glavah tistih Italijanov, ki so nam naklonjeni, miselna pregrada, ki jih podzavestno spravi v nelagodje, ce stopijo v družbo z nami, sem pomislil pred kratkim ob predstavitvi pisma Henrika Tume v knjigi Henri Einaudi v Trstu. Kljub prijateljski in zivahni atmosferi, značilni za sestanke Skupine '85, me je motilo poudarjanje, ki ga je bilo večkrat slišati z italijanske strani, da je slovensko stvarnost pač treba spoznati, da se je z njo treba soocati, kakor da bi si tisti, ki so tako govorili, skušali pomiriti rahlo očitane vesti. Pri vsej dobrohotnosti teh izjav sem se zares počutil kot crnec, ki so mu dovolili, da stopi v salon bele gospe in ga celo povabili, da z njo popije čaj. Jasno je, da je slovensko stvarnost treba poznati, pa ne iz pravičnosti ali iluministične razodnosti, temveč preprosto zato, ker tako zahtevata čas in prostor. Stvar je tako jasna, da tega pač ni treba poudarjati. Ce pa je treba, pomeni, da se italijanskemu Trstu res slabo piše.

NOVICE

V Somaliji ugrabili italijanska kooperanta

RIM - V Somaliji so včeraj zjutraj ugrabili dva italijanska državljana, ki sodelujeta v programu kooperacije; ugrabili so ju v kraju Garoe v severnovzhodni deželi Nugal. Gre za 39-letnega Salvatoreja Grunga iz Catanie in 49-letnega Giuseppeja Barbero iz kraja Pergine Valdarno (Arezzo). Delovala sta v 4-clanski skupini prostovoljcev združenja Lvia (Lay Volunteers International Association). Ostala dva prostovoljca, ki se nahajata v Nairobiju, sta 35-letni Luca Barletti iz Genove in 36-letni Alberto Vidano iz Port Canavese (Turin). Stirje prostovoljci delajo v okviru posebnega programa za instalacijo in popravilo mlinov na veter. Izvedelo se je, da so somalske oborožene bande ustavile Grunga in Barbero, ko sta se z avtomobilom vozila v Garoe. Ugrabitelji so avtomobil blokirali, prisilili Grunga in Barbero, da sta izstopila, in ju potisnili v drugi avtomobil, ki je odpeljal neznan kam. Stirje prostovoljci so iz Cune v Somalijo odpotovali v različnih dneh, delali pa so pri skupnem načrtu. Grungo, ki prebiva v Pretoli (Perugia) je v Somaliji že leto dni, Barbero od meseca oktobra, Barletti od meseca februarja 1993 in Vidano od oktobra istega leta. Na italijanskem zunanjem ministrstvu so potrdili, da ugrabitev dveh Italijanov dokazuje utemeljenost zaskrbljenosti za usodo italijanskih državljanov v Somaliji.

Tudi karabinjerji v Mostarju

RIM - Generalni komandant karabinjerjev Luigi Federici je včeraj na krajsi slovesnosti pozdravil 20 karabinjerjev, ki bodo 8. t.m. odpotovali v Mostar, kot je zaprosila Evropska unija. Slednja je namreč pripravila program o enotni policijski sili. Kontingent policije Evropske unije bo sestavljalo 150 poročnikov in podporočnikov policijskih sil z vojaškim "statusom"; italijanskemu kontingentu karabinjerjev poveljuje major Maurizio Coppola, v njem pa so trije poročniki in 14 podporočnikov.

Aretirali bivšega predsednika videmske KZE

PORDENON - Na zahtevo pordenonskega tožilca Raffaeleja Tita so včeraj aretirali bivšega predsednika videmske KZE Alberta Zulianija; aretirali so ga pod obtožbo izsiljevanja. Po obtožnici naj bi Zuliani, ki je bil predsednik videmske KZE med oktobrom 1990 in julijem 1991, prejel 50 milijonov lir podkupnine, ker je "pomagal" podjetju Pietra Venturinija na dražbi za gradnjo (se nedokončane) menze v videmski bolnišnici, ki je stala 15 milijard lir. V prejšnjih dneh so Venturinija aretirali, po zaslišanju pa ga izpustili na prostost.

Končan obisk LS v Zagrebu

TRST - Delegacija Evropske demokratsko krščanske zveze je zaključila obisk v Zagrebu, kjer se je srečala s predsednikom Tudmanom, zunanjim ministrom Graničcem, z rektorjem zagrebske univerze Sunjicem, s kardinalom Kuharičcem in s poveljnikom Unprofora Akashijem. Delegacijo je vodil evropski poslanec Wim Van Velzen, za italijansko ljudsko stranko pa sta bila prisotna posl. Sergio Coloni in tržaski občinski svetovalec Walter Godina.

PALERMO / OBTOŽEN JE SODELOVANJA Z MAFIJO

Danes sklep o Andreottiju

Sodnik bo odločil, ali bo moral bivši premier na proces

PALERMO - Ce ne bo nepredvidenih zapletov, bo palermski sodnik za predhodno preiskavo Agostino Cristina danes odločil, ali naj dosmrtnemu senatorju Giuliju Andreottiju sodijo zaradi sodelovanja z organizacijo mafijskega kova. Državno tožilstvo, ki ga vodi Giancarlo Caselli, bivšega italijanskega premiera dolži, da je bil dolgo let za mafijo politično jamstvo in si je obenem prizadeval, da bi kasacijsko sodišče omililo kazni mafijcem. Cosa nostra je v zamenjo podpirala njegovo strujo na Siciliji. Tožilstvo je pre-

pricano, da je dokazalo, da je Andreotti lagal, ko je trdil, da ni nikoli imel stikov z mafijskimi veljaki. O teh srečanjih so spregovorili številni skesanci.

Andreotti in njegovi branilci pa so zavrnili obtožbo, saj naj bi bili skesanci le orodje v rokah mafije, ki se želi Andreottiju maščevati, ker se je boril proti nji. Obramba zahteva Andreottijevo oprostitev ali vsaj preemestitev procesa v Rim. Temu pa nasprotuje tožilstvo, po mnenju katerega je za proces pristojno sodišče v Palermu.

Cerkev previdna o Marijinem kipcu

RIM - Ali se je v Civitavecchii res zgodil cudez? Cerkev zaenkrat se ni odgovorila in je izredno previdna. Ne skof iz Civitavecchie msgr. Girolamo Grillo ne prefekt vatikanske kongregacije za vero kardinal Joseph Ratzinger se ni sta hotela še izreči o dogodku, ki je pred nekaj tedni priklical pozornost ljudi in sredstev množičnega obveščanja. Marijin kipec, ki je bil kupljen v Medugorju, je začel točiti krvave solze.

V torek zvečer so se razširile prve novice, da so analize izvedencev rimske bolnice Gemelli pokazale, da je tekočina, ki je privrela iz kipca, moška kri. Novice zaenkrat ni hotel potrditi ne msgr. Grillo kot tudi ne prof. Angelo Fiori, ki je vodil ekipo izvedencev in ki je v torek izročil izide analiz skofu.

Msgr. Grillo se je včeraj dopoldne srečal s kardinalom Ratzingerjem, vendar o vsebini pogovora je bil vatičanski glasnik Joaquim Navarro zelo skop. »Slo je

za informativni pogovor,« je dejal Navarro. In tudi skof ni bil nič zgovornejši. Tudi o poročilu izvedencev se skof ni izjasnil. »Povem vam lahko, da me ni presenetilo,« je dejal. Stavek je dvoumen, saj lahko namiguje na možnost cudeza, a tudi na možnost goljufije.

Znanstveniki italijanskega odbora za nadzorstvo nad paranormalnimi pojavi, v katerih so znana imena kot Carlo Rubbia, Rita Levi Montalcini in Margherita Hack, so skeptični do cudezev, ki se pojavljajo v Italiji, saj so v zadnjih letih poročali iz raznih krajev o jokajočih kipcih. Med »cudeži« ne manjkajo tudi nekateri skoraj neverjetni primeri. V kraju Seravalle del Chienti pri Macerati so dobro leto castili madež, ker je spominjal na profil podoobe na Kristusovem mrtvaškem prtu, ki ga hranijo v Turinu. Slo pa je samo za blatni madež, ki so ga avtomobilska kolesa pljusknila na vhodna vrata neke hise.

Po priznanju v New Yorku sodno obvestilo v Pesaru

PESARO - Pred tremi dnevi ji je newyorkska Columbia University podelila častni doktorski naslov v družbenih vedah zaradi njene zasluznosti v humanitarnih akcijah v Italiji in Ekvadorju, včeraj pa ji je državna tožilka v Pesaru poslala jamstveno obvestilo in jo osumila ugrabitve in nasilja. Protagonist obeh dogodkov je redovnica Flora Pallotta, ki je v Italiji in v Ekvadorju ustanovila Zavod misijonskih nun.

Dogodek, ki je privedel redovnico pred sodišče, se je pripetil pred tremi leti, ko naj bi redovnica zaprla v sobo ekvadorsko dekle in ji prepričala, da bi se srečala z družino. Kaže, da se dekle se danes zahvaljuje redovnici, medtem ko se je njena družina odločila za sodno pot.

ITALIJA / BOLJ UMIRJENO VZDUŠJE PO NAPETOSTI PREJŠNJI DNI

V zameno za volitve Kartel podpre manever

RIM - Razpust parlamenta in predčasne volitve v juniju so strateški cilj, ki se mu Kartel svobosčin ne odpoveduje. Toda taktika, s katero želijo Silvio Berlusconi, Gianfranco Fini in njihovi zavezniki doseči ta rezultat, je različna. Prejšnji teden je sel Kartel v frontalni spopad s predsednikom republike Oscarjem Luigiem Scalfarom in ostro kirtiziral gospodarski manever vlade Lamberta Dinija, sedaj je pripravljen na sodelovanje z vlado, pod pogojem, da čimprej »odbrenka« svoj program in odstopi ter tako omogoči razpust parlamenta.

To so - v nekoliko različni obliki - predsedniki poslanskih skupin Kartela povedali včeraj dopoldne predsedniku republike Scalfaru in to so skoraj istocasno liderji Berlusconi, Fini in Mastella povedali premieru Lambertu Diniju.

Manj napeta politična klima je omogočila liri, da je zadihala in pridobila v odnosu do marke (kotacija nemške devize je padla za okoli dvajset lir) in milanskemu borznemu trgu, da si je po sedmih dneh zaporednega padanja končno opomogel in pridobil dva odstotka. Perspektive zakonodajne dobe pa se niso jasne. Berlusconi, Fini in junjuni zavezniki si prizadevajo, da bi bile volitve junija in računajo, da bo

Fini, Pannella in Berlusconi (z leve) med včerajšnjo tiskovno konferenco po srečanju s premierom Lambertom Dinijem (telefoto AP)

italijanski premier spontano odstopil, ko bo ocenil, da je uresničil svoj program ali da so ovire za uresničitev tega programa prevelike. Za ta cilj je Kartel svobosčin pripravljen placati majhen davek in glasovati za Dinijev gospodarski manever, v zameno pa zahteva pospešitev uresničevanja vladnega programa. V ta namen je Berlusconi predlagal, naj bi parlament z zakonom pooblastil vlado, da pripravi pokojninsko reformo, Dini pa naj bi že v maju izoblikoval Gospodarski in finančni programski dokument, ki naj bi zarislal glavne smernice finančnega

zakona za prihodnje leto. Slo naj bi za neke vrste obvezo, ki naj bi jo upoštevala tudi vlada, ki bi izšla iz poletnih volitev.

V tem okviru se je Kartel svobosčin izognil enemu samemu vprašanju, tistemu odloku o enakih možnostih pristopa k radijskim in televizijskim sporedom, ki je znan kot odlok o »par condicio«. Med pogovorom z novinarji je Berlusconi napadel ta odlok kot zelo krivicev ukrep, v senatu, kjer razpravljajo o novih pravilih za imenovanje upravnega sveta Raia, pa je Kartel skušal zavreti pot predloga s kar 500 amandmaji.

Poti, ki jo je nakazal Berlusconi, ostro nasprotuje levica. »Nepojmljivo je, da bi se pokojninske reforme lotili s pooblastilom vladi, naj ukrepa po svoji uvidevnosti,« sta povedala predsednika parlamentarnih skupin progresistov Cesare Salvi in Sergio Berlinguer, predstavnik SKP Famiano Crucianelli pa je to ocenil kot »norost«. In tudi sindikati niso navdušeni. Tajnik CISL Sergio D'Antoni je izključil, da bi sindikati lahko podpisali sporazum o reformi z vlado, ki ne bi bila polnomocna dokler ne bi parlament odobril reforme. Pot pooblastila se ni zdela povsem ne-

sprejemljiva predsednik poslancev Ljudske stranke Ninu Andreatti, medtem ko je bil njegov kolega v senatu Nicola Mancino previdnejši in je menil, da »je treba vprašanje pooblastila krepko poglobiti«.

Premier Dini, ki se bo prihodnji teden srečal s sindikalnimi predstavniki, da nadaljuje s soocanjem o pokojninski reformi, se ni hotel opredeliti o predlogu pooblastila. Rekel je le, da »ni odvisno samo od vlade, koliko casa bo treba za pokojninsko reformo«. Sicer pa je bil predsednik vlade (popoldne je sprejel predstavnik strank, ki podpirajo njegovo vlado, da bi jim poročal o srečanju z Berlusconijem) zadovoljen, ker je tudi Kartel svobosčin napovedal podporo manevru, kar bo po njegovem mnenju prispevalo k umiritvi napetosti na denarnem in borznem trgu. Pri tem pa je izpostavil samo pripravljenost vseh sil, da se hitro uresniči stiri glavne vladne programske točke, medtem ko ni sploh omenil, ali ob koncu namerava odstopiti.

Berlusconi je napovedoval, da je Dini pripravljen na nepreklicni odstop, premier pa je o tem molčal. Kaj namerava, bo bolj bo morda bolj jasno jutri, ko bo v senatu z repliko zaključil debato o manevru.

PO ZAČETNI RAZJASNITVI

Spet zaostritev v odnosih med slovensko in italijansko vlado

RIM - V odnosih med Italijo in Slovenijo se spet zapleta. Istega dne, ko sta se v Sloveniji srečala pooblaščenca rimske in ljubljanske vlade, da bi nadaljevala soocanje o odprtih dvostranskih vprašanjih, so italijanski časopisi v dopisih iz Washingtona objavili izjave italijanske zunanje ministrice Susanne Agnelli, po katerih »Slovenija zavira pogajanja«.

»Bojim se, da v ponedeljek v Bruslju ne bom mogla umakniti veta na začetek pogajanj s Slovenijo o njenem pridruženem članstvu,« je povedala Agnelli. Slovenija naj bi že napovedala »Ne« svoje vlade za načelno dosežen dogovor, je trdila italijanska zunanja ministrica in baje cikala na intervju slovenskega premiera Janeza Drnovskega za slovensko televizijo.

Zaostritev baje ni povsem negativno vplivala na potek pogovorov med pooblaščenca, ki vsekakor nista uspela veliko napredovati. Oblaki so namreč gosti in tudi telefonski pogovor med sefoma obeh diplomacij, Zoranom Thalerjem in Susanno Agnelli (baje je bila italijanska predstavnička »ledena«), jih ni razpihal. Kljub temu kaže, da se bosta zunanja ministra spet slišala, pa tudi predsednik zunanjepolitične komisije italijanskega senata Giangiacomo Migone, ki je pred nekaj tedni prispeval k prebijanju le-

du, se je angaziral v posredovanju in pri poskusu zblizanja stališč Rima in Ljubljane.

Med svojim prvim srečanjem v Rimu sta se Thaler in Agnellijeva dogovorila, da do 6. marca, ko se v Bruslju spet sestane ministrski svet EZ, državi ne bosta podpisovali nobenih dokumentov, ampak bosta reševanje odprtih vprašanj prepustili pooblaščenca obeh vlad. Italija je sedaj menda začela pristiskati, da bi podpisali vsaj en načelni dokument na osnovi dosedanjih pogovorov pooblaščenca, Slovenija pa tega noče. Najtrši oreh je po vsem sodeč se vedno problem premoženja istrskih beguncev, pa tudi pri problemu manjšin se je zataknilo (Italija ni izpolnila obljubljenega).

Za pristop Slovenije k Evropski zvezi pritiskajo ZDA, pa tudi EZ sama naj bi se pred ponedeljkovim sestankom angazirala v posredovalni akciji. Ali bo zadostovalo, da Italija umakne veto? Ali bo ministrica Agnellijeva tvegala korak, ki ne sodi med programske prioritete Dinijeve vlade? Na odgovor bo treba počakati nekaj dni. Dejstvo pa je, da bi ponovni italijanski »ne« najbrz casovno krepko oddaljil pristop Slovenije k EZ in reševanje dvostranskih vprašanj, saj ne kaže, da bi bilo sedanji italijanski vladi usojeno se dolgo življenje. (vt)

SODNE AFERE / ZARADI SUMA O PRANJU DENARJA, KI NAJ BI PRIHAJAL OD PODKUPNIN

Nadzornik Kmečke banke odv. Guido Viola vpleten v milansko preiskavo o korupciji

MILAN - Guido Viola, eden pred leti najbolj znanih italijanskih sodnikov, ki se je preselil v odvetniške vrste in postal eden najvidnejših milanskih advokatov, je v sodni preiskavi. Namestnik državnega pravdnika Riccardo Targetti mu je poslal jamstveno obvestilo, ker sumi, da je favoriziral svojega varovanca Mattea Carriero, nekdanjega socialističnega veljaka in eno prvih »žrtev« milanske preiskave proti korupciji. Za izrazom »favoriziranje« se skriva domneva državnega pravdnika, da je Viola predal dve milijardi lir, ki mu jih je bil zaupal Carriero, neki borzni posredniški družbi. Do tod se nič kaznivega, stvar pa se zaplete pri drugi domnevi sodnikov, da je namreč denar prihajal od Carrierove podkupniške »dejavnosti«.

Klopčič se je začel razvijati pred dvema tednoma, ko naj bi preiskovalci med preiskavo na sedežu neke družbe, osumljene, da je reciklirala odušeni denar, našli nekaj placilnih pologov na ime Mattea Carriero. Nadaljevanje preiskave naj bi razkrilo ozadje, ki je privedlo do izdaje

jamstvenega obvestila za Viola.

Odvetnik Guido Viola je pred leti zaslovel kot javni tožilec na procesu proti zloglasnemu finančniku in mesetarju Micheleju Sindoni, za katerega je dosegel doživljenjski zapor. Sploh je bil eden od najbolj aktivnih sodnikov pri razvozlavljanju uganke okrog izkrivljene framažonske lože P2, potem ko je bil v prvih vrstah tudi med »svinčenimi leti« terorizma Rdečih brigad. V tistih časih si je prislužil vzdevek »sodnik s pistolo«, ker mu je nekega dne na hodniku milanskega pravdnistva padel iz zepa revolver.

Leta 1991 je Viola zapustil sodstvo in se posvetil odvetništvu. V zadnjih mesecih je pogosto branil vodilne moze Berlusconijevega holdinga Fininvest, ki jih sodniki dolžijo podkupovanja za »omehčanje« davčnih preverjanj. Na tem polju se je Viola med drugim zolčno spopadel tudi z »najslavnejšim italijanskim sodnikom«, Antoniom Di Pietrom.

Finančna operacija, o kateri preiskuje pravdnik Targetti, sodi v leto 1993, ko je odvetnik

Odvetnik Guido Viola

Viola nekaj hranilnih knjizic na ime Carrierove zene Giovane Primicerio osebno odnesel na sedež družbe za borzno posredovanje »Finanza e Comunica-

zione«. Mlada gospa, ki je osi-velega socialističnega veljaka poročila leto prej, je bila takrat na pocitnicah, odnosi z mozem pa so po procesu in njegovi obsodbi ohladili, tako da se je odločila za razvezo zakona. Viola je bil odvetnik obeh zakoncev, povrhu pa tudi njun zaupnik in finančni svetovalec. »Prihranki« v vrednosti približno dve milijardi lir so torej romali v blagajno družbe, ki je bila zadnji ostanek nekdanjega imperija IFM, tarče številnih sodnih preiskav, med katerega upravitelji je bil tudi finančnik Roberto De Gaetano. Tudi njega je - tako kot Carriero - branil Guido Viola.

Do tod dejstva, naprej pa je stvar sklepanja in domnevanja. Viola bi bil lahko pomagal Carrieri, da »skrije« tisti dve milijardi, da ju torej opere, tako da zabi-ri sled za njenim izvorom. Sam seveda to domnevo odločno zanika. Preiskava se bo torej nadaljevala v smer, ki naj bi razkrila, ali je Viola pomagal Carrieri v dobri veri (kot sam trdi), ali pa se je ravnal po zločinskem scenariju, ki se je potem slabo končal.

To je torej najnovejša zgodba iz serije o preiskavah »ciste roke«, mi pa imamo svojo pripombo na njen rob: odvetnik Guido Viola je član nadzornega odbora Kmečke banke Gorica. Ko je Banka Italije v začetku lanskega oktobra izdala nalog za razpust takratnih organov slovenske banke in za uvedbo nadzorovane uprave, je poleg dveh izrednih komisarjev imenovala tudi tri člane nadzornega odbora, med katerimi je kot receno tudi Guido Viola. Zadeva sama po sebi sicer nima nikakršne zveze z milansko preiskavo na odvetnikov račun, ostaja pa dejstvo, da je eden od nadzornikov Kmečke banke v sodni preiskavi.

Goriski odvetnik Peter Sanzin, ki zastopa člane slovenske banke, nam je včeraj dejal, da člani v tehničnem pogledu nimajo nobenega opravlja s to zadevo, po človeški plati pa jim gotovo ni v olajšanje. Kot odvetnik je seveda pristavil, da jamstveno obvestilo niti približno ni obsodba, kot se vse prevečkrat lahko razume iz novinarskega poročanja. Kakorkoli že, za banko to le se povečuje občutek nelagodnosti.

Poskusili smo poklicati tudi v banko samo, kjer nam komisarja - kot se je doslej vedno dogajalo - nista hotela odgovoriti. Zadovoljiti smo se morali z odgovorom generalnega direktorja Renza Giannottija, ki je na naše (priznamo, da izzivalno) vprašanje, ali je odvetnik Viola odstopil s svojega mesta v nadzornem odboru, dejal, da o vsej zadevi nima najmanjšega pojma. Pristavil je se, da je njegova funkcija v banki izrazito operativna in da nam torej ne bi mogel posredovati nobene informacije niti v primeru, ko bi o zadevi sploh kaj vedel. V.B.

50-LETNICA ZMAGE NAD NACIFAŠIZMOM

V Nabrežini že na delu za proslavo obletnice

Velika pozornost sodelovanju z domačimi šolami

Občina Devin-Nabrežina pripravlja vrsto zanimivih prireditev in pobud ob 50-letnici konca druge svetovne vojne ter zmage nad nacifasizmom. K sodelovanju je uprava pritegnila predvsem krajevne sole in tudi domače kulturne, borbovske ter druge organizacije, nekatere pobude pa bodo izvedli v sodelovanju z Dezelnim inštitutom za odporiško gibanje. Proslave sta na včerajšnji novinarski konferenci predstavila župan Giorgio Depangher ter podžupan in odbornica za solstvo in kulturo Vera Tuta Ban.

Konec marca bodo v prostorih sesljske srednje šole De Marchesetti odprli fotografsko in dokumentarno razstavo o pojavu rasizma, ki jo je pripravil Institut Gramsci iz Turina. Gre za razstavo, ki je v Turinu in v drugih italijanskih mestih, že doživela velik uspeh. Približno sredi aprila pa bo na slavnostni seji zasedal devinsko-nabrežinski občinski svet, ki bo počastil to zelo pomembno obletnico. Poleg predstavnikov Občine bodo na seji govorili tudi zastopniki borbovskih organizacij in nekdanjih deportirancev.

V Vizovljah bo nato na sporedu kulturni večer (v italijanscini in v slovenscini), na katerem bodo dijaki brali pisma obsojencev na smrt iz evropskega antifasističnega gibanja. Na Dan vstaje 25. aprila pa bo Občina, kot že v tradiciji, položila vence na vsa obeležja in spome-

nike padlim v NOB. Za to priložnost pripravljajo poseben kulturni program.

Dezelni inštitut za odporiško gibanje bo izvedel nekatere zanimive pobude, ki bodo namenjene predvsem dijakom, a tudi širši javnosti. Gre za dokumentarne filme iz vojnega in povojnega časa ter za srečanja s protagonisti tistih let. Tudi v Nabrežini bodo predstavili neke vrste zgodovinski atlas, ki ga za zgoraj omenjeni inštitut pripravlja zgodovinar Galliano Fogar.

Zaključna prireditev ob 50-letnici padca nacifasizma bo na igrišču Sokola v Nabrežini. Datum se ni bil dokončno določen, najbrž pa bo to nedelja, 14. maja.

Nabrežinska odbornica za kulturo Vera Tuta Ban

VARSTVO OKOLJA

Ekološka pobuda Pokrajine

Kako je z onesnaženostjo zraka na Trzaskem? Kaksne snovi pravzaprav vdihavamo? Na ta in podobna tipično ekološka vprašanja bomo v prihodnje lahko prejeli izčrpnije odgovore, predvsem pa se bodo odgovori nanašali na stanje onesnaženosti v tistem trenutku. Za ta učinkovitejši sistem informiranja in s tem seveda za učinkovitejšo zaščito okolja in zdravja je poskrbela trzaska pokrajinska uprava, ki je v okviru projekta DISIA uresničila nekakšno banko alfanumeričnih in kartografskih podatkov. Gre namreč za evidentiranje vseh snovi, ki jih spuščamo na Trzaskem v ozračje, pa naj gre za pline iz izpus-

nih cevi, dimnikov zasebnih stanovanj, proizvodnih obratov itd. Sproti bomo lahko vedeli, kaksna je kakovost zraka in kaksna je stopnja njegove onesnaženosti.

Delo, ki ga je Pokrajina opravila na tem področju, bodo predstavili javnosti jutri, ob 15. uri v sejni dvorani pokrajinskega sveta na posebni konferenci, ki bo odprta razpravi. Srečanja se bodo udeležili predstavniki ministrstva za okolje, deželnega ravnanstva za okolje, Trzasko občine, Pokrajine, Krajevne zdravstvene enote ter družbe TEI - Inženirstvo okolja, ki je izvedla raziskavo in evidentirala snovi.

V PETEK, 10 T.M.

Protest ostarelih pred Deželo

Po vsej deželi potekajo priprave za demonstracijo, ki jo sindikalne organizacije upokojencev prirejajo prihodnji petek, 10. marca, pred deželno palaco v znak protesta, ker ni deželna vlada se nič ukrenila v korist ostarelega prebivalstva, čeprav je deželni svet sprejel ustrezno resolucijo. V Trst se bo tistega dne pripeljalo kakih 50 avtobusov upokojencev in priletnih ljudi iz raznih krajev dežele.

Zbirno mesto bo na Trgu Unità ob 9.30, nakar bodo vsi udeleženci v sprevedu krenili proti Oberdankovemu trgu, pred palaco deželnega sveta, kjer bo shod z govori sindikalnih predstavnikov.

SESLJANSKI ZALIV / MORDA PRVI KORAK ZA RAZVOJNI NAČRT

Projekt za pristanišče

Deželna uprava bo finansirala urbanistični načrt za sesljsko pristanišče. To je županu Giorgiu Depangherju obljubil deželni odbornik Cristiano Degano, ki je s tem potrdil zanimanje deželne vlade za razvoj Sesljskega zaliva, ki je sedaj v lasti Carla Dodijs, podjetnika iz Mantove. Občina Devin-Nabrežina pa se caka na odgovor Dežele v zvezi s financiranjem novega občinskega regulacijskega načrta. Odbornik Oscarre Lepre se je obvezal, da bo v kratkem odgovoril na prošnjo devinsko-nabrežinske uprave.

Depangher se je pred kratkim srečal z vodilnimi funkcionarji deželnega odborništva za okolje. Ti so ugodno sprejeli možnost, da bi občinsko greznično omrežje po-

vezali z depuratorjem stivanske papirnice, dejali pa so tudi, da za sedaj ni na razpolago denarja za postavitev akustičnih panojev na avtocesti na ozemlju nabrežinske občine. Župan je imel tudi razgovore z voditelji Ustanove za ljudske gradnje IACP, ki so potrdili načrt za gradnjo dvajset ljudskih stanovanj v Nabrežini kamnolomi, od deset do dvajset stanovanj pa bodo zgradili na drugih površinah v občini.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je Depangher tudi povedal, da je smetarsko službo prevzelo zasebno podjetje, ki bo v kratkem postavilo nove plastične smetnjake. Zasebniki bodo odslej naprej skrbeli tudi za čiščenje občinskih stavb, se posebno sesljske-

ga Doma za ostarele, kar bo nedvomno olajšalo delo tam zaposlenega osebja. Na koncu pa je župan se povedal, da je Dežela odobrila prispevek za otroške jasli v občini. Sprva so jasli načrtovali v Devinu, sedaj pa jih bodo, kot kaže, »preusmerili« v šolsko poslopje v Slivnem.

Občina ima v programu tudi načrt za gradnjo trideset stanovanj na območju PEEP (cenene ljudske gradnje) v bližini nabrežinske telovadnice. Stranka SSk, ki je sestavni del koalicije, ima velike dvome nad tem projektom in predlaga gradnjo največ dvajset stanovanj. Depangher pa izključuje nevarnost novih priseljevanj, saj bi bil natečaj za stanovanja namenjen le občanom.

GOSPODARSTVO / SODELOVANJE

Romunske menedžerke na Trgovinski zbormici

Na Trgovinski zbormici je bilo včeraj plodno srečanje med trzaskimi podjetniki in delegacijo romunskega Združenja žensk-menedžerk, ki jo je vodila predsednica Raluca Bejan. Goste je pozdravil zbornični predsednik Donaggio, ki je ob tej priložnosti analiziral dosedanje stike med TZ in Romunijo, ki so se začeli leta 1989. Predsednica Raluca Bejan je predvsem orisala delovanje Združenja žensk-menedžerk, ki je bilo ustanovljeno pred sti-

rimi leti po zaslugi Ete Carignani. Na srečanju je predsednica Sklada za državno lastnino Viorica Baciú orisala trend privatizacij v balkanski državi, ki se stalno razvija tudi zaradi zakonov ad hoc, ki jih je sprejela romunska vlada. Od 6500 podjetij, ki predstavljajo 52 odstotkov trgovskega gospodarstva so jih doslej privatizirali okrog 1100. Od teh jih je 80 od sto preslo v roke uslužbencev, preostalih 20 od sto pa zasebnikom ali tujim investitorjem.

TRGOVINSKA ZBORNICA / TEČAJ

Za kakovost služb in proizvodov

international in direktor Dezelnega servisnega centra za srednjo in malo industrijo Dario Barnaba.

Na včerajšnji predstavitvi zbornične pobude je bilo jasno poudarjeno, da je vprašanje kvalitete bistvenega in strateškega

pomena za možnosti nadaljnjega razvoja podjetij. Vezano je na proces internacionalizacije produktivnega sektorja, katerega se odpirajo vse večje možnosti prodora na tuje trge.

Največja pozornost bo

na tečaju namenjena industrijskemu sektorju; na tiskovni konferenci so tudi poudarili, da ni lahko prepričati vseh 3200 podjetij iz nase dežele, da bi ubrala to pot, saj se je dosedanjim prizadevanjem odzvalo

le dve tretjini vseh podjetij. Poudarjeno je tudi bilo, da se Trgovinska zbornica zanima za kvaliteto, ker prav gotovo prinaša s seboj izboljšanje kompetitivnosti podjetij na državni in evropski ravni. Vsako podjetje si mora zagotoviti svoj prostor, ki mora biti v skladu s komunitarnimi normativi in doseči certifikacijo kakovosti. O internacionalizaciji podjetij ni namreč mogoče sploh govoriti, je bilo poudarjeno, če njihovega delovanja ne spremlja že uveljavljena kvaliteta: samo na tak način bo namreč možna pot v Evropo in torej prodor na zunanja tržišča.

Trgovinska zbornica torej nudi podjetjem instrument, da bodo lahko na osnovi kakovosti razširila svoje dejavnosti izven pretnih deželnih meja. Vpisovanje na tečaj je na TZ odprto do 4. tm.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publiet
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZELO HUDA KRIZA ŠKEDENJSKEGA OBRATA

Danes spet skupščina delavcev železarne

Ne gre izključiti novih odločnejših protestnih akcij

Delavci škedenjske železarne se bodo danes spet zbrali na skupščini. Medtem ko so v ponedeljek z veliko nejevoljo prejeli na znanje, da bo treba za prodajo železarne počakati še nekaj tednov (ali mesecev?), bodo danes najbrž sklepali o novih protestnih akcijah. Delavci so namreč prepričani, da lahko le z javnimi protesti in pouličnimi demonstracijami pospešijo potek dogajanja ter razplet krize, ki ga žal trenutno še ni videti na obzorju.

O zelo nejasni usodi železarne ni tekla beseda na včerajšnji seji deželne »krizne enote«, ki jo, poleg zastopnikov Dezele, sestavljajo še sindikalisti, podjetniki ter predstavniki bančnih ter finančnih

zavodov. Na zasedanju so razpravljali o krizi, ki pesti furlanski industriji Dellera in ITF, za železarno pa je treba iskati druge rešitve in druge »pogajalske mize«, je dejal odborник za industrijo Gianfranco Moreton, ki v prvi osebi sledi problematiki škedenjskega plavža.

Deželni upravitelj je imel očitno v mislih deželno finančno družbo Friulio in najbrž vsedržavno »krizno enoto«, ki jo vodi Gianfranco Borghini, medtem ko je znova ostal v ozadju znani protokol o tržaskem gospodarstvu, ki je doslej ostal v marsičem mrtva črka. Ta prokol, poleg škedenjskega obrata, obravnava tudi Arzenal Sv. Marka, tekstilno tovarno Sitip in Monteshell.

RAZVESELJIVA VEST

V Dolini od jutri končno pošta!

Občina pa za sedaj ne ve ničesar...

DOGODKI IZ PRED DVEH LET

Dvojezične table na sodišču

Bila je nedelja, 8. avgusta 1993, pred dvojezično tablo na Opcinah se je zbrala skupina ljudi, diskusija se je zibala. Tiste dni so namreč nasi ljudje na lastno pest postavljali napise, ki jih je tržaska občinska uprava dala odstraniti. Slednja je v začetku sedemdesetih let postavila nekaj dvojezičnih tabel, ki jih je leta 1984 zamenjala z italijanskimi, domačini so ob teh enojezičnih postavili dvojezične, ki so stale do 20. julija 1993. Tedaj so se na Občini premislili in table so izginile. Domačini pa niso bili krizem rok, začeli so uveljavljati pravico, da na njihove vasi opozarjajo imena, s katerimi jih od vedno nazivajo.

Eno od takih dvojezičnih tabel so postavili tudi na Opcinah. Ob

gruči ljudi ob tabli se je omenjenega dne ustavila policija. Lucijan Malalan jo je celo opozoril, naj ne pazijo na domačine, temveč na tiste, ki table mažejo in kradejo in da je edina nezakonita tabla tista, ki je enojezična. Kazalo je, da se je vse končalo pri tem, a ni bilo tako. Povsem nepricakovano je prišlo do prijave. V njej je bilo zapisano, da so prisotne vprašali za dokumente in ker se vabilu niso odzvali, so si zapisali evidenčne številke avtomobilov, ki so bili tam parkirani. Na podlagi teh števil so sprožili preiskavo proti Renatu Kneippu, Karlu Griču, Antonu Feriju in Lucijanu Malalanu, čes da so kršili urbanistični zakon in iznakazili naravne lepote. Vse pa so oprostili že med samo preiskavo, ker njihovo

početje ni predstavljalo »kaznivega dejanja«.

Vendar se ni ustavilo pri tem. Prijavili so tudi Andreja Renarja in Davida Vidalijskega, ki morata danes pred sodnika, dolžijo pa ju povsem drugačnega prekrška: zavrnili naj bi bila zahtevo, da pokazeta dokumente. Price pa vedo povedati, in to bodo danes potrdile, da tistega dne ni nihče nikogar vprašal po dokumentih. Lahko pripomnimo, da je prijava dokaj čudna: nekateri domačini so prišli pes in jih torej niso »izsledili«, a druge so obdolžili različnih prekrškov, vsi pa so bili v isti skupini, nihče se ni skril, javno so se izpostavili, saj so navsezadnje počeli to, kar bi morale javne oblasti (in celo na lastne stroške, table niso bile zastonj).

Postna uprava je včeraj s skupnim uradnim sporočilom najavila javnim občilom, da bo od jutri začela posloovati nova dolinska pošta, na katero občani čakajo že celo vrsto let. Nova pošta stoji sredi vasi v bližini nižje srednje sole. Novi prostori so nared približno ze tri leta, za uradno otvoritev pa so manjkala nekatera dovoljenja občinske uprave in Krajevne zdravstvene enote. Občina Dolina je tudi vztrajno zahtevala postavitev dvojezičnih napisov.

Zupan Marino Pecenic nam je vsekakor povedal, da Občina - vsaj do včeraj - se ni dobila nobenega sporočila ali vabila pokrajinske postne uprave. Zupan tudi ni seznanjen, ali bo pošta uprava postavila tolikokrat obljubljene dvojezične napise.

NOVICE

Trgovinska zbornica na sejmu Alpe-Adria v Ljubljani

Trgovinska zbornica bo sodelovala na ljubljanskem sejmu Alpe-Adria, ki bo od 13. do 19. t.m. Predsednik tržaske TZ Adalberto Donaggio, ki se je v prejšnjih dneh že srečal s predsednico deželne vlade Alessandro Guerra in podpredsednikom Antonionejem in ju povabil, da se udeležita pogovorov, ki bodo 15. t.m., se bo na sejmu sestal s predsednikom Slovenske gospodarske zbornice Dagmarjem Susterjem in italijanskim veleposlanikom Solarijem; na sestanku bodo ocenili trenutno stanje odnosov in perspektive za povečanje kooperacije. Med drugim bo govor o gospodarskih izmenjavah, tako po generalnem kot po avtonomnem računu; govor bo nadalje o novih telematskih oporah za iskanje partnerjev in sirsih načrtov na ravni Alpe-Adria in o sodelovanju v Srednjeevropski iniciativi. Eden od promocijskih sektorjev bo namenjen proizvodom tržaske agroživilske industrije, ki jih na trziščih srednje Evrope vse bolj cenijo.

Obletnica umora Sergia Cemelija

Pred 51 leti so republikanci, ki so bili v službi nacifasistov na tedanjem Trgu Impero (sedanji Stari mitnici) ubili univerzitetnega studenta Sergia Cemelija, ki je bil med voditelji tržaske antifasistične mladine v boju za svobodo in proti nacifasističnim okupatorjem in njegovim hlapcem. Obletnico Cemelijevega umora bodo počastili jutri ob 11. uri v parku na griču sv. Justa v Drevoredu Ragazzi del '99 in na obeležje položili venec.

Otvoritev galerije Poduie

Danes ob 18. uri bodo v Ul. Cadorna 9 odprli galerijo moderne umetnosti Poduie, da bi mestu in deželi predstavili vrsto umetnikov, ki so priznani v mednarodnem merilu. Na prvem srečanju bo galerija predstavila osebo razstavo Jean Paula Riopelleja, kanadskega slikarja, ki je na svetovni ravni med protagonisti abstraktne in figurativne umetnosti. Razstava bo odprta do 30. aprila (od ponedeljka do sobote od 15.30 do 20. ure).

Sodnik Frezza zaslišal S. Kapiča

Včeraj je namestnik državnega pravdnika Frezza zaslišal člana deželne posvetovalne komisije za prispevke za kulturne dejavnosti slovenske manjšine Suadama Kapiča, kateremu je poslal obvestilo o sodnem postopku na osnovi ovadbe, ki jo je, kot kaze, vložil predsednik »trete krovne organizacije« Boris Gombac. Kapič je sodniku obrazložil delovanje komisije in njene pristojnosti ter dejal, da gre za posvetovalni organ, ki na osnovi deželne zakona ne odloča o višini prispevkov posameznim ustanovam ampak le daje mnenje deželni vladi o skladnosti prosenj z deželno zakonodajo. Sodnik je to stališče vzel na znanje in baje ni postavljaj nobenih dodatnih vprašanj. Ker dr. Frezza odhaja za šest mesecev na drugo službeno mesto, ni znano, ali bo pred odhodom zaslišal tudi drugega prijavljenega člana komisije Igorja Komela. V kratkem pogovoru z novinarji Frezza ni dajal vtisa, da bi se mu ta zadeva posebno mudila.

TISKOVNA KONFERENCA

Regulacijski načrt: SKP še kritična do župana Illyja

Znana razhajanja o regulacijskem načrtu Občine Trst so bile glavna tema tiskovne konference Stranke komunistične prenove. Občinski svetovalec Jacopo Venier je očital županu Riccardu Illyju, da hoče znova uvesti sporne spremembe k načrtu, ki ga je svojcas izdelal arhitekt Paolo Portoghesi. Spremembe so takrat povzročile odstop pristojnega odbornika Cagnella. Venier je omenil težnjo Illyjeve uprave po velikih gradbenih posegih na Krasu.

SKP predlaga, naj Občina spet vzame v postev prvotna Portoghesijeva izhodišča, katerim naj bi se potem zupan Illy popolnoma izneveril. Venier je obtožil župana, da sili v »smrtni politični objem« z nekdanjim županom Staffierijem. Deželni svetovalec Fausto Monfalcon pa se je zavzel za večje sodelovanje med Obcino in Dezele.

Zborovski koncert v srbski cerkvi

Danes ob 20. uri bo v cerkvi sv. Spiridiona zborovski koncert z bogatim repertoarjem iz vzhodne liturgije. Izvajali bodo odlomke znamenitih skladateljev kot so Bortnjanski, Rahmaninov, Kedrov, Kompanejski, Mokranjac in se neizvajanih del Franca Sinica. Cerkevni zbor je bil ustanovljen že leta 1840, sedaj pa ga vodi priznani dirigent prof. Zorko Harej. Koncert bo snemal deželni sedež RAI iz Trsta.

Psihosomatski pristop do zdravja

V soboto 4. ob 17. uri se bo v glavni dvorani osrednje medicinske knjižnice v Ul. Vasari 22 nadaljeval ciklus konferenc o psihosomatskem pristopu do zdravja; o simbolologiji kitajske medicine bo predaval dr. Luca Frangipane. Konference organizira Center za psihosomatske studije in analitično psihologijo.

NEREDI PO NOGOMETNI TEKMI

Obsojen navijač Triestine

Pred 2 letoma je z drugimi Tržacani napadel navijače iz Vicenze

Dobro so se pripravili, na nekem papirju so si celo izdelali pravi »načrt za napad«: narisali so nogometni stadion in preračunali, kje bi bilo najbolj primerno napasti navijače iz Vicenze. Načrt ni ostal na papirju, do napada je res prišlo in dva mladenca sta jo tudi posteno skupila. Včeraj pa je skupil tudi eden od nasilnežev, 21-letni Maurizio Markezic (Ul. Monte Peralba 11), ki ga je pretorica Manila Salvà obsodila na dvanajst mesecev ječe pogojno. Salvajeva je bila celo strožja od javnega tožilca Grohmann, ki bi se »zadovoljil« s šestimi meseci.

Dogodek se je pripetil 14. februarja pred dvema letoma, na nogometni tekmi Triestina - Vicenza. Med navijaci iz Vicenze sta bila tudi Roberto in Stefano Grandis. Avtomobil sta imela parkiran blizu pokopališča, tako da sta se kmalu ločila od ostalih gledalcev iz Vicenze, s katerimi sta bila skupaj na stadionu in ki so jih spremljale sile javnega reda. Približala se jima je skupina Tržacanov, vprašali so ju za cigarete. Njihov namen je bil očiten, hoteli so izvedeti, od kod prihajata, njun naglas bi ju lahko izdal, saj z njuno zunanostjo si niso mogli preveč pomagati, bila sta povsem normalno oblecena, brez kakšnih zastav ali drugih vidnih zunanjih znakov. Tržacani pa so na njiju opazili ruto, kar je bilo

dovolj, da so se spravili na nesrečnega. Najprej so ju napadli s kamenjem, nakar so ju obdelali z brcami in pestmi, tako da sta se morala zateči po zdravniško pomoč (Roberto je okrevl v 10 dneh, Stefano v dvajsetih).

Pri napadu je sodelovalo več tržaskih navijačev (izraz navijač je sicer v teh primerih neumesten, saj gre za ljudi, ki jim je tekma le preteza in priloznost za razbijanje in pretepanje), vendar je policiji uspelo identificirati samo Markezica, ki je tudi edini koncal pred sodnika.

Na vsak način se tistega dne niso izkazali ne navijaci iz Trsta ne gostje iz Vicenze. Slednji so na stadionu naredili precej škode, izruli so več plastičnih sedezov in jih zmetali na igrišče. Podrli so tudi table, s sabo so imeli pomaranče in grenivke, ki so jim tudi služile kot »orožje«. Iz varnostnih razlogov so vlak, s katerim so prišli v Trst, preusmerili do Zavelj, tako da so bili povsem izolirani in niso prišli v stik s tržaskimi prenapetostmi. Slednji so se vedli še bolj brezvestno (še sreča, da se tistega dne Triestina zmagala), zažgali so zbiralnik za smeti, s kamenjem obmetavali sile javnega reda in jih zalili. Poleg omenjenih Roberta in Stefana pa so v bolnišnico odpeljali tudi 31-letnega Andrea Giaretto in deset let mlajšega Maria Scopolana.

PUSTNI POGREBI / SLOVO VESELJAKOV

Žalostni konec pusta: na Kontovelu je pogorel, v Boljuncu je odletel...

Povsod se je pogrebnih svečanosti udeležilo veliko ljudi - V Miljah in Škednju so ga zažgali

Najbolj vneti pustovalci so si včeraj »izposodili« prvi postni dan, da so lahko v najlepšem slogu zaključili letošnja veseljačenja. Zbrali so se na pustnih pogrebi, ki niso nič drugega kot podaljšek pustne zabave. Tako je bilo že desetletja, zakaj bi se tradiciji izneverili prav letos, ko je - ob tolikšni vsesplošni krizi - priložnosti za zabavo vedno manj?

V Škednju, Miljah, pa tudi v Salezu, Gropadi in se mnogokje je bilo torej tudi na pepelnico sredo vse živo. V popoldanskih urah so se maske zbrale na dogovorjenih mestih in krenili s pustom na parah po ulicah in cestah do kraja, kjer so lutko zažgali. V Škednju je prisostvovalo pogrebu veliko stevilo ljudi, tako kot v Miljah, kjer so pusta ponesli do pomola, ga tam zažgali in (po indijskem običaju) raztrosili nato pepel v morje.

V Salezu so počakali do mraka, da je lahko pustni ogenj prešerno zagorel v nebo. V Gropadi so pogrebci skupno z neutulajljivo vdovo, župnikom in godbo obsli vso vas. Pokojnega Lojzeta Kanterja - Gigija Bartovela so nato prav tako ob zvokih harmonike sežgali na grmadi iz borovca na Ciganki.

Na Mlaki je pust zagorel ob zvokih godbe in tuljenju vdove

Na Kontovelu in Proseku se kar niso mogli posloviti od pusta. V popoldanskih urah so se pustni veseljaki in radovedneži kot ponavadi zbrali v hisi žalosti ob Društveni gostilni na Kontovelu, od koder je sprevod - s proseškim pihalnim orkestrom (v komorni zasedbi) na celi - krenil proti Proseku. Zalni sprevod se je pomikal tako počasi, da je kazalo, kot da bi želeli pogrebci cim dlje odložiti pokojnikov stik z vodo kontovelske Mlake. Neutulajljiva in neuničljiva vdova, gospa Zeljetova,

je sledila pokojnemu soseku kar na tovornem motornem kolesu; žalost jo je tako potrla, da ji je skoraj odrezalo noge. Od silnega jokanja in stokanja bi se ji brzkone tudi posušil goltanec, če ga ne bi - skupno z ostalimi pogrebci - ozdravilno ovlažila z obilno močo na že tradicionalnih postajah kontovelsko-proseškega pustnega sprevo-da - gostilnah. Ti postanki so bili tako pogosti in dolgi, da so se ljudje, ki so se zbrali ob Mlaki, že zbal, da je pust... pobegnil. Sele krepko po 16. uri se je na re-

bri, ki pelje proti Mlaki, zaslislala žalostinka, ki je naznanjala pokojnikov prihod. V sprevodu je bilo sicer manj uvelega cvetja, pa tudi manj mask kot prejsnja leta, a ljudi ni manjkalo. Verjetno tudi zato ne, ker je pustnemu pogrebu posvetilo res pomladansko sonce in privabilo predvsem mnogo otrok in otročic-kov, ki so v maminih naročjih in na očetovih ramenih pazljivo sledili vsemu dogajanju.

Mlaka je bila včeraj do roba preporna vode, kot malokrat prej. Lani jo je prekrivala debela skorja ledu, a letos led očitno ni več v modi, če se tudi z Antarktike drobijo v morje kot dolina Aoste veliki ledeni kosi.

Ko so pogrebci postavili nosila s pokojnikovimi ostanki na plavajoci oder, je vdova se zadnjic zatulila svojo žalost, da so se tudi kontovelske racke in gos prestrašile. Zatem je pustni plavalec Cada starejši potisnil pusta do sredine Mlake in ga prizgal. Cada najmlajši mu je asistiral v mrzli vodi in s svojo prisotnostjo potrdil, da je kontovelski mokri pustni tradiciji vsaj za nekaj desetletij zagotovljena bodočnost.

Boljunik 9. ponesel kralja Pusta v vseмирje

Tudi po breskih vaseh so se sinoči bolj ali manj slovesno poslavljali od Kralja Pusta. Z različnimi imeni in po raznih »obredih« se je s pepelnico sredo najbolj nori praznik leta sklenil.

V Dolini so ga tako pokopali na K'luži in ga v njej tudi utopili, v Boljuncu pa so že v zgodnjih popoldanskih urah obnovili enega najznamenitejših pustnih obredov naših vasi: okrog starih popoldne se je kralj boljunskega Pusta prijetno zazibal v zrak v objemu pisanih balončkov.

Se predno bi se odprla stiriperesna konica vesoljske ladvice, ki se je z nazivom Boljunik 9 sopirila na vaškem placu, pa se je pred številnim občinstvom odbil ves obred zalovanja. Ob neustavljivem joku »vdov« in živahni glasbi, so predstavniki pustnega odbora prebrali zadnje zelje Kralja Pusta. V svoji oporoki je »pokojnik« precesal dogodke krajevne stvar-

nosti in natrosil nasvete za boljše upravljanje vasi in okolice. Ob ugodnem mnenju vremenoslovnih postojank je prireditelj dosegla višek, ko se je

Boljunik 9 poslovil od vseh in sel svojo pot med oblaki. Sedaj ne preostaja drugega, kot počakati na vest njegovega pristanka. (dam)

Cela vrsta otroških pustnih rajanj

Skoraj ni bilo kraja na Trzaskem, kjer bi v teh dneh ne potekala otroška pustna rajanja, bodisida so bila v okviru sol, bodisi da so jih priredila društva. O vseh seveda se ne da poročati, zato pa objavljamo se tri fotografske posnetke (Foto KROMA). Prvi je iz Slovenskega dijaškega doma v Trstu, drugi iz Kulturnega doma na Proseku, tretji pa iz Doma A. Ukmarja pri Domju.

VESELO NA STADIONU 1. MAJA

Pustni ples v funkciji reševanja Stadiona

Med številnimi priložnostmi, ki so jih v prejšnjih dneh ustvarile razne kulturne ali športne organizacije, da bi cim bolj veselo in zabavno proslavile pustni čas, moramo posebej omeniti ponedeljkov pustni ples na Stadionu 1. maja, ker je imel poleg pustno-zabavnega se dodaten smisel in značaj. Uvršča se namrec v sklop pobud, katerih namen je

opozoriti širšo javnost na nevzdržno stanje prvomajskega športno kulturnega objekta, ki dobesedno propada, in seveda istočasno zbrati čimveč denarnih sredstev za njegovo popravilo. V ponedeljek na Stadionu torej ni manjkalo živahnosti in veselja. Morda lahko v tem vidimo znamenje, da bo tudi prihodnost Stadiona se živahna in vesela.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
2. marca 1995

NEZA

Sonce vzide ob 6.42 in
zatone ob 17.52 - Dolžina
dneva 11.00 - Luna vzide
ob 6.48 in zatone ob 19.16.

Jutri, PETEK,
3. marca 1995

KUNIGUNDA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 8,6
stopinj, zračni tlak
1023,5 mb raste, veter 6
km na uro severo-zahod-
nik, vlaga 68-odstotna, ne-
bo jasno, morje skoraj mir-
no, temperatura morja 8,9
stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ruben
Lagonigro, Costanza Gian-
nini, Sebastiano Castriotta,
Moreno Elli.

UMRLI SO: 87-letna
Luigia Capon, 89-letna
Violetta Manfreda, 96-letni
Eliodoro Pecchiari, 80-let-
na Maria Lupini, 87-letna
Angela Cheber, 87-letna
Emma Verbas, 82-letna
Emilia Giurissevich, 73-
letna Giusta Stabile.

LEKARNE

Od ponedeljka, 27. fe-
bruarja, do nedelje, 5.
marca 1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (tel. 302800), Trg 25. aprila 6 - Naselje sv. Sergija (tel. 281256, Ul. Flavia 89 - Zavljje (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212)
- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Ul. Combi 17, Trg 25.
aprila 6 (Naselje sv. Ser-
gija), Ul. Mazzini 43, Ul.
Flavia 89 (Zavljje).
FERNETICI (tel. 416212)
- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (tel.
631785).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 - TELE-
VITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.25,
20.20, 22.15 »Little Odes-
sa«, r. James Gray, i. Tim
Roth, Vanessa Redgrave.

EXCELSIOR - 17.30,
19.50, 22.15 »Rivelazioni«,
i. Michael Douglas, Demi
Moore.

EXCELSIOR AZZURRA
- 17.15, 18.50, 20.25, 22.00
»Go Fish«, r. Rose Troche.

AMBASCIATORI -
16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Stargate«, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 1 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Pallot-
tole su Broadway«, r.
Woody Allen, i. John Cu-
sack.

NAZIONALE 2 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Love
Affair - Un grande amore«,
i. Warren Beatty, Katherine
Hepburn.

NAZIONALE 3 - 16.45,
19.15, 21.45 »Pulp Fic-
tion«, i. John Travolta,
Bruce Willis, prepovedan
mladini pod 18. letom.

NAZIONALE 4 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15 »Quiz
Show«, r. Robert Redford,
i. John Turturro.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Giochi particolari«, porn.,
prepovedan mladini pod
18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20,
20.10, 22.10 »SPQR - 2000
1/2 anni fa.« i. Christian
De Sica, Massimo Boldi
Anna Falchi.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »The Mask«, r.
Charles Russell, i. Jim Car-
rey, Cameron Diaz.

LUMIERE - AIACE -
18.45 »La lettera scarlat-
ta«, 20.30 »Nix film«, 22.15
Kratkometražni filmi
Wima Wendersa.

PRIREDTV

VANCA IN TONCA ter
plesalci latinsko-amerških
plesov bodo gostje na
našem PRAZNIKU OB
DNEVU ZENA, ki bo jutri,
3. marca, ob 20.30 v pro-
storih KD Rapotec v Prebe-
negu. Prisrčno vabljeni!
Zene iz Prebenega.

SEKCIJA VZPI - ANPI
E. Antonić prireja v sobo-
to, 4. marca, ob 16. uri v
Ljudskem domu v Krizu
PRAZNIK VCLANJE-
VANJA. Nastopil bo TPPZ
P. Tomazič, med govorniki
bo tudi partizanski koman-
dant, nosilec zlate kolajne
za vojaške zasloge Giovan-
ni Pesce, soborec pokojne-
ga Josipa Verginella.

FC PRIMORJE organi-
za DAN ZENA v Kultur-
nem domu na Proseku v
soboto, 4. marca. Informa-
cije in rezervacije: cve-
tlicarna Nadja in cveticar-
na Cvetka.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Gostuje SARAJEVSKI TEATAR

Safet Plakalo - Dubravko Bibanović
ZAKLONIŠČE
(SKLONISTE)

Neposredno iz Sarajeva pretresljiva predstava-pričevanje
o obleganem mestu ter vojni v Bosni in Hercegovini
Danes, 3. marca, ob 20.30

OB
50. OBLETNICI
ZMAGE NAD
NACI-FAŠIZMOM
TPPZ P. TOMAZIC

V PETEK, 3. t. m., ob 20.30 bomo
imeli v prostorih Partizanskega do-
ma v Bazovici generalno vajo za
nastop, ki bo naslednji dan, v sobo-
to, 4. t. m., ob 16. uri v Ljudskem
domu v Krizu.

S komemorativnim koncertom se
bomo poklonili tovarišem padlim
domačinom, J. Verginelli in E. Cu-
rieli.

V čast nam je, da se bo slavja ude-
ležil med drugimi, španski borec,
kateri je partizani tudi v Italiji sku-
pno z J. Verginello, tovariš Giovan-
ni Pesce, član častnega predsedst-
va VZPI-ANPI, odlikovan z zlati
medaljo.

SKK - Ul. Donizetti 3, va-
bi ob dnevu zena v soboto,
4. t. m., ob 18.30 na okroglo
mizo na temo: VLOGA IN
POLOŽAJ ZENSKÉ V DA-
NASNJEM SVETU. Uvodne
misli prof. Nadja Maganja.
Sledi diskusija med mladi-
mi in družabnost.

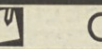
KD VESNA prireja v sobo-
to, 4. marca, ob 18. uri v
Domu A. Sirk v Krizu ob
Dnevu slovenske kulture
nastop mladinske skupine
SKD Primorec iz Trebnj
igrici MESTNI GODCI. Pri-
ložnostno misel bo podal
Miroslav Kosuta. Vabljeni
otroci in odrasli!

ZENE IZ RICMANJ IN
LOGA vabijo na PRAZNIK
ZENA v nedeljo, 5. marca,
ob 18. uri v Kulturnem do-
mu v Ricmanjih.

SKD BARKOVLJE pri-
reja v nedeljo, 5. marca na
sedežu TPK Sirena na
barkovljskem nasipu
SRECANJE OB LEPI DO-
MACI BESEDI IN GLASBI.
Nastopili bodo: Aleksander
Furlan, Atilij Kralj, učenci
sole Finzgar in mladi reci-
tatorji. Začetek ob 16.30.
Vabljeni!

DOM J. UKMAR, PD
KOLONKOVEC IN KD I.
GRBEC vabijo na DAN
SLOVENSKE KULTURE v
nedeljo, 5. marca, ob 16.30
v društvene prostore KD I.
Grbec (Skedenska 124).
Sodelujejo: skedenjski
mešani pevski zbor, MePZ
Kolonkovec, ZPZ I. Grbec,
golenci Glasbene matice,
priložnostna beseda prof.a
Bogomila Kravos.

SKD TABOR Opcine -
Prosvetni dom - ŠTEFAN
TURK - razstava slik. Od-
prtje v torek, 7. t. m., ob 20.
uri. Predstavitve: Jasna
Merku; sodeluje pianist
Marko Sancin.

OBVESTILA

DEKLETA in zene!
Praznujte DAN ZENA v re-
stavrariji Al Carso v
Mavhinjah ob veselih
zvokih ansambla Vrtnica.
Večer, ki ga organizira
SKD Cerovlje - Mavhinje
bo obogatil zabavni pro-
gram. Informacije in rez-
ervacije na tel. st. 299798 od
19. do 21. ure.

KRUT obvešča ude-
ležence plavalnih ur v
Strunjanu, da je odhod av-
tobusov iz Trsta - Trg Ober-
dan danes, ob 14.30 in v to-
rek, 7. marca ob 14.30.

SKD CEROVlje-
MAVHINJE namerava pri-
rediti festival slovenskih
zamejskih dramskih ama-
terskih skupin, ki naj bi po-

tekal v Mavhinjah od 30.
junija do 9. julija t.l. Va-
bljene so vse slovenske
amaterske dramske sku-
pine, ki se lahko predstavijo
s katerokoli igro z neomeje-
nim številom igralcev.
Prijava je treba poslati
najkasneje do 16. marca.
Informacije dobite na tel.
st. 299798 (K. Antonić) ali
299985 (P. Antonić) v
večernih urah.

V TRZASKI OBCINI se
vpišovanje v kolonijo in
Drago (Slokad) in Come-
glians (Slovenska Vincen-
cijeva konferenca) zaključi
4. marca. Vpisne pole dobi-
te na solah. Izpolnjene od-
dajte zdravniški asistentki,
v ostalih občinah se vpišite
naravost pri občinski
zdravniški asistentki in to
cimprej.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE
SOLE obvešča učno osebje,
da je rok za vložitev
prošenj za vstop v pok-
rajinske lestvice za
upravljanje suplenc po-
daljšan do 31. marca 1995.

SLOVENSKI DEZELNI
ZAVOD ZA POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE obvešča,
da se bo v kratkem začel
tečaj Data Base v okolju
Windows - ACCESS 2.0.
Razpoložljivih je še nekaj
mest. Vpis in ostale infor-
macije v tajništvo Zavoda v
Trstu, Ul. Ginnastica 72,
tel. 566360.

IZLETI

DRUSVO SLOVENSkih
UPOKOJENCEV TRST ob-
vešča, da je na razpolago še
nekaj mest za izlet v Dolen-
jske toplice in Sticno dne 8.
marca. Vpisovanje v dopol-
danskih urah na sedežu v
Ul. Cicerone 8, tel. st.
360324.

KMECKA ZVEZA in
KMETIJSKA ZADRUGA or-
ganizirata v petek, 10. t. m.
tradicionalni izlet na med-
narodni kmetijski sejem v
Verono. Med strokovno ek-
skurzijo bodo izletniki po-
leg sejma obiskali tudi ag-
rotristično kmetijo, kjer jim
bodo postregli s tipično
večerjo. Cena izleta (vklju-
čno s prevozom, vstopnico
in večerjo) znaša 55.000 lir.
Vpisovanje na Kmetijski za-
druzi (tel. st. 382555) in
Kmečki zvezi (tel. st.
362941).

SKD CEROVlje -
MAVHINJE organizira v ne-
deljo, 12. marca, smučarski
izlet na Monte Elmo z mož-
nostjo ogleda smučarskega
centra Toblach za ne-
smučarje. Zbirališče ob 6.
uri v Sestlanu, odhod z av-
tobusom ob 6.15. Informa-
cije tel. 299798 od 19. do
21. ure.

KLUB PRIJATELJSTVA
in Vincencijeva konferenca
prireja v torek, 7. marca
izlet v Kromberg na ogled
razstave Cernigojevih slik,
v Sežano na ogled Kosovel-
ove sobe in v Lipico v Cerni-
gojevo galerijo. Vpisovanje
in navodila v trgovini For-
tunato, Ul. Paganini 2, se
danes.

SK BRDINA sporoča, da
bo avtobus za Sappado na
Opcinah ob 5.45 (bar Cen-
trale). Odhod pa ob 6. uri.

V Grubelce je
Abraham prišel in

Darjotu

je pet križev pripel.

Naj jih v zdravju in z
veseljem nosi mu iz srca
vosčijo zena Olga in
otroci.

Vnujinja Maja pa do-
daja, da nonotu križe,
ce bo treba, bo držala!

Danes praznuje nas
tovariš

Darjo Kraljič

svoj 50. rojstni dan.

Vse najboljše mu
klicejo

tovariši SKP
občine Dolina

ČESTITKE

Danes kot pase, dvigne-
mo čase na zdravje, na
srečo, na sto takih dni
dragi DARJO! Prijetno
srečanje z Abrahamom ti
klapa s Prebenega zeli.

Danes na Krmenki
praznuje svoj rojstni dan
nasa draga mama in nona
MARIA RAZEM. Vse naj-
boljše ji želijo mož Silve-
ster, hčerke, sinovi in
vnuki.

MALI OGLASI

IZVOZNO-UVOZNO
podjetje isce uradnico/ka z
znanjem anglescine in slo-
venscine. Telefon
0481/32126.

POPUSTI od 10% do
50% na knjigah in se mar-
sicem do 31. marca v
Trzaski knjigarni.

ISCEN priče prometne
nesreče, ki se je pripetila
dne 27.12.1994, ob 12.15
na državni cesti SS 202
križisce Ul. Carsia (Opc-
ne) med Peugeotom 505 in
BMW. Tel. st. 299473.

PODJETJE elektronskih
in električnih instalacij
isce marljivega vajenca.
Tel. st. 0481/882032.

GOSPA z iskusi njami
isce delo kot hišna pomoč-
nica. Tel. 0038667-31261

V NAJEM dajemo skladiš-
če na Opcinah. Tel.
211043.

ISCEN zazidljivo
zemljišče na Krasu ali v
Miljah s pogledom na
morje. Tel. st. 662023 ali
370947.

SONCNO, trosobno, so-
dobno opremljeno stano-
vanje oddam. Ponudbe po-
slati: Publiet, Ul. Montec-
chi 6 - Trst pod sifro "Trst".

PODARIMO simpatične
majhne psice. Tel. st.
200865.

DVOSTANOVANJSKO
hišo v Roculu, 70/75 kv.
m, vsako stan., terasa, pod-
strešje, garaža, vrt, central-
no gretje s toplo vodo, pro-
sto v teku leta, prodam.
Možnosti in ponudbe po-
slati na Publiet Srl, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod geslo "Rocol".

PRODAM avtomobil Ni-
va, bele barve, letnik 90,
prevoženih 59.000 km, v
dobrem stanju. Tel. st.
228932.

PRODAM fiat uno fire,
letnik '86 v odličnem
stanju. Tel. st. 200950.

PRODAM A 112, letnik
85 v odličnem stanju. Tel.
229468.

V KRIZU pri Sezani
prodam zazidljivo parcelo
1.800 kv. m na odlični
lokaciji z gradbenim do-
voljenjem, voda, elektrika,
PTT na parceli. Tel. st.
00386/67/65324.

PRODAM prenosni te-
lefon Nokia Cityman, mož-
nost fakturiranja. Klicati v
večernih urah na st.
040/228997.

DAJEM v najem vino-
grad. Tel. st. 231859.

OSMICO ima Ostrouska
v Zagradcu st. 1.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasil - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sozolja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

OSMICO sta odprli
Gianna in Bojana Pahor v
Medje vasi st. 8. Vabljeni
vsi prijatelji pijace in je-
dace.

V ZGONIKU ima osmi-
co Janko Kocman.

PRISPEVKI

V spomin na dragega
Milana Grgica daruje
družina 300.000 lir za KD
Skala.

V spomin na dragega
strica Milana Grgica da-
rujejo necaki Marko, Mari-
na in Aleksander 300.000
lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob
Milana Grgica darujejo se-
strične in bratanci Marija,
Zorka, Anica, Cvetka, Pepi
in Angel 450.000 lir za KD
Skala.

V spomin na Milana Gr-
gica daruje sestrnica Ma-
rija Gabrielli 50.000 lir za
KD Skala. V isti namen da-
rujejo prijatelji Kladvij s
Padric, Karleto Pecar ter
Majda in Mirjana iz Gropa-
de 100.000 lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob
Milana Grgica darujeta Ol-
ga in Vinko (Repen) 20.000
lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob
Milana Grgica darujeta
Zorka in Marjan Gajca
20.000 lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob
Milana Grgica daruje
družina Macarol 10.000 lir
za KD Skala.

V spomin na Milana Gr-
gica darujeta Milka Kalc
(Cropada 99) ter Zofija Kalc
10.000 lir za KD Skala.

V spomin na Rudija
Mahnica darujeta žena Kri-
stina in hči Majda 50.000
lir za glasilo Iskra, 25.000
lir za MPZ Valentin Vod-
nik in 25.000 lir za sekcijo
VZPI-ANPI Dolina-
Mackolje-Prebeneg.

Ob 33. obletnici smrti
Zdenka Colje darujejo žena
Ivanka ter hčerki Alenka in
Danica 50.000 lir za SD
Sokol.

Za Skupnost Družina
Opcine darujejo družina
Cac 30.000 lir, družina Cok
50.000 lir, družina Kriz-
mancic 60.000 lir, družina
Skabar 25.000 lir ter druž-
na Tavcar 25.000 lir.

V spomin na g. Toneta
Canciani darujejo Vera, Sa-
vi in Ana 70.000 lir za ve-
zenje rut barkovljanske
nose.

Silva Cernjava daruje
50.000 lir za vezenje rut
barkovljanske nose.

Bruna in Gina Pertot
50.000 lir za vezenje rut
barkovljanske nose.

V spomin na drago
Marcelo daruje Valerija
Skril 50.000 lir za vezenje
rut barkovljanske nose.

V spomin na Ido Rojc
darujeta Darka in Silvijo
Suligoj 20.000 lir za Sklad
Stadion 1. maj.

V spomin na Ilijo Sar-
doč in Pepija Grudna da-
rujeta Darka in Silvijo Su-
ligoj 30.000 lir za SKD Vi-
gred.

V spomin na Silvana
Zuliani daruje Danica
20.000 lir za Center za
rakasta obolenja.

V spomin na Ido Rojc
darujejo Radovan in Marija
Semec 30.000 lir, Lencka
in Boris Zidaric 15.000 lir
za vzdrževanje spomenika
padlim v Prečniku.

Mario Božić daruje
50.000 lir za Sklad Stadion
1. maj.

Družina Forčić daruje
50.000 lir za Sklad Mitja
Cuk.

NOVICE

V Trevisu srečanje televizij Alpe Jadrana

TREVISO - Jutri in v soboto bo v Trevisu plenarna skupščina vodilnih funkcionarjev, novinarjev in režiserjev programistov radiotelevizijskih oddaj na območju Alpe Jadrana. Na sedežu bančnega zavoda Cassamarca v Ca' Spinedi se bo zbralo kakih 50 predstavnikov javnih radijskih in televizijskih his iz Avstrije, Bavarske, Hrvaske, Slovaske, Slovenije, Svice in Madžarske ter zastopniki deželne sedežev Raia iz Furlanije-Juljske krajine, Lombardije, Tridentinske - Gornjega Poadizja ter Veneta skupaj z odgovornimi za oddaje v nemščini in slovenscini. Navzoči bodo tudi zastopniki televizijskega konzorcija Euronews, ki oddaja po satelitu in francoskega Lyona.

Zagotovila glede namestitvev na deželnem sedežu Raia

RIM - Predsednik federalnega sveta Zelenih Franco Corleone se je sestal z ravnateljem deželnih TV oddaj Raia Pierom Vigorellijem, ki mu je zagotovil, da se bodo pri nameščanju novih novinarjev moči na Raiu izogibali lotizacijskih kriterijev. Vigorelli je med drugim demantiral časopisne vesti, po katerih naj bi na deželnem sedežu Raia v Trstu namestili tri novinarje, ki politično pripadajo Finijevemu Nacionalnemu zavezništvu.

UGLEDNI GOSPODARSTVENIK JE BIL ROJEN V TRSTU

Umrli je Boris Zidarič

V torkovih dopoldanskih urah je prišlo iz Ljubljane žalostno sporočilo, da je tam po nujni operaciji nenadoma umrl dr. Boris Zidarič, tržaski rojak, ugleden slovenski in jugoslovanski gospodarstvenik in družbeno-politični delavec. Vest je boleče odjeknila v našem mestu, kjer je imel pokojni dr. Zidarič poleg sorodnikov se mnogo znancev in prijateljev, s katerimi je vzdrževal prijateljske stike in se z njimi srečeval ob svojem občasnem prihajanju v mesto svoje mladosti in poznejše službene dejavnosti.

Dr. Boris Zidarič se je rodil v Trstu 4. septembra 1919 v družini finančnega revizorja Josipa in utemeljitelja slovenskega lutkarstva. Kmalu po nastopu fašizma se je z družino izselil v Ljubljano, tam obiskoval osnovno in srednjo šolo z maturo na Ptuj, nato pa se vpisal na pravno fakulteto ljubljanske univerze, leta 1941 absolviral, leta 1946 pa se promoviral za doktorja prava. Ze v času univerzitetnega študija je aktivno deloval v Klubu primorskih akademikov, organiziral zbiranje in ilegalno prenašanje slovenskih knjig preko meje v Italijo in pri tem delu tudi sodeloval z znanim Tigrovcem Zelenom. Kot član naprednega akademskega društva Jadran je sodeloval pri narodnoobrednih akcijah na Kočevskem in na severni meji ter pri ljubljanskem Sokolu. Zaradi nesoglasja z vodstvi je izstopil iz Jadrana, bil izključen iz Sokola in se pridružil disidentski skupini fer bil med podpisniki zahteve za ustanovitev društva prijateljev Sovjetske zveze.

Ob zasedbi Slovenije je bil že jun. 1941 član prvega odbora OF na univerzi in v njem zastopal skupino »disidentov«. Bil je med prostovoljci Soške legije, toda se istega meseca junija 1941 so ga italijanske okupacijske oblasti aretirale. Na drugem procesu pred Posebnim sodiščem za zaščito države v Trstu je bil v skupini intelektualcev obsojen na šest let zapor. Kazen je prestajal v kaznilnici v San Gernignanu, po kapitulaciji Italije je dec. 1943 prišel v Trst in tu nekaj časa ilegalno deloval po navodilih Osvobodilne fronte vse do aretacije in odгона v nacistično taborišče v Buchenwald. Po razpustu taborišča je nekaj mesecev delal v repatriacijski komisiji v Pragi in se konec septembra istega leta končno vrnil domov.

Po osvoboditvi se je dr. Boris Zidarič posvetil politični in predvsem gospodarski dejavnosti in kar 24 let zavzemal vodilne in odgovorne funkcije v mnogih pomembnih podjetjih in organih tako na jugoslovanski kot na slovenski ravni doma in po svetu. Specifično področje njegovega zavzemanja je bila zunanjetrgovinska dejavnost tako v zastopstvu Gospodarske zbornice Jugoslavije kot Gospodarske zbornice Slovenije, pri kateri je bil vrsto let podpredsednik. Prav v tem svojstvu je bil odgovoren za ekonomske odnose s tujino in ogromno naredil za vključevanje jugoslovanskega in slovenskega gospodarstva v mednarodne tokove. Bil je odločen zagovornik odpiranja slovenskega gospodarstva v svet, predvsem pa gospodarskega sodelovanja z neposrednim sosedstvom. V tem okviru je bil dragocen zlasti njegov delež pri vzpostavljanju gospodarskih odnosov z Avstrijo in Italijo in posebej

se neposrednih odnosov ob meji. Na tem področju je bila zlasti živahna njegova dejavnost, ko je bil prej v Celovcu in v letih 1981-85 predstavnik Gospodarske zbornice Jugoslavije v Trstu, se prej pa večkrat vodja različnih gospodarskih delegacij v Italiji, v Avstriji, na Madžarskem in drugje po Evropi. Dr. Zidarič je bil tudi uradni predstavnik Gospodarske zbornice SFRJ v Mehiki, v Spaniji in vodja delegacij v Kolumbiji in Venezueli.

Skratka, s svojim vsestranskim delom, z globokim poznavanjem gospodarskih tokov, bogatim teoretičnim znanjem in praktičnimi izkušnjami, je pomembno prispeval k rasti slovenskega gospodarstva in njegovemu odpiranju v svet, za nas pa je bil se posebno dragocen njegov delež pri utrjevanju gospodarskih struktur slovenske narodnostne skupnosti, pri vključevanju našega gospodarstva v posredniške tokove med Jugoslavijo in Slovenijo na eni ter Italijo na drugi strani. Kot tržaski Slovenec je storil vse kar je bilo v njegovi moči in pristojnosti, da bi naša narodnostna skupnost tudi skozi gospodarstvo bila aktivni dejavnik in koristnik obmejnega in meddržavnega sodelovanja. Nazadnje je treba vsaj omeniti se njegovo strokovno mentorsko delo pri vzgajanju in izobraževanju zunanjetrgovinskih kadrov, njegova predavanja, strokovno publicistično in znanstveno delo.

Tudi Primorski dnevnik in Gospodarstvo sta bila večkrat deležna njegovih koristnih informacij in pojasnil tako glede načelnih kot splošnih praktičnih vprašanj obmejnih gospodarskih tokov.

S spremembami v Jugoslaviji in Sloveniji in nastankom samostojne slovenske države, so se za dr. Zidariča stvari spremenile, ostal pa je tudi kot upokojenec po zadnji zaposlitvi v Trstu, sicer bolj odmaknjen a vedno buden spremljevalec in kritično zavzet in prizadet ocenjevalec dogajanj: po eni strani z upravičenim zadoščenjem, da je njegovo delo globoko vračeno v temelje slovenskega in tudi našega zamejskega gospodarstva, po drugi strani pa tudi s kančkom neprekrivane grenkobe ob poskusih nekaterih, da bi razveljavili ali celo iznicili delo generacije, kateri je dr. Boris Zidarič pripadal z vso zavestnostjo, predanostjo, sposobnostjo in trdim, vztrajnim in nesebičnim delom za skupni blagor.

Zdaj skoraj ni mogoče verjeti, da se je tako bogato in delovno življenje dr. Borisa Zidariča tako nenadoma in nepričakovano izteklo. Ni se tako dolgo tega, ko smo se srečevali v Trstu ali na njegovem blejskem Zasiptu in v družbi z njegovo ženo, skedenjsko rojakinjo Nevo Lipovčeno, zvesto spremljevalko na vseh svetovnih poteh, pokramljali o tem in onem, o prejšnjih in današnjih casih. In lani, ko ga je smrt njegove tržaske sestrice Milene Silove hudo prizadela.

Nič več ne bomo deležni njegove prijaznosti, velike srčne dobrote in spontanega prijateljstva, ki pa nam ostajajo kot dragocena in nepozabna dediščina.

Zeni Nevi, hčerki, sinu in vnukom globoko in iskreno sožalje.

Jože Koren

USTANOVILI SO GA V VIDMU

Gibanje za krepitev deželne avtonomije

Med ustanovitelji Travanut in sen. Bratina

VIDEM - »Ne želimo biti antiteza tistim, ki so ustanovili Oglejski forum. Kvečjemu gre za nekakšno dopolnilo z razliko, da želimo naš projekt avtonomije razširiti predvsem med civilno družbo.« Tako sta podčrtala novinar videmskega »Il gazzettino« Sandro Comini in odvetnik Marco Marpillaro na predstavitvi dokumenta in namenov gibanja »Per essere Regione«, ki ima med podpisniki tudi bivšega predsednika deželne vlade Renza Travanuta, senatorja Darka Bratina ter predsednika deželnega nadzornega organa radiotelevizijske družbe Mariuza.

Pobuda je nastala zaradi vse bolj izkrlivljene slike, ki so jo dobivala prizadevanja za udejanjenje deželne avtonomije, začeni s federalistično ureditvijo, ki jo je predlagala Severna liga. Vse bolj očitno je, da se avtonomija uresniči na podlagi jasnih in točnih izbir. Gibanje »Per essere Regione« se bo zato prizadevalo, da se bo

dežela, kar zadeva volilni zakon, popolnoma ločila od državnih predpisov, obenem predlaga ustanovitev deželnih pokrajin, ki bodo imele pomembnejšo vlogo od zdajšnjih pokrajinskih uprav, predvsem kar zadeva finančno avtonomijo.

Odgovor na te predloge je prišel že nekaj ur kasneje, ko so se v Vidmu srečali predstavniki Oglejskega foruma, ki so Cominiju in Mortillaru očitili nizek profil njunih predlogov ter da se trudita, da bi dvignili le prah, v bistvu pa želita, da bi vse ostalo pri starem.

Zanimivo je tudi, da se je videmska skofija, potem ko je v začetku nasprotovala ideji Oglejskega foruma, približala organizatorjem furlanskega avtonomizma. Na videmskem srečanju sta namreč spregovorila msgr. Mario Qualizza, ravnatelj više teoloske sole, in Duilio Corgnali, odgovorni urednik skofijskega tednika »La Vita Cattolica«. (r.p.)

PISMO UREDNIŠTVU

Pojasnilo o političnem položaju v dolinski občini

Dragi Primorski, v nedeljo, 26.02.1995, ste na 5. strani objavili vest iz občine Dolina pod naslovom: Stranke imajo se preveč splosna stališča. Občutek imam, da je lahko tak naslov s strani nekoga hote ali nehoti manipuliran. In ker me ljudje sprašujejo, kaj se pri nas dogaja in kako se bomo na prihodnjih občinskih volitvah odrezali, sem mislil, da bo najbolje in koristno, da objasnim, kolikor se da objektivno, kaj se »kuha«. Za lažje razumevanje navajam najprej sedanje stanje: sedanji občinski svet šteje 20 svetovalcev vključno z zupanom. Večina šteje 14 članov (7 DSL, 4 PSI, 2 SSK, 1 SKP), manjšina šteje 6 članov (2 PPI, 2 CCD, 1 Zelen, 1 SNS).

Večina prihodnjega občinskega sveta bo stala 11 članov, manjšina (opozicija) 5 članov, plus zupan, ki bo voljen direktno. Skupaj torej 17 ljudi. Od teh mora biti med kandidati najmanj ena tretjina žensk. Kdor bo imel večino, ta bo imel zupana in bo upravljal občino.

Od zadnjih volitev v letu 1990 smo doživeli velike spremembe izven in znotraj našega občinskega in državnega prostora, tudi vsak izmed nas danes drugače misli kot prej.

Tako je v občinskem svetu od začetnih 5 strank danes prisotnih 8 političnih skupin. Nove skupine so nastale z odcepitvijo pristavev nekaterih strank; nadalje je nastala organizirana civilna družba, v kateri so aktivni občani s področja izobraževanja, kulture, sporta, gospodarstva; dozorela so nova spoznanja v sami sedanjosti večini, ki upravlja občino. Gre v bistvu za večino, ki ji nedeljski članek pripisuje »se preveč splosna stališča«.

Od tu naprej je informacija izključno politična. Omenjena občinska koalicijska se je od lanskega poletja sem nekajkrat sestala za pripravo občinskih volitev in sprejela poleg nekaterih drugi tudi naslednja stališča:

1. da je dosedanja

občinska koalicijska delovala v medesebojnih odnosih korektno in ubrano;

2. da odpira vrata vsem političnim in civilnim dejavnikom, ki pristajajo na tradicionalna načela sožitja, enakopravnosti, uravnovesenega razvoja teritorija in na uveljavljanje pozitivnih vrednot kot so delo, mir itd.;

3. da ne bodo posamezne komponente bodoče koalicijske zacele javno predstavljati svojega volilnega programa in ravnotako ne javno predlagati svojih kandidatov za župansko mesto, dokler ni vsem jasno, kdo je pristopil k skupni listi.

Na osnovi teh stališč, ki so jamčila enakopraven položaj vsem in ne dopuscajo, da bi kdo koga prehitel, se je sedanja koalicijska sestala z nekaterimi strankami in s predstavniki civilne družbe ter jim orisala zgornja stališča.

Na okrogli mizi so predstavniki strank, ki danes vodijo občino poudarili, da kakaj na pristop drugih komponent iz občinskega prostora, nakar bodo skupno zaceli sprejemati osnovna izhodišča za upravljanje občine za naslednja štiri leta.

Te stvari in te informacije je nedeljski članek, žal prezl.

Na koncu moram izpovedati se dvom, ki mi ga je sprožil nedeljski članek in sicer ali so podpisniki, prijatelj in znanci civilne družbe nekakšni soustvarjalci naše skupne politične sreče in na prihodnjih volitvah ali hočejo postati gibanje z vsemi značilnostmi, ki jih imajo taka gibanja in ki gredo od ambicij posameznikov do partikularnih interesov skupin in skupin. Osebnost si želim in delam za večglasni, toda skupni nastop.

V želji, da bi in da bomo zmogli najti skupno govorico v čim širšem krogu naših občanov obeh narodnosti, ki naj postaneta zgled omikane sožitja in optimističnega gledanja na jutrisnji svet, vas prisrčno pozdravljam.

Edvin Svab

SKLAD MITJA ČUK

Ali naj otrok ostane sam doma?

JELKA CVELBAR

Velikokrat se pripeti, da od otroka pričakuje mo več, kakor bi bili sami odrasli pripravljeni storiti. Denimo ostajati doma sami v stanovanju ali v hisi. Veliko odraslih, pogosto se dogaja ženskam, nima pravega občutka varnosti, če so sami doma, posebej če je to zvečer: skrbno zaklepajo vrata, previdno pogledajo za vsaka vrata, vznemirjeno vzdrhtijo ob vsakem najmanjšem sumu ... Od otrok pa kar zgodaj zahtevamo, da so doma sami, če imamo mi, odrasli kak opravke. Tedaj kar naenkrat pozabimo na svoje izkušnje in svoj strah, ki ga doživljamo, ko smo sami doma.

Mnogi starši so mnenja, da se mora otrok navaditi biti sam doma, ko je star kakih pet let ali vsaj ko začne hoditi v šolo. Največkrat se to staršem posreči kar mimogrede in ni velikih težav. Nikakor pa ne moremo posplošiti na vse otroke prepiranja, da lahko sami ostanejo doma. Uspeh je največkrat odvisen od stopnje samostojnosti, ki jo je otrok že dosegel. Pri slehernem otroku se sposobnost ostajati za daljši ali krajši čas sam doma, razvije različno in v drugačnem razdobju. Največkrat pride do tega ob vsolanju, v mnogih primerih pa so otroci za to pripravljeni sele kasneje. To seveda ne pomeni, da se morajo zaradi tega nekateri starši (otrok, ki nikakor ne morejo biti doma sami) odpovedati vsem večernim in drugim zmenkom, kinu ali zabavi. Ker je potrebno zakoncema - čeprav sta starša - da sta včasih sama, in ker je tudi za otroka »zdravo«, da doživi nekatere izkušnje brez staršev, moramo pač poskrbeti, da bo otroku to omogočeno. Le tako ne bi »visel« vedno na svojih starših, in bo sam doma, čeprav mogoče v spremstvu nekoga drugega.

Zelo primerno je, da otrok že v prvem letu starosti ugotovi, kako navzočnost staršev ni v vsakem primeru nujno potrebna. Konec koncev se mora otrok kmalu navaditi na kratko in dolgotrajnejše slovo. Prva stopnja učenja je mamin odhod iz sobe: za kratek čas je otrok ne bo videl, za nekaj minut se je torej poslovila od njega. Na tak način se bo otrok naučil, da so taki trenutki slovesa kratki, da vsekakor minejo in da mama ali očka vedno prideta nazaj k njemu. Tako začne obvladovati oddaljenost od staršev - nič več se je ne boji. Ko torej večkrat doživi tako izkušnjo, se v otroku povečata gotovost in občutek varnosti - tedaj bo tudi pripravljen sprejeti namesto staršev va-

rusko.

Seveda mora tudi varuska poznati nekatere prijeme, kako se bo otrok dobro počutil z njo, ko bosta mama in očka odsotna.

Otroku mora biti varuska simpatična, zau-pati ji mora. Kmalu se bodo starši lahko prepirali o custvih, ki jih otrok goji do varuske, če ju bodo opazovali pri skupni igri.

Pomembno je, da varuska spozna otrokove navade: kaj pije in česa ne je, katere igrice ne mara, katera mu je najljubša... In ko ostane z otrokom sama, mora vedno vedeti, kje sta starša in kako ju lahko v sili poišče. Če se starši dobro pripravijo na tak večer, potem bomo užívali svojo »prostost« brez očitkov vesti.

Seveda to, da otroka navajamo že v zgodnjem obdobju na nekakšno »samostojnost«, samo po sebi se ne pomeni, da bomo lahko vedno sli iz hiše brez problemov. Otrok doživi prej ali slej obdobje - navadno je to doba treh ali štirih let starosti - v katerem se zelo težko loči od mame in očeta. Takrat tudi najljubša varuska ne pomaga.

Ko otrok opazi, da se mama in oče nekam odpravljata, (kakorkoli to prikrivamo, bo otrok kmalu zavohal naš namen) že postane nemiren, priplepi se na starše ali vpije v upanju da ju bo odvrnil od namere. Tega seveda ne počenja iz sebičnosti - to spada v njegovo razvojno dobo. Pri predsolskem otroku (toda tudi kasneje se taka doba povrne) je značilna magičnost doživljanja - njegova domisljija je razvita do skrajnosti. Zato ni nič čudnega, če se boji morskih psov v kopalni kadi ali grozljivih posasti, ki se skrivajo pod posteljo.

Te domisljijske podobne doživlja otrok kot resnične in se jim ne zna postavljati po robu brez svojih staršev, ki mu pomenijo varnost in nepremagljive trdnjave. Brez staršev in s svojimi domisljiskimi strahovi se otroci počutijo neza-varovani. Hkrati pa otrok dojemata, da želijo sami, prav zaradi tega se čuti vezan, nesvoboden, nezmožen rešiti se v situaciji, v katero je zasel in ji ne ve izhoda.

Starši se v taki situaciji ne dajo premamiti od solza, menijo strokovnjaki, kajti otroku bodo le s tako izkušnjo omogočili, da se bo znal soočiti z odpovedovanjem in se učil sam premagovati težke situacije.

Seveda naj se pri tem otrok ne počuti zapuščen in odrinjen. Kako to početi pravilno? Za razslek imamo tedni dni.

TRGI / ZA LIRO SE PREMIRJE POSTOPOMA PREVEŠA V KREPITEV

Marka bleedi, lira prihaja k sebi, borza pa praznuje

Denarni in borzni trg sta se prepričala v hitro sprejetje manevra

MILAN - Torkov premor za italijansko in tudi ostale sibekejske evropske valute se je včeraj vendarle prevesil v nekoliko zanesljivejšo smer in upati je, da gre za začetek preobrata negativne tendence. Liri je poleg prostivne napetosti na mednarodnih trgih in rahlega izboljšanja dolarja koristila tudi delna razjasnitev na notranje-politični sceni, v prvi vrsti znaki o možnosti za hitro parlamentarno odobritev korektivnega gospodarskega manevra. Trgi so na te znake nemudoma odgovorili s povečanjem zaupanja v Italijo in lira se je - skupaj z borzo - okrepila. Da je slo v preteklih dneh za velike spekulacije, dokazuje tudi dejstvo, da je denarni trg spet ponujal marke za lire, kar pomeni, da so se mnogi operaterji odločili za čimprejšnje vnovčenje zaslužkov iz preteklih dni.

Izboljšanje sicer ne pomeni, da je marka pustila, saj kljub temu, da je v zadnjem dnevu po tečaju Banke Italije izgubila 25,5 lire, ostaja trdno nad ravni 1.100 lir. Po uradnem tečaju je včeraj veljala 1.117,5 lire, do zaprtja italijanskega denarnega trga pa je ostala stabilna pri vrednosti 1.120 lir. Dolar je glede na torek izgubil

približno 33 lir in ohranil stabilno vrednost okrog 1639 do 1640 lir, potem ko je dan prej veljal 1.672 lir.

Krepitev lire se je začela takoj po odprtju trga, okrog 13. ure pa ji je uspelo potisniti marko na najnižjo včerajšnjo raven 1.111 lir. Njeno vzpenjanje je bilo skoraj vzporedno z utrjevanjem prepričanja, da Berlusconi ne bo volil proti Dinijevemu manevru. Kot rečeno, je nemški bankovec se vedno mo-

can, čeprav je bil včeraj nekoliko manj »objesten« tudi do ostalih evropskih deviz. Če bi bil notranji položaj za lito se naprej tako neugoden kot pretekle dni, potem ne bi prislo do se enega pomembnega premika, in sicer do okrepitev italijanskega bankovca ne samo do marke in dolarja, ampak tudi do vseh ostalih glavnih deviz, vključno z ekujem.

»Manever je blizji in Piazza Affari praznuje,«

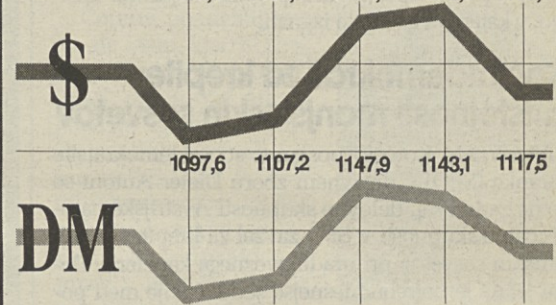
so včeraj poročale tiskovne agencije, ki so skoraj 2-odstotni porast na borznem trgu utemeljile z napovedjo Kartela svobosčin, da se bo pri glasovanju o manevru vzdržal. Po torkovem je bil tudi včerajšnji sestanek od vsega začetka pozitiven, vrhunec pa je tako kot lira doživel okrog 13. ure, ko je eden od predstavnikov Berlusconijevega gibanja oznanil, da desni center ne bo predlagal nezaupnice Dinijevi vladi. Za može

na borzi je bil to znak, da bo sla pokojninska reforma naprej in da bo morda ubrala enako hiter ritem kot ga je manever. Poleg tega ne skrivajo niti upanja v vrnitev tujih investorjev, ki bi jih utegnili privabiti ugodna medvalutna razmerja. Zadnji kazalec Mibtel je zrasel za 1,89 odstotka, Mib-30 za 2,24, MIB pa je pridobil 2,02 odstotka, medtem ko so bile med najuspešnejši delnice Fiat, Stet, Telecom in Banco di Roma.

LIRA

ČET PET PON TOR SRE

1618,9 1627,6 1671,4 1672,3 1639,4

Neprekinjena rast operacij v derivatih

RIM - Kljub katastrofalni izkušnji britanske banke Barings Brothers, povpraševanje po finančnih derivatih na mednarodnih trgih ne kaže znakov pojenja. Banka za mednarodna pravila (BRI) je prav včeraj objavila izide svojih meritev, po katerih je število pogodb v finančnih derivatih, ki kotirajo na borzi (ti so namreč tako imenovana konica ledenika, saj se ogromna masa podobnih pogodb giblje tudi zunaj trgov), dosegla konec lanskega leta 1.135 milijonov, kar je za 45 odstotkov več kot konec leta 1993.

NOVICE

Polemike zaradi podaljšanja roka za gradbeni odpust

RIM - Uradni list je včeraj objavil odlok, s katerim je vlada podaljšala vrsto rokov, ki bi bili morali zapustiti konec februarja. Med njimi je tudi rok za oddajo prošnje oziroma plačilo predpogoja (ali vsega zneska, če gre za manjšo vsoto) za gradbeni odpust, ki je (ze drugič) zapadel včeraj in ki ga je vlada podaljšala do 31. marca, v ponedeljek pa je podaljšanje roka odobril tudi senat. Ukrep je sprožil živahne polemike, predvsem med ambientalisti, ki zahtevajo način uporabe zbrana sredstva za spodbujanje gospodarskega razvoja na svojem ozemlju.

Deželna zveza zbomic FJK o bencinskih kontingentih

TRST - Trgovinske zbornice morajo ostati upravljalke dohodkov, ki prihajajo od kontingentov bencina po olajšani ceni, in to tudi v primeru, ko bi ukrep razširili na vso Furlanijo-Julijsko krajino. To je enotno stališče vseh starih trgovinskih zbomic v naši deželi oziroma njihove zveze Unioncamere. V zvezi s tem zbornice opozarjajo na izkušnje, ki so si jih nabrale tržaška, goriska in videmska zbornica tako v tehničnem kot v finančnem pogledu in ki bi se morale torej razširiti tudi na pordenonsko zbornico. Nekateri namreč v zameno ponujajo rešitev, po kateri bi to nalogo po razširitvi kontingentov na vso deželo poverili kake deželni ustanovi, Unioncamere pa ta predlog zavrača, saj so prav zbornice tiste, ki lahko na najustreznejši način uporabijo zbrana sredstva za spodbujanje gospodarskega razvoja na svojem ozemlju.

Alam ob dvigu količnikov IVA

MILAN - Združenje trgovcev s tekstilom in oblacili Federabbigliamento opozarja, da bo zvišanje količnika davka IVA od 13 na 16 odstotkov na tekstilne izdelke imelo katastrofalne posledice na prodajo tega blaga. Združenje sicer priznava, da je bila reforma količnikov upravičena, vendar predlaga, da bi jih zvišali postopno, za odstotek na leto.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

MEHIŠKA KRIZA

Bolj kot za Mehiko se Washington boji za lastne interese

Sporazum o prosti trgovini med državami Severne Amerike Nafta

(North American Free Trade Agreement) se ni rodil pod srečno zvezdo: crnilo izpod peresa predstavnikov Združenih držav Amerike, Kanade in Mehike, ki so podpisali ustanovne listine, se se ni dodobra osušilo, ko so privrele na dan prve težave: ena izmed partneric, Mehika, je v zadnjih dveh mesecih doživela gospodarski krah, ki spravlja v dvom sam nadaljnji obstoj sporazuma in se bolj ambiciozno željo Washingtona, da bi na daljši rok uresničil nekakšno enotno tržišče, ki naj bi zajelo Severno, Srednjo in Južno Ameriko ter se tako razprostiralo od Aljaske pa vse do Ognjene zemlje na skrajnem jugu Latinske Amerike.

Mehiški krah se je začel sredi lanskega decembra, ko je domaća valuta, peso, v nekaj dneh izgubila skoraj polovico vrednosti. Dotlej je veljal tečaj 3,5 peza za ameriški dolar, danes pa je treba za dolar odšteti 6,33 peza. Mehika nima deviznih rezerv, da bil lahko uspešno branila vrednost svoje valute, saj sta njena trgovinska in plačilna bilanca s tujino močno pasivni (mehiški uvoz je bil lani po vrednosti za 28 milijard dolarjev večji od izvoza), poleg tega pa je država tudi močno zadolžena v tujini, in to v pretežni meri pri denarnih zavodih ZDA.

Tuji kapitali so se začeli umikati iz Mehike, investitorji pa opuscati tudi postojanke, ki so jih imeli v Braziliji, Venezueli in Argentini. Nastal je splošen preplah, tako da je ameriški predsednik Bill Clinton sklical sestanek predstavnikov sedmih »največjih« in predlagal obsežno skupno akcijo za pomoč Mehiki. Da bi se izognil dolgotrajnim razpravam pred kongresom, je Clinton posegel v predsedniški sklad in Mehiki namenil pomoč za 20

ELIO FORNAZARIC

milijard dolarjev v obliki jamstvenih kreditov. K temu je 17,8 milijarde dolarjev primaknil se Mednarodni monetarni sklad, in sicer v obliki srednjeročnih in dolgoročnih kreditov. Ostale države bodo prispevale se nadaljnjih 10 milijard dolarjev. Med njimi (največ sredstev bo poleg ZDA prispevala Kanada) je tudi Italija, ki bo za to akcijo prispevala 180 milijonov dolarjev, kar je približno 290 milijard lir.

»Operacija Mehika« je menda najboljšežnejši tovrstni poseg v zgodovini mednarodnih akcij za pomoč posameznim državam, ki so zasle v gospodarske težave. Na srečanju v Torontu, kjer je sedemica velikih sklepala o tem, je prislo jasno do izraza, da se je za tako obsežno akcijo zavzemal predvsem Bill Clinton, medtem ko so bili drugi državniiki bolj zadržani. Predstavnik Nemčije in Velike Britanije sta ji na primer nasprotovala in sta se sele na koncu uklonila Clintonovi odločnosti.

Nasprotniki ameriškega predsednika doma in po svetu ob tem poudarjajo, da je Clinton s svojim odločnim nastopom v Torontu sicer res priskočil na pomoč Mehiki, vendar je v prvi vrsti zascitil interese kapitalistov z Wall Streeta. Ameriske multinacionalke so namreč globoko zasidrane v mehiških gospodarskih strukturah, ameriske banke kontrolirajo mehiški trg s kapitali, Mehika je vazen komercialni partner severne sosedice, kateri dolguje ogromne vsote denarja. ZDA imajo torej ves interes, da se Mehika čim prej ponovno postavi na noge, ker jim sicer preti nevarnost, da bo priliv dobičkov, obresti in nakazil iz raznih drugih naslovov iz Mehike v ZDA povsem usahnil. Po nekaterih virih naj bi namreč Mehika v dvajsetletju 1972-92 samo za obresti na bančna po-

sojila nakazala v ZDA približno 233 mi-

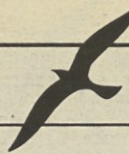
lijard dolarjev.

Da ZDA scitijo predvsem lastne interese, bi lahko sklepali tudi po pogojih, ki jih je Clinton postavil Mehiki za podelitev omenjene pomoči. Tako Washington zahteva privatizacijo mehiškega sistema telekomunikacij, železnice, pristanišč in letališč, prekinitve trgovinskih odnosov s Kubo in uvedbo strožjega nadzora nad ilegalnim izseljevanjem mehiških državljanov v ZDA. V zvezi s tem je značilno tudi besedilo sporazuma o Nafti, ki sicer sprošča promet z blagom, storitvami in kapitali med članicami, ne prevideva pa prostega pretoka oseb. ZDA se torej živo zanimajo za mehiški »trg«, ki steje približno 90 milijonov potrošnikov, ne mara pa, da bi se ti kot cenena delovna sila ponujali severno od Rio Brava.

Glede na to, da se dobra polovica vsega mehiškega prebivalstva otepa s hudo revščino, je malo verjetno, da bi pri zahtevani privatizaciji mehiških gospodarskih struktur ne prisli na svoj račun predvsem investitorji iz ZDA. Kdor trdi, da je Clinton v Torontu zascitil prej interese ZDA kot interese Mehike, torej ni daleč od resnice. Ameriski predsednik pa je zelo verjetno imel v mislih se dva argumenta, ki govorita v prid čimprejšnje ponovne utrditve mehiške ekonomije in potrditve zaupanja investitorjev v trdnost tudi drugih srednje in južnoameriških držav: prvič, nujnost ponovnega dviga zbledelga mednarodnega imidza Nafta, in drugič prav tako nujno jamstvo, da bodo ZDA s presežki v trgovanju s Srednjo in Južno Ameriko lahko se naprej vsaj delno kompenzirale primanjkljaje, ki jih imajo v trgovinskih odnosih z Evropo na eni in z Japonsko ter njenimi gospodarskimi sateliti na drugi strani.

Dolga doba državnega jeklarstva se izteka

RIM - Italijanska železarska in jeklarška industrija se po več kot pol stoletja odpoveduje državne-mu »dezniku« in zaključuje poglavje o »državnem jeklu«, kar je od Italije vztrajno terjati tudi Bruselj. Državni koncern IRI je namreč včeraj dosegel sporazum o prodaji zadnje velike transe javne jeklarške industrije, podjetja Ilva Laminati Piani, ki ima večji del obratov, v katerih je zaposleno 19 tisoč delovnih moci, v Tarantu in Novi Ligureju. Kupec je jeklarška grupa Riva iz Milana, v vrhu Irija pa ne skrivajo zadovoljstva, ker so s to zadnjo operacijo dokončali zahtevno operacijo popolne privatizacije nekdanjega javnega železarskega holdinga ILVA.

NOVICE

Avstrija izpustila terorista

DUNAJ - Avstrija je včeraj izpustila iz zaporja palestinskega terorista Bahija Younisa. Younis je leta 1981 sodeloval pri terorističnem napadu na dunajskega mestnega svetnika Heinza Nittla in pri napadu na židovsko sinagogo v avstrijski prestolnici. Pri atentatih so bile ubite tri osebe, več pa jih je bilo ranjenih. Sodisce je terorista obsodilo na 20 let strogega zapora. Avstrijske oblasti so ga včeraj - po 13 letih zapora - izpustile iz zapora in zdaj iščejo državo, v katero bi ga lahko izgnali.

Socialdemokrati za krepitev pristojnosti manjšinskih sosvetov

CELOVEC - Koroški poslanec socialdemokratske stranke (SPÖ) v državnem zboru Dieter Antoni se je na zadnji seji delovne skupnosti Avstrijske narodnostne skupnosti v SPÖ zavzel za krepitev manjšinskih sosvetov pri uradu zveznega kanclerja. Dejal je, da je potrebno tesnejše sodelovanje med posameznimi narodnostnimi skupnostmi v Avstriji, prav sosveti pa da bi lahko opravljali to pomembno nalogo. Antoni se je zavzel tudi za povečanje pristojnosti sosvetov glede zastopstva interesov posameznih avstrijskih manjšin v političnem in družbenem življenju.

Poziv za zaprtje JE Krško

CELOVEC - Koroška iniciativa Alpe-Jadran brez je drskih naprav je te dni znova pozvala koroško deželno vlado, naj skliče sejo delovnega krožek za zaprtje JE Krško. Delovni krožek, ki je bil ustanovljen na osnovi sklepa koroškega deželnega zbora, naj bi naročil studijo o možnostih prenehanja uporabe jedrske energije, na seji pa naj bi razpravljali tudi o možnostih Koroške in Stajerske za pospešitev zaprtja slovensko-hrvaske nuklearke.

Die Kärntner bo razširila svojo dejavnost v Sloveniji

CELOVEC - Ob predstavitvi bilance za leto 1994 je koroška banka Die Kärntner napovedala krepitev dejavnosti obstoječega predstavništva v Ljubljani. Direktor Karl Nedved, ki je pristojen za posle s tujino, je dejal, da je banka v letu 1994 sklenila veliko neposrednih bančnih poslov s kakovostnimi strankami in da je ekonomsko ozadje teh bančnih poslov »zanimivejše, kot so si to prvotno mislili«. Najpomembnejši partnerji koroške banke v Sloveniji so drobno gospodarstvo in mlada podjetja, ustanavlja pa se tudi družbe za leasing. Na ustanovitev lastne bančne hiše v Sloveniji v celovski centrali za zdaj ne mislijo. Razlog za to so restriktivni predpisi za tuja podjetja, je dejal Nedved.

Novi deželni intendant ORF

CELOVEC - Na vrhu deželne Avstrijske radiotelevizije (ORF) v Celovcu je včeraj prišlo do zamenjave. Johanna Hauserja, ki je od leta 1992 dalje vodil deželno hišo, je zamenjal 50-letni Helmut Gschwandter, ki prihaja s področja zasebnega gospodarstva. Rojeni Korošec je več let vodil firmo Fichtel und Sachs, podjetje, ki proizvaja in dostavlja proizvode za avtomobilsko industrijo. Pred tem je bil poslovodja Zveze avstrijskih radijskih in televizijskih tehnikov.

AVSTRIJA / PRESENETLJIV REZULTAT ANKETE

Za nevtralnost - proti pristopu k zvezi Nato

Večina tudi za ohranitev državne pogodbe

IVAN LUKAN

DUNAJ - Osemdeset odstotkov Avstrijcev in Avstrijcev je za ohranitev nevtralnosti! To je presenetljiv rezultat ankete, ki jo je izvedel institut za raziskovanje javnega mnenja IMAS.

Večina Avstrijcev se je po rezultatih ankete izrekla tudi za nadaljnjo veljavnost Avstrijske državne pogodbe (APS), v kateri so med drugim zagotovljene tudi pravice slovenske in hrvaske manjšine v Avstriji, le vsaka peta anketirana oseba pa se je izrekla za pristop Avstrije k vojaški zvezi Nato.

Primerjava z anketo iz leta 1992 kaže, da se je odstotek Avstrijcev, ki so

za ohranitev nevtralnosti, krepko povečal (z 62 na 80 odstotkov), zanimivo pa je tudi to, da avstrijsko nevtralnost podpirajo vsi sloji prebivalstva, ne glede na starost in socialni status.

Razprava o prihodnosti avstrijske nevtralnosti in vprašanju nadaljnje veljavnosti Avstrijske državne pogodbe se medtem nadaljuje tudi na notranjepolitičnem odru: predsednik državnega zbora Heinz Fischer (SPÖ) je na nekem predavanju v zvezi z avstrijsko nevtralnostjo poudaril, da so »realisti« v socialdemokratski in ljudski stranki »prepričani, da bo ta diskusija trajala

se nekaj let, Avstrija pa naj ohrani svoj nevtralen status, dokler v Evropi niso znane nove varnostne strukture.

Predsednica avstrijskih zelenih Madeleine Petrovič pa je na tiskovni konferenci na Dunaju poudarila, da je treba trajno nevtralnost, kot je zapisana v avstrijski ustavi, ne le ohraniti, temveč celo izgraditi.

Kot je znano, je razprava o prihodnosti avstrijske nevtralnosti in državne pogodbe aktualiziral zvezni predsednik Thomas Klestil, ko je dejal, da je avstrijska nevtralnost preživeta in da varnostno politiko ni možno graditi na iluzijah.

OB 50-LETNICI 2. REPUBLIKE

Vse več glasov proti udeležbi Borisa Jelcina

Jasne besede Andreasa Khola

Predsednik kluba poslancev ÖVP Andreas Khol

DUNAJ - V Avstriji je cedalje več politikov, ki nasprotujejo udeležbi ruskega predsednika Borisa Jelcina na proslavi ob 50-letnici ustanovitve druge avstrijske republike konec aprila letos na Dunaju.

Vzroki za nesoglasja med Dunajem in Moskvo so po eni strani ruska zahteva po omembi Avstrijske državne pogodbe in nevtralnosti v predvideni skupni deklaraciji o prihodnjih odnosih med obema državama, po drugi strani pa krvava vojna, ki jo Moskva vodi v Čečeniji.

Zvezni kancler Franz Vranitzky je omenil, da ni nujno, da bi Avstrija morala imeti tako deklaracijo, njegov namestnik Erhard Busek, se posebej pa vodja kluba poslancev ljudske stranke v avstrijskem parlamentu Andreas Khol, pa sta naredila se korak dalje; predlagala sta prelozitev obiska ruskega predsednika.

Andreas Khol je dejal: »Jelcin ima krvave roke, njegova udeležba na proslavi o vnovični vzpostavitvi svobode in demokracije v Avstriji bi pomenila napačen znak za mednarodno javnost«.

V zvezi z notranje-avstrijsko razpravo o Avstrijski državni pogodbi je Khol dejal, da je 15. maja leta 1955 podpisana pogodba Avstriji zagotovila umik ruske vojske iz avstrijskega območja in da je veljavna.

Pogodba Avstrije danes ne obremenuje več, zato je tudi čas, da se ta razprava zaključi, je se dodal Khol.

Ivan Lukan

KOROŠKA / ODNOSI

Svobodnjaki obžalujejo osamosvojitve Slovenije

CELOVEC - Novi svobodnjaki namestnik koroškega deželnega glavarja Karl-Heinz Grasser obžaluje, da se je Slovenija osamosvojila.

V izjavi za tisk kritizira občutno oslavljen vpliv Koroške na sedanjo avstrijsko zunanjo politiko do Slovenije in poudarja, da so z osamosvojitvijo Slovenije bili pretrgani »dobri stiki, ki jo je imela Koroška s Slovenijo, ko je bila se jugoslovanska republika«.

Zunanja politika je zdaj postala zadeva med Ljubljano in Dunajem, nadaljuje Grasser v izjavi

za javnost, Koroška pa pri bistvenih vprašanjih nima več besede.

Da bi se vpliv Koroške spet okrepil, zahteva mlad svobodnjaki politik od vodilnih deželnih politikov, da v pogajanjih za reformo zvezne države na Dunaju iztržijo večjo suverenost dežele tudi na zunanjepolitičnem področju.

V izjavi za tisk je Grasser znova podprl dvostransko pogodbo o manjšinah. Dodal je se, da bi Ljubljana morala pogodbo skleniti ne z Dunajem, temveč s Celovcem. (I. L.)

NOVA PUBLIKACIJA

Soški protokoli izšli v slovenščini in nemščini

CELOVEC - Mohorjeva založba v Celovcu, ki jo vodi Franc Kattinig, je te dni predstavila publikacijo Soški protokoli, zbornik predavanj znanstvenikov iz Slovenije, Italije in Avstrije s tako imenovanih Soških razgovorov, ki so bili poleti leta 1993 v Bovcu.

Zbornik je izšel v slovenščini in nemščini, izdajatelj pa sta vodja oddelka za vzhodno in jugovzhodno Evropo na celovski univerzi Andrej Moritsch in Dunajčan Gudmund Tributsch.

Knjiga je zanimiv znanstveni prikaz demografskega, političnega in gospodarskega položaja Soške doline, ki je v tem stoletju imela razburkano zgodovino.

Izdajatelja publikacije in tudi nekateri njeni avtorji - med njimi ljubljanski znanstvenik Vladimir Klemencič - so se ob predstavitvi dogovorili za nadaljevanje tako imenovanih Soških pogovorov. Ustanovili naj bi Bovski forum, poudoben tistemu v Alpbachskem, le da bi se tu osredotočil na regijo Alpe-Jadrana. (I. L.)

I S T R A

Spor med italijansko manjšino in Zagrebom se zaostrojuje

GORAN MORAVCEK

REKA - Odnosi med Hrvaško in Italijo, pa tudi med italijansko narodnostno manjšino in Zagrebom, za katere so se za včeraj trdili, da »napredujejo«, se cedalje bolj zaostrojujejo. Razlog za to je sklep hrvaskega ustavnega sodišča o statutu Istrske županije, ki ga je vlada Nikice Valentića minulo poletje suspendirala. Istrska ustava, kot so nekateri poimenovali ta statut, je zaradi (pre)velikih pravic, ki so jih za svojo regijo vanjo vpisali simpatizerji Istrskega demokratskega sabora (IDS) Ivana Jakovčića, je predvidevala za Italijane pravice, ki naj bi bile nad evropskimi standardi. Tega v Zagrebu niso sprejeli, čeprav je bila formulacija o Italijanih kot »avtohtoni« narodnostni skupnosti v Istri za ustavne sodnike sprejemljiva. Vlada je menila, da bi v tem primeru druge manjšine utegnili obravnavati neenakopravno.

Sklep ustavnega sodišča, s katerim je dvojezičnost v Istri postavljena »v realne okvire«, v Istri se vedno izživa politične viharje. Ti so pripeljali do hitre ohladitve odnosov med Rimom in Zagrebom. Kot nekoč je incidentov zaradi tega cedalje več. V Zagrebu so besni zaradi »sramotnega postopka« italijanskih granica-

rijev, ki so premetali avtomobil hrvaskega ministra za znanost in tehnologijo Branka Jerena, čeprav je imel diplomatski potni list. V Italijo je odšel na simpozij, ki ga je v Gorici organiziralo italijansko ministrstvo za zunanjo trgovino. Zato so iz Zagreba poslali v Rim protestno noto in čeprav Italijani »ta nespora-

zum obžalujejo, saj ni bil nameren«, je očitno, da se hrvaško-italijanski odnosi ne bodo kmalu izboljšali. To bi lahko sklepali tudi iz številnih obtožb, ki jih je na Zagreb naslovil predsednik Italijanske unije Giuseppe Rotta. Na seji Istrske županije v Pazinu, na kateri so govorili o sklepu ustavnega sodišča, je izjavil, da hoče »Zagreb spraviti Istro na kolena«.

»Danes so zato zlorabili statut Istrske županije, jutri pa si bodo izmislili kaj drugega. Po 500 letih vladavine Benetk v Istri, smo se vrnili v kameno dobo,« je izjavil Rotta. Dejal je, da tokrat ni prvič, »ko prejemo klofute, toda pri tem nismo več osamljeni«. Kot je pojasnil predsednik Italijanske unije, ki na Hrvaškem in v Sloveniji združuje približno 30 tisoč Italija-

nov, so na njihovi strani IDS in napredni Hrvatje.

Nobenega dvoma ni, da bodo te skrajno ostre kvalifikacije naletele na velik odmev - ne samo v Zagrebu, ampak tudi v Rimu. Hrvaske oblasti menijo, da Istra namerno postaja politični problem in da regionalisti, simpatizerji IDS, ki imajo v rokah lokalno oblast, brez argumentov zatrjujejo, da so brez pravic.

Hrvaška ministrica za solstvo Ljilja Vokić, ki je končala svoje obiske po istrskih solah, zatrjuje, da Istrska županija ne skrbi za solstvo tako, kot bi morala.

»Tukaj zelo malo naredijo za solstvo. Medtem ko skušajo v drugih županijah poskrbeti vsaj za del solskih potreb, tega v Istri ne počnejo. Sole so zapuščene,« pravi Vokićeva.

Ministrica je skušala re-

siti tudi ze več let trajajoči spor glede gradnje italijanske gimnazije v Puli. Italijani, ki zatrjujejo, da Zagreb nasprotuje gradnji te sole, kar so opravičevali s pomanjkanjem denarja, so zahtevali, naj bo investitor gradnje tržaska Narodna univerza. Ta ustanova, s pomočjo katere Rim običajno financira potrebe svoje manjšine na Hrvaškem, naj bi bila nosilec gradnje italijanske gimnazije v Puli. Temu v Zagrebu nasprotujejo.

»Investitor je lahko samo hrvaško ministrstvo za solstvo, ki je ze lani za gradnjo italijanske gimnazije zagotovilo približno dva milijona nemških mark. Toda nihče iz Istre ni zahteval tega denarja, ki so ga izločili iz državnega proračuna,« zagotavlja Ljilja Vokić. Ministrica tudi zatrjuje, da so vso zadevo v zvezi z gra-

dnjo gimnazije za dijake italijanske narodnosti zakuhali namenoma, saj vse skupaj ze predolgo traja.

»Ta problem bi lahko ze zdavnaj rešili. Priestajamo na zakonito gradnjo gimnazije v Puli. Investitor bo hrvaška vlada, Italija pa lahko pomaga tako, kot bo to predlagala Italijanska unija, nikakor pa ne drugače,« poudarja ministrica.

Za Hrvaško sedanjni spor z Italijani ni prijeten, saj se je ta fronta odprla v hipu, ko tu rešujejo vprašanje vojne in miru v tako imenovani Krajini. Tudi sicer je slabost hrvaske politike v tem, da ima hkrati odprtih prevec sporov. Zato je tukajšnja javnost upravičeno vznemirjena, saj trenutno Zagreb nima skoraj nobenega zaveznika, kar bi Tudmana utegnili stati glavo.

SPREMEMBE
ZAKONA
O LOKALNI
SAMOUPRAVI»Kamor gre bik,
naj gre še štrik«

Kljub spremembam ne bodo zadovoljni ne občinski sveti ne župani

LJUBLJANA - Čeprav je po torkovem sprejemu novele zakona o lokalni samoupravi predsednik državnega zbora Jozef Skolc izrazil upanje, da se z novimi spremembami zakona poslancem ne bo treba spet v kratkem ukvarjati, je najverjetneje tudi sam vedel, da za to ni veliko možnosti. Tisti hip, ko so se namreč poslanci odločili, da bodo na zakonodajni ravni uredili tudi najmanjše podrobnosti, ki sicer tudi v občinski statut ne bi sodile, je zadevo najbolje opisati z reko »kamor gre bik, naj gre še štrik«. Vedno se bo namreč naslo nekaj podrobnosti, za katere bo kdo mislil, da jih je nujno uzakoniti.

Ker naj bi bile za spore v občinah krive nejasne razmejitve pristojnosti med župani in svetniki, se novele zakona teh vprašanj loteva precej nadrobno - kar pa še ne pomeni, da so zdaj stvari povsem jasne - in gre pri tem celo tako daleč, da je v njej med drugim zapisano, da ima župan pravico udeleževati se sej sveta in na njih razpravljati.

In katere so tiste rešitve, ki bodo spravljale v dobro ali slabo voljo zdaj eno zdaj drugo stran? Občinski svetniki zagotovo ne morejo biti zadovoljni z rešitvijo, s katero je državni zbor občinske odbore

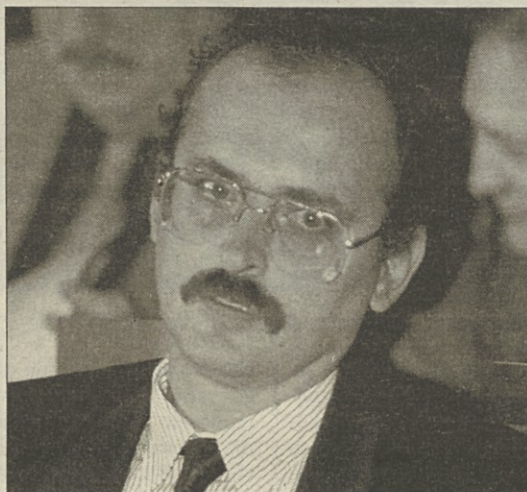
spremenil v odbore občinskega sveta. Ne gre seveda le za zamenjavo besed, ampak vsebinsko razliko. Občinski odbori so bili v zakonu o lokalni samoupravi misljeni kot izvršilni organi občinskega sveta, ki jim je bilo med drugim naloženo, da predlagajo občinskemu svetu v sprejem odločitve iz njegove pristojnosti in da nadzorujejo ter usmerjajo delo občinske uprave. Zdaj pa je vloga občinskih odborov povsem minimalizirana, saj lahko »v okviru svojega delovnega področja le obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta

in dajejo mnenje in predloge.« S tem je bila delitev oblasti v občinah izpeljana do konca, saj so vse izvršilne funkcije zdaj v rokah županov.

Županom pa zagotovo ni povsede, da je svetnikom uspelo ohraniti nadzor nad občinsko upravo. Čeprav je bila tudi vlada prepričana, da bi moral delo uprave nadzorovati in usmerjati župan, poslanci njenega prepričanja niso podprli, čeprav so v isti sapi sklenili, da sistematizacijo delovnih mest v upravi vendarle določi župan.

V torkovi razpravi je bilo večkrat omenjeno, da se pravzaprav ve, zakaj so bili spremembe zakona predložene - zaradi sporov v prestolnici med ljubljanskim županom in predsednikom mestnega sveta. Samo zaradi tega zagotovo ne, toda oba smo povprašali, kako sta zadovoljna z opravljenim.

Majda Vukelić

Dimitrij Kovačič, predsednik ljubljanskega mestnega sveta

»Dokončnih sprememb zakona sicer ne poznam, vem pa, da je bila sprejeta večina vladnih predlogov. Te spremembe ne bodo odpravile sporov v posameznih občinah, saj sploh ne gre za to, da bi z novelo zakona zapolnili pravne praznine, ki naj bi bile posledica nejasne razmejitve pristojnosti med svetniki in župani - na kar se je sklicevala vlada - ampak za to, da so z njim poslanci državnega zbora spremenili pristojnosti in to v korist županov. Spremembe se sle celo tako daleč, da so z njimi ukinili občinske odbore in to spet v korist županov. Skratka konflikti izvirajo iz tega, ker je takoj po delovanju novih občin prišlo do zahtev za spremembo pristojnosti, iz katerih naj bi največ iztržili župani. S tem se občinski sveti spreminjajo le v nekakšno glasovalna telesa, ki naj bi potrjevala samo to, kar sklene občinska uprava, v kateri ima glavno besedo spet župan. Z novelo zakona se spreminja tudi zasnovna lokalne samouprave, zato se zastavlja vprašanje legitimite decembrskih lokalnih volitev. Tako lahko upravičeno pričakujemo, da bo zaradi teh sprememb sprožen tudi ustavni spor.«

Foto: B. V./BOBO

Dimitrij Rupel, ljubljanski župan

»Razprava je bila na trenutke neprijetna, ker je kazala na konkretne interese posameznih strank in nasprotovanje posameznim konkretnim osebam. Iz zapisnika je razvidno, da se razprave nisem udeleževal, ker se mi je zdelo nespodobno, da bi zastopal stališča županov ali celo župana Ljubljane. Z novelo ne morem biti preveč zadovoljen, ker se se vedno niso povsem pojasnjena pooblastila županov. Novela je zdaj uzakonila predsednika sveta in mu dala tudi pravico do predstavljanja sveta, kar v prvotnem zakonu sploh ni bilo predvideno. Ko ne bi bilo tako ali drugače naravnanih ambicij posameznikov, bi mirno živeli z zakonom, kakršen je bil napisan, čeprav je bil napisan po drugačni zasnovi, kot se je izvajal. Nezadovoljen sem s tem, da neposredno izvoljeni župani se vedno nimajo možnosti izbirati svoje ekipe, ampak so primorani čakati na milost svetnikov. Prav tako sem nezadovoljen z možnostjo profesionalizacije svetnikov, saj bo to stroške izjemno povečalo. Vsekakor pa upam, da bo do sporazumevanja med svetniki in župani vendarle prišlo in da so najhujša trenja za nami.«

Foto: BOBO

KOMENTAR

Kaj sploh še
ostane majhnim?

Majda Vukelić

Ceprav ponavadi velja, da »tam, kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima«, očitno pri nikoli končani zgodbi o novih slovenskih občinah temu ne bo tako. Po treh spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi namreč v nobeni občini najverjetneje več ne vedo, kaj je prav in kaj ni oziroma ali je res bolje, da se bo z določeno zadevo ukvarjal župan (občinski svet) in ne občinski svet (župan). Visoko doneče besede o tem, kaj je smisel lokalne samouprave in zakaj je dobra za ljudi, so sle že zdavnaj v pozabo. Zdaj je pomembno le, kdo bo v boju za pristojnosti zmagal. Seveda vse to velja le za tiste občine, kjer si že od 1. januarja župani in svetniki niso povsede in to zaradi najbolj banalnih razlogov.

Napaka vlade je, da se je pustila ujeti v te najbolj banalne razloge in da je pristala na igro, ki jo vodijo določeni interesi iz posameznih okolij. In to že dva meseca po tem, ko naj bi nove občine zacele z delom. To pomeni, da občinam sploh ni dala možnosti, da zadihajo in da se na terenu preveri, katere rešitve so dobre in katere niso. Da bodo zacetne težave, pa je bilo povsem jasno. Nihče ni namreč nikoli trdil, da je lokalna samouprava domišljena in da bodo stvari na vselej ostale take, kot jih bomo zakolincili s 1. januarjem letos. Spomniti se je treba tudi, kako so se poslanci zadeve lotili: kot da bi vsakemu dali v roke svinčnik in mu rekli, naj si na zemljevidu zariše meje svoje občine, saj je teritorialna razdelitev države pri tem najpomembnejša.

Ceprav bo seveda vlada do konca trdila, da z novelo zakona o lokalni samoupravi, ki so jo v torek sprejeli poslanci državnega zbora, ni posegla v zasnovu novih občin, v to ni prepričala niti vseh tistih poslancev, ki so kljub vsemu glasovali za spremembe. Toda z vprašanjem zasnove naj se ukvarjajo teoretiki, zdaj je bolj pomembno vprašanje, kaj bodo naredili v občinah, seveda predvsem v tistih, kjer so se doslej zdraham prav uspešno ognili ne glede na to, da je župan iz ene stranke, večina članov sveta pa iz druge. Tam so namreč že imenovali občinske odbore, ki so po novem le debatni klubi, tam so že katerega svetnika prepričali naj sprejme še kakšno drugo funkcijo, pa se je zdaj izkazalo, da tega ne sme početi. V občinah, kjer so se župani in svetniki neusmiljeno sprli, pa tako in tako tudi te spremembe ne bodo pomagale.

In kaj bo sploh še ostalo občinam, če jim država predpiše celo to, da župan lahko sedi na sejah sveta in da je funkcija člana občinskega sveta nezdržljiva s funkcijo člana občinskega sveta.

PRORAČUN ZA LETO 1995 / ŽELJE IN MOŽNOSTI

Ministri so na vladne
projekcije kar pozabili

Radi bi več, kot jim državljani lahko damo

LJUBLJANA - Vlada je lani novembra v svoje jesensko poročilo o gospodarskih gibanjih vključila tudi projekcijo razvoja v letosnjem letu. Ta predvideva, da se bodo letos vsi javnofinanci prihodki v primerjavi s preteklim letom predvidoma realno povečali za 2,7 odstotka, javnofinancijski odhodki pa naj bi se realno povečali le za 2,6 odstotka.

Za proračunske vire lahko trdimo, da vse po vrsti tako ali drugače prispevamo državljanji v obliki davkov, prispevkov, carin in drugih dajatev. Med porabniki javnofinancijskih sredstev pa se bomo davkoplačevalci neposredno lahko našli le kot porabniki denarja, predvidenega za socialno varnost, vse drugo pa »v našem imenu« porabijo ministrstva in druge državne ustanove. Ministri pa so očitno pozabili prebrati jesensko poročilo vlade. Ko je vlada sestela ministrske želje po proračunskem denarju, je namreč ugotovila, da jih je skupaj z drugimi predvidenimi državnimi izdatki, de-

nimo za odplačevanje tujih dolgov, za več kot 600 milijard dolarjev. Nerodno je pač to, da je ocenila tudi možne proračunske dohodke, denimo vse nase davke, in izračunala, da ob vsej radodarnosti varčevalcev lahko zbere največ približno 521,7 milijarde dolarjev. Tako v držvenem proračunu zmanjka najmanj 78,683 milijarde dolarjev. Ministri zdaj to zijo, da jim je finančni minister Gaspari, tako kot lani, »precej pokvaril apetit«: pustil jim je, da so povedali, koliko želijo, on pa jim je povedal, koliko lahko dobijo: največ 515 milijard dolarjev. Sicer pa bo proračunski denar dokon-

cno razdelil parlament, vendar predvidoma ne pred majem. Vlada si od vseh naših davkov in prispevkov letos obeta približno 488 milijard dolarjev, kar je v primerjavi s preteklim letom realno za 5,8 odstotka več. Od dohodnine pričakuje vlada letos nekaj več kot 104 milijarde, kar bi bilo 19,7 odstotka več kot lani. Delež dohodnine v državnem proračunu bi se tako z laniških 18 odstotkov povečal na približno 21 odstotkov. Država svoj dohodek od dohodnine uspešno viša, saj se je njen prispevek državnemu proračunu lani v primerjavi z letom 1993 povečal kar za 33 odstotkov in je narasčal veliko hitreje kot vsi drugi javnofinancijski prihodki. Zanimivo je, da vlada milijardo dolarjev pričakuje od davka na previsoko izplačane plače, stari zakon ne velja več, novega pa še ni. (K. F.)

Predsedniki koalicijskih
strank o proračunu

LJUBLJANA - Včeraj so se o letošnjem proračunu na skupnem sestanku pogovarjali predsedniki vseh treh koalicijskih strank: Drnovšek, Peterle in Kocijancič. Strinjali so se, da proračunski odhodki ne bi smeli presežati 510 milijard dolarjev, tako kot predlaga finančno ministrstvo, in da bo za to treba omejiti prevelike zahteve ministrstev in strank. Trojica se je pogovarjala tudi o drugih odprtih vprašanjih, ki ta hip povzročajo težave in nesoglasja v koaliciji. Vladni krogi navajajo, da naj bi sehanek pomenil velik korak k normalizaciji odnosov v vladni trojki. (T.S.)

LDS: Ničelna rast
proračunskih sredstev

LJUBLJANA - Naloga koaliciije je narediti »varčevalni proračun«, iz katerega je treba izključiti vse ambiciozne oziroma volilno obarvane projekte, ki jih stranke želijo financirati iz proračuna, je na včerajšnji novinarski konferenci dejal generalni sekretar LDS Gregor Golobčič. Zato bo razprava o proračunu težka, vendar bo pokazala, koliko se stranke v vladi čutijo odgovorne pri vprašanjih, ki so osrednjega pomena za državo. Golobčič je za danes napovedal sestanek LDS in SKD na ravni podpredsednikov strank, generalnih sekretarjev in vodij poslanskih klubov, na katerem naj bi pregledali dosedanja usklajevanja na področju proračuna, zunanje politične dejavnosti in vprašanja poplave krivic. Za petek pa je sklicana seja izvršnega

odbora LDS, na kateri naj bi ocenili sedanje razmere po imenovanju dveh novih ministrov. Opravili naj bi analizo lokalnih volitev ter obravnavali alternativni predlog LDS ob vprašanjih, ki so se sprožila ob pobudi SKD za podaljšanje porodniškega dopusta na tri leta. Kot je dejal Golobčič, bo svet stranke predvidoma 20. marca. (M. J.)

SLS: Za programsko
sodelovanje strank
slovenske pomladi

LJUBLJANA - Lokalne volitve so pokazale, da se na slovenskem političnem prizorišču oblikujeta dve struji - na eni strani LDS in ZLSD, na drugi strani SLS, SKD in SDSS, ki predstavljajo v tem trenutku močne parlamentarne stranke. Ti dve skupini med seboj nista izključujoči, sta pa toliko različni, da programska koaliciija med njima ni možna, je na včerajšnji novinarski konferenci ljudske stranke dejal njen predsednik Marjan Podobnik. Ne glede na različno vlogo in mesto, ki jo ima SKD kot vladajoča stranka ter SDSS in SLS, bi bilo po njegovem mnenju nujno krepiti programsko sodelovanje med njimi, ki bi ga kasneje nadgradili v smislu oblikovanja skupne vlade. Razlogov, ki terjajo oblikovanje programske koaliciije, je po njegovem mnenju veliko. Podobnik meni, da bi se strankam SLS, SDSS in SKD uspelo dogovoriti o ključnih vprašanjih, kar veliki koaliciiji ne uspe, saj izhaja iz različnih programskih izhodišč. Podobnik je prepričan, da bo v kratkem prišlo do prvih korakov programskega zbliževanja teh strank. (M. J.)

Jelinčič: Vlada razprodaja
Slovenijo Hrvatom

LJUBLJANA (STA) - Vodja SNS Zmago Jelinčič je včeraj slovensko diplomatsko komisijo, ki se pogaja o meji s Hrvasko, obtožil, da ni zmazna ustrezno opraviti svoje naloge, saj bodo Hrvati pobrali doberšen del slovenskega ozemlja. Moti ga namreč zadnje sporočilo te komisije po sestanku na Otočcu, da so med državama le še stiri kvadratni kilometri »spornega ozemlja«. Opozoril je, da je se pred kratkim »sporno ozemlje« obsegalo osem kvadratnih kilometrov, kar pomeni, da je slovenska vlada Hrvatoma odstopila precejšen del slovenskega ozemlja. Enako politiko, kot jo izvaja v Razkrižju, izvaja hrvaska vlada tudi v Istri, kjer naseljuje hrvaski zivelj iz Slavonije in Hercegovine, čeprav so v Istri od nekdaj živeli Italijani in Slovenci. Poleg tega je hrvasko sodišče razveljavilo nekaj členov statuta Istrske županije, ki med drugim zadevajo enakopravnost hrvaskega in italijanskega jezika. Jelinčič se je zavzel za mejo na reki Mirni, preostanek Istre pa naj bi bil avtonomen, tako kot tudi Dalmacija. Navedel je tudi izjavo ministra Thalerja v reškem Novem listu, v kateri se je zavzel za podpis sporazuma o prosti trgovini in maloobmejnem prometu s Hrvasko. To kaže, da se zunanja politika vrača k politiki nekdanjega zunanjenega ministra Peterleta in si zeli nekakšne konfederacije s Hrvasko. Jelinčič steje med lastne zasluge dejstvo, da se je pred kratkim delegacija srbskih ekonomistov mudila v Sloveniji in se sestala s slovenskimi kolegi.

Kupujejo opremo za občinske prostore

VIPAVA - Zaradi nedorečene zakonodaje in različnega razumevanja pristojnosti županov in svetov se občinske uprave oblikujejo se počasneje kot bi se lahko. Težave posebej v občinah, kjer doslej ni bilo občinskega sedeža, ponekod se povečujejo napetosti med župani in svetniki. V novi vipavski občini jo je bilo zaznati na vseh dosedanjih sejah.

Na zadnji so obravnavali zaključni račun proračuna nekdanje ajdovske občine in začasnega financiranja v prvih starih letošnjih mesecih. Občina v trenutno razpolaga z 49 milijoni tolarjev za tekoko porabo. Občinski svet je potrdil tudi tajnika za dobo treh mesecev, in sicer dosedanjega predsednika IS ajdovske občine Branka Tomazica. Zapletlo se je pri točki razno, ko je župan Ivan Princes predlagal nakup potrebne opreme za občinski urad. Prišlo je do nesoglasij pri vprašanju koliko sredstev naj svet nameni za opremo in ali naj za nakup pooblasti župana. Padale so tudi pripombe na dejstvo, da ni se nihče zbral predračunov oziroma, spraševali pa so tudi zakaj ni bila točka posebej določena v dnevnem redu in opremljena z gradivom...

Razprava je bila po odmoru prekinjena in preložena za danes zvečer, ko bo župan svetu predložil tri ponudbe za opremo, stroške nakupa pa bodo, v okviru zagonjskih stroškov občine, predložili državi. V kratkem naj bi župan in tajnik predložila svetu tudi predlog organizacije občinske uprave, kar bo podlaga za pripravo statuta. **Artur Lipovž**

LIPICA / KONJEREJA

Ni vsak lipicanec čistokrven

Slovenija ima v svetovnem merilu pri vzreji konj lipicanecv pomembno vlogo ne le zato, ker ima največ teh konj, ampak tudi zato, ker ima največ kakovostnih klasičnih lipicanecv. Drugod po svetu imajo, čeprav se predstavljajo kot rejci lipicanecv, le malo originalnih konj iz Lipice. V tujih kobilarnah redijo predvsem lipicance z Madžarske, Češke, iz Romunije in od drugod. Gre za delovne konje, primerne za vožnjo in tudi jahanje, ne pa za konje, ki imajo drugačne lastnosti in so primerni za dresuro.

Problematici so predvsem reja in konji, ki so jih vzgajali in jih se vzgajajo v kobilarnah v nekdanji Jugoslaviji, predvsem v Karadordzevem. V slovenskem združenju rejcev lipicanecv ugotavljajo, da ti konji ne izpolnjujejo vseh pogojev, ki jih predpisuje mednaro-

Ni vsak konj primeren za dresuro (Foto: Srđan Živulović)

dno združenje, oziroma da niso čistokrvni. Zato so rejci, ki imajo konje iz teh kobilarn, kjer so jih dobili se pred razpadom Jugoslavije, prizadeti, ker njihove zivali niso enakovredne drugim, čeprav jim je to državna selekcijska služba doslej zagotavljala. V združenju rejcev ugotavljajo, da bodo o tej problematiki spregovorili z ministrstvom za kme-

tijstvo. Skusali se bodo dogovoriti, da bi ministrstvo pomagalo regresirati zamenjavo oziroma nabavo novih zivali za prizadete rejce. To akcijo bi izpeljali skupaj z lipisko kobilarno. Ker ne gre za veliko zivali - največ deset - v združenju menijo, da ta problem ne bo tako težko rešljiv. Če bi ga uresnicili, bi lahko rekli, da na Slovenskem gojimo

cisto vejo lipicanecv. To je eden ciljev slovenskega združenja rejcev. V akciji pa vidijo tudi promocijo Slovenije. Ugotavljajo namreč, da po svetu med rejci vlada velik interes, da bi dobili čim več čistega rejskega potenciala prav iz matične kobilarne, se pravi iz Lipice in od rejcev slovenskega združenja.

(O. K. S.)

KRANJ / SEJEMSKA DEJAVNOST

Ohraniti želijo doseženo raven

Vodstvo Gorenjskega sejma je predstavilo letošnji program

»Tudi letos homo v prostorih Gorenjskega sejma pripravili osem sejmov,« je na včerajšnji novinarski konferenci dejal direktor Gorenjskega sejma Franc Ekar. Trenutno se končujejo priprave na bližnji 34. sejem kmetijstva in gozdarstva.

Vse za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo moto letošnjega specializiranega kmetijsko-gozdarskega sejma, ki bo aprila v gorenjski metropoli. Sejem bo tudi tokrat popestrila vrsta razstav - od kmečkega turizma, lovske razstave, razstave prehrambenih izdelkov do zi-

vinorejske razstave oziroma razstave strokovnih kmetijskih sol iz Slovenije in tujine.

Razstavljalci bodo imeli na voljo petnajst tisoč kvadratnih metrov pokritih površin in 25 tisoč kvadratnih metrov odprtega prostora. Statistični podatki po informacijah uprave Gorenjskega sejma pravijo, da si je sejem v zadnjih petih letih ogledalo povprečno petdeset tisoč ljudi.

Naslednji mesec bo 20. sejem malega gospodarstva, kooperacij in podjetništva, ki bo predvsem informativno-izobraževalen. Ob pomoči ministrstva za

znanost in tehnologijo pripravljajo posvet o standardizaciji in varstvu industrijske lastnine ter okroglo mizo o zunanjetrgovinski dejavnosti, ki se je bodo udeležili tudi predstavniki italijanske, madžarske in avstrijske gospodarske zbornice. Na sejmu naj bi se predstavili tudi gorenjski pospeševalni centri, ki delujejo v okviru obrtne in gospodarske zbornice, občin in zasebnih družb. Verjetno pa bo tudi letos najbolj množično obiskan avgustovski sejem, namenjen prodaji blaga široke potrošnje.

Vine Bester

VIPAVA / ZAKON O VINU

Ne le zaščita porekla vina in nadzor, pač pa tudi usklajenost med državnimi ustanovami

Zakon o vinu, ki je v drugi obravnavi, naj bi začel veljati že za vinski letnik 95. Strokovni posvet v Vipavskem hramu vipavske kleti naj bi prispeval k pripravi sodobnega in z evropsko vinsko zakonodajo primerljivega zakona, je poudaril predsednik parlamentarnega odbora za kmetijstvo in gozdarstvo mag. Joze Pretnar.

Vinski zakon uvaža nadzor nad poreklom in kontrolo zaščite porekla, namesto vinorodnih rajonov pa uvaža kategorijo deželnih vin. Ob pripombah o maksimalnih pridelkih in drugih določilih predloga je izstopala pobuda večjih in tržno uspešnih kleti, naj zakon ponudi tudi podlago za kasnejši nadzor nad po-

biranjem davkov in sankcioniranjem. Vsekakor so nujne evidence, ki jih uvaža zakon, potrebne tudi za stabiliziranje vinskega trga, je bilo slisati.

»Konec koncev gre za denar«, je bilo rečeno. Ker ga eni dajejo državi preveč, drugi pa nič, je nujno sodelovanje inspekcij na osnovi stvarnih podatkov in potrebnih

evidenc zaradi odprave nelojalne konkurence. Okoli 60 odstotkov vina ostaja zunaj tako imenovane javne prodaje in se tako izmika vsakršnim dajatvam, je dejal direktor Agroind. »Vipava 1894« Silvester Lemut.

Vipavska klet je denimo placala 67 milijonov tolarjev davka, medtem ko je država od celotnega zasebnega sektorja v Sloveniji dobila 31 milijonov tolarjev. Med ostalimi problemi v kmetijstvu so spregovorili tudi o premajhnih sredstvih za vzdrževanje gozdov in gozdnih poti.

Artur Lipovž

TOLMIN / ŠOLSTVO

Urejanje prostorov za šolo v naravi

Preurejajo tudi nekdanje vojaške objekte

Program slovenskega ministrstva za solstvo in šport, da bi v različnih slovenskih krajih uredili približno dvajset objektov za solo v naravi, se počasi uresničuje. Nekateri objekti so nared in bodo lahko že letos sprejeli prve goste, druge pa pripravljajo.

Pred leti zastavljen cilj, da bi vsej osnovnošolski mladini - to je 24 do 26 tisoč učencem - nudili primerne prostore za tak pouk, srednjesolcem bivanje v okviru obveznih izbirnih vsebin, studentom višjih in visokih sol pa možnost opravljanja terenskih vaj, je obrodil prve sadove. Domovi lahko že letos sprejmejo prve stanovalce, in sicer na Libelski Gori na Koroskem, na Velikem Boču nad Selnico ob Dravi, na Javorniskem Rovtu na Gorenjskem, v domu Skorpion na Kozjaku nad Rušami, na Medvedjem Brdu in v Rakovem Skočjanu na Notranjskem. Letos naj bi začeli urejevati še druge predvidene

objekte, in sicer na Spuhlji pri Ptuj, v Catezu nad Trebnjim, v Radencih ob Kolpi, vojaško stražnico Belsak na Koroskem in podoben objekt na Livku pri Kobaridu. Preuredili bodo tudi hotel Bor v Črnem Vrhu nad Idrijo. Kot pravi predstavnik centra za solske in obsolske dejavnosti pri ministrstvu za solstvo in šport Janko Hamler, se zanimajo tudi za enega od objektov pri novem informacijskem centru Triglavskega narodnega parka v Logu v Trenti. Stavbo, ki je del nekdanjih italijanskih vojašnic, bi preuredili za potrebe mladinskega gornistva in za studij alpskega rastlinstva in zivalstva. V njej bi lahko bivalo

približno šestdeset učencev. S tamkajšnjo zadrugo Soca-Trenta so pripravili urediti čistilno napravo in vodovod ter zgraditi plavalni bazen. S temi naložbami, pravi Hamler, bi lahko za vse leto zaposlili osem ali deset domačinov. Toda Hamler dodaja, da v zadruzi na žalost ne vidijo pravih sogovornikov. Ti namreč ministrstvu postavljajo nemogoče zahteve glede objektov, ki so jih dobili v najem tik pred iztekom mandata nekdanjemu tolminskemu izvršnemu svetu. Rok, do katerega se morajo dogovoriti glede objektov v Trenti, je maj, sicer bo ministrstvo od te lokacije odstopilo. Ministrstvo se zanima tudi za del nekdanje tolminske vojašnice, kjer zdaj bivajo begunci, na južnem Primorskem pa za Debeli rtič, Osp, Seco in Krvavi Potok. **Vojko Cuder**

IDRIJA / RAZSTAVA ČIPK

Idrijska Čipka se predstavlja v Gorici

Po uspešni predstavitvi v Benetkah, zdaj še v Gorico in Špeter

Pod pokroviteljstvom goriske pokrajine, občine Gorica, goriske trgovinske zbornice in slovenskega generalnega konzulata v Trstu bodo v danes ob 18. uri v goriskem Kulturnem domu odprli razstavo idrijskih cipk.

Na razstavi se bodo z bogatim izborom cipkarskih umetnin predstavili idrijska cipkarska sola in drugi izdelovalci cipk z Idrijskega ter iz Zeleznikov. Idrijsko cipko, njen nastanek in zgodovinski razvoj bo udeležencem predstavil eden največjih poznavalcev te obrti na Slovenskem profesor Jurij Bavdaž iz Idrije, del razstavljenega programa pa je vključen tudi v ponudbo idrijskih trgovcev, ki se ukvarjajo z oblikovanjem in tržno ponudbo idrijske

cipke. Po lanskim izjemno odmevni predstavitvi idrijske cipke na trgu svetega Marka v Benetkah, se razstava tokrat seli v Gorico, kjer je tovrstna spretnost zelo razvita, saj v Gorici deluje ena največjih cipkarskih sol v Evropi, njeni zacetki pa temeljijo na tehniki izdelave idrijske cipke, ki se je po drugi svetovni vojni razvijala povsem samostojno. Ravno zdaj je v goriskem gradu tudi razstava njihovih del, kar daje obiskovalcem in ljubiteljem cipkarstva enkratno možnost primerjave dveh sorodnih cipkarskih sol. V Idriji so cipkarsko solo, ki deluje neprekinjeno od zacetka, odprli že leta 1876. Vsako leto jo obiskuje približno petsto solskih otrok, pred dvema letoma pa so odprli tudi oddelek pokli-

Všivanje čipk v končne izdelke je zahtevno delo (Foto: R. B.)

cnega izobraževanja. Idrijci se v Kulturnem domu predstavljajo s približno dvesto primerki in modnimi izdelki iz idrijskih cipk. Razstava bo odprta do 20. marca, potem pa

naj bi jo preselili v Špeter. Člani idrijskega turističnega društva si bodo ogledali tudi razstavo goriske cipkarske sole na goriskem gradu.

Roman Bric

NARODNOZABAVNA GLASBA

Prva kaseta Denisa Novata in njegove »frajtonarce«

Pred nedavnim so v dvorani KD Fran Venturini pri Domju predstavili javnosti kaseto narodnozabavne glasbe, ki jo je posnel Denis Novato (foto KROMA). Mladega godca na diatonično harmoniko poznamo zaradi njegovega večstranskega delovanja, zra-
stel je iz vrst tega slovenskega društva, sodi pa prav gotovo med najboljše izvajalce tovrstne glasbene zvrsti.

Z naslovom Muzikant iz Trsta se kaset predstavlja kot sveža, razposajena ali umirjena - odvisno pač od tipa skladbe - zbirka deloma izvirne avtorske glasbe samega Novata in pa njegovega učitelja, prav tako mojstra Zorana Lupinca. Del posnetih skladb pa je iz tako imenovane tradicionalne zakladnice narodnozabavne glasbe. Denis Novato nastopa v njej tudi v zasedbi tria (skupaj s producentom Igorjem Podpecanom, godcem na bari-ton in bas kitaro, in pa Renzom Pockarjem, ki v tej zasedbi igra kitaro, sicer pa je član še drugih doma-
mačih glasbenih skupin). Kot se za pravega godca na diatonično harmoniko spodobi, je njegovo izvajanje vselej v ospredju pozornosti. Podajanje izstopa po kakovosti in tehnični zahtevnosti, saj je Novato v kratkem času postal res izvrsten izvajalec na diatonično harmoniko, kljub anagrafski mladosti dovolj zrel in dokaj izkušen. Kot receno, je Denis Novato zadel svojo glasbeno pot v društvu pri Domju: pred desetimi leti

se je zblizal s klasično harmoniko, ki jo je v okviru KD Fran Venturini poučevala Suzana Zerjal, sodeloval je tudi pri društvenem harmonikarskem ansamblu, istočasno pa je pel v otroškem in nato mladinskem zboru pri Domju. Pred šestimi leti se je z izposojeno staro diatonično harmoniko lotil se učenja z Zoranom Lupincem, svetovnim prvakom tega svojevrstnega gla-

so se začela vrstiti od leta 1991 dalje. Dolgi seznam uspehov je natančneje zabeležen v notranjosti ovojnice »Muzikanta iz Trsta«, med pomembnejšimi pa gre vsekakor zabeležiti obe prvi mesti na svetovnem tekmovanju v Anconi, najprej leta 1991, nato se lansko poletje, ko je dosegel lovriko svetovnega prvaka v diatonični harmoniki v mlajši in nato še odrasli kategoriji. Posebno zadoščenje je Novatu prinesla druga udeležba na tekmovanju v Anconi, ko se je predstavil z lastno skladbo, Muzikant iz Trsta.

Pred dvema letoma je Denis Novato razširil svoje kulturno udejstvovanje, pristopil je namreč k skupini godcev trzaskih folklorne skupine Stu ledi: nastopil je na praznični prireditvi ob 20-letnici skupine na Repentabru, odtlej je tudi njen »polnopravni« član.

Snemanje in izdaja kasete torej primerno kronata obetavno pot, ki jo je mladi, a glasbeno že izkušen go-dec prehodil v teh letih. V zbirki posnetih pesmi podaja raznoliko podobo o sebi, zdaj razposajeno, zdaj dovolj umirjeno in prisrčno izpovedno, njegova tehnična spretnost pa se kaže predvsem v skladbah neverjetno hitrih ritmov in zahtevnih melodičnih, okrasnih nadiger. S tem se seveda sele zaceja »nova doba« v Novatovem umetniškem delu, ki ima pred sabo res se veliko možnosti za uveljavljanje posebne zvrsti glasbe za diatonično harmoniko. **Damiana Ota**

sbila, ki je na pobudo društvenih odbornikov ustanovil pri Domju solo »frajtonarce«. Od lani je Denis Novato dosegel raven svojega mentorja in se sam postal pedagog te glasbene sole, v okviru katere vzgaja šest mladih gojencev. V tem času pa je kot izredno nadarjen gojenec spodbudno rastle v izvajalskem smislu, svoje sposobnosti pa je dokazal na številnih tekmovalnih srečanjih, ki

razposajeno, zdaj dovolj umirjeno in prisrčno izpovedno, njegova tehnična spretnost pa se kaže predvsem v skladbah neverjetno hitrih ritmov in zahtevnih melodičnih, okrasnih nadiger. S tem se seveda sele zaceja »nova doba« v Novatovem umetniškem delu, ki ima pred sabo res se veliko možnosti za uveljavljanje posebne zvrsti glasbe za diatonično harmoniko. **Damiana Ota**

Z A N A J M L A J Š E

Za pusta se je tudi Galeb primerno preoblekel

Uradno so kralja letošnjega pusta že pokopali ali pa mu na kakšen drugačen način izkazali spoštovanje, ki mu gre. Vendar pa je slabo vreme, ki je na pustno nedeljo s trgov in ulic pregnalo tudi najvztrajnejše pustne seme, predvsem pa onemogocilo izvedbo nekaterih pomembnejših pustnih prireditev, za nekaj dni podaljšalo »najbolj noro obdobje leta«.

V pustno slavo se je seveda vključila tudi otroška revija Galeb, ki je naslovno okrasila s harlekinom male Deborah Vitez (OS Prosek), v notranjosti pa objavila pesem Mete Rainer Pustne seme z ilustracijo Magde Tavcar (na sliki).

Prvih pet zelo uspešnih let tržaškega gledališča Miela

Prireditvena dejavnost v tržaškem gledališču Miela skorajda ne pozna pre-daha. Po vrsti pustnih prireditev bo drevi (ob 21. uri) nastopil glasbenik Vinicio Capossela. Gre za enega najbolj zanimivih in svojstvenih italijanskih kantavtorjev, ki ga je odkril Francesco Guccini, zanj pa »skrbi« Renzo Fantini, zastopnik ze omenjenega Guccinija in Paola Conteja. Dodatno slavo je Caposseli prineslo sodelovanje s Paolom Rossijem, s katerim je bil v sezoni 1993/94 na zelo uspešni turneji in s katerim bo pravzaprav v kratkem spet odšel na pot po italijanskih gledališčih. Zelo pa se je obnesla - tudi s komercialnega vidika - Caposselova zadnja plošča Camera a sud (Soba proti jugu). V Trstu bo Capossela s harmoniko izvedel nekaj svojih najuspešnejših sklad in seveda predstavil tudi naj-novejše.

Nocojsnji večer pa bo za gledališče Miela se posebej slavnostno. Po koncertu Vinicia Capossela, ki ga prireja združenje Globogas, bodo namreč odgovorni za gledališče pihali na svečke. Pred petimi leti se je namreč uresničila drzna zamisel, da bi z malo denarja in veliko dozo optimizma in inventivnosti v mestu uredili gledališče z dvorano primerno za srednje-male prireditve. Predvsem pa bi morala biti prijetna in ne predraga. In tudi v tem primeru so dejanja zgovornejša od besed!

Z izborom najboljših pesmi se zmagoslavno predstavlja odlični rocker Bruce Springsteen

Greatest hits oz. izbor najboljših pesmi. Ni v naši navadi, da bi predstavljali te vrste plošč, ki imajo po eni strani zaslugo, da omogočijo poslušalcu pregled najboljših del pevca ali skupine, po drugi pa so le prefinjena komercialna poteza.

Pri »Bossu« pa je le nekaj drugega. Priznam, Springsteen je ena izmed redkih glasbenih osebnosti, ki so mi zares pri srcu, vrh vsega pa je najboljši ameriški rocker zadnjih dvajsetih let. Njegov način pripovedovanja oz. petja takozvanega »American dream«, ki ga, seveda z določnimi razlikami, lahko pri Italijanih dobimo v Guccinijevih delih, je preprost in dosegljiv vsem. Ogromno število prodanih plošč in čezmeren trud, ki ga Bruce vloži v sleherni nastop, so živ dokaz tega.

No, o plošči Springsteenovih uspehov se je govorilo že pred leti, saj pogodba, ki ga veže na Columbio - Sony (producentsko hišo) gotovo predvideva tudi tako ploščo, lani pa je Sony bila skoraj v izgubi. Do danes tudi se nismo dobili studijske plošče Springsteenovih uspehov, kljub dvaindvajsetim letom delovanja in desetim albumom. Lahko smo kupili njegove live albume, tistega iz leta 1986, ki vsebuje vse njegove uspehe posnete na koncertih od leta 1977 do leta 1985 (ta je najbolj prodan album v živo vseh časov, saj so ga prodali že v več kot sedem

milijonski nakladi) ali pa pred dvema leti izdane-ga Mtv Unplugged, ali pa kako izmed par stotih piratskih plošč, ki so jih posneli na njegovih najmanj triurnih koncertih. Bruce pa je izid le te odlašal in danes, dva dni po svetovnem izidu plošče, lahko ugotovimo tudi zakaj. Za ljubitelje Bossa, in seveda tudi za ostale, naj povemo, da se je Bruce ponovno združil s svojo slavno spremno skupino E Street Band. Saksofonist Clarence Clemmons, basist Gary Tallent, klaviaturist Danny Federici, bobnar Max Weinberg, kitarist Nils Lofgren, pianist Roy Bittan, pevka (in žena) Patti Scialfa in »zunanji« član Steve Van Zandt (kitara, mandolina) so Bossu priskocili na pomoč in skupaj posneli nekaj novih skladb, ki jih na tej plošči lahko prvič poslušamo.

Greatest hits traja čez 76 minut in vsebuje kar 18 skladb. Prvi dve skladbi, Born to Run in Thunder Road so s prvega uspešnega albuma Born to Run, Badlands pa dobimo na plošči Darkness in the Edge of Town. Skladbe so v strogem kronološkem vrstnem redu. The River, in Hungry Heart dobimo na albumu The River, Atlantic City pa na plošči Nebraska. Največ hitov je z Brucevega najbolj prodanega albuma Born in the USA, in sicer istoimenska skladba, Dancing in the Dark, My Hometown in Glory Days.

Po tej plošči je Springsteen zasel v kreativno krizo (oženil se je s Scialfo, zapustil skupino), nadaljeval je sicer z uspešnimi nastopi, plošče pa sploh niso bile na nivou prejnjih. Leta 1992 je istočasno izdal dva albuma, Human Touch in Lucky Town, na katerih so skladbe Brilliant Disguise, Human Touch in Better Days. Prva znamenja, da je Boss spet stari Boss, smo lahko zaznali proti koncu 1993. leta, ko je za Demmova film o aidsu napisal prelepo balado Streets of Philadelphia, nove skladbe na albumu uspešnic pa

takoj prepričajo o vrnitvi slavnih dni. Zadnji stiri hiti so This Hard Land in Murder Incorporated, ki jih je bil napisal leta 1982, včasih zaigral v živo, a nikoli posnel, in popolnoma novi Bood Brothers in Secret Garden, dve tradicionalni Brucovi sladki, včasih otožni baladi. Springsteen bo konec tega meseca ponovno stopil na oder, in sicer za deset že razprodanih koncertov v njemu domaći Meadowlands Areni pri New Yorku in to s staro zasedbo, E. Street Band. Dobro informirani krogi govorijo tudi o novem studijskem albumu in

svetovni turneji konec leta, za kar pa pri njegovi glasbeni hiši trdijo, da nič ne vedo. V pričakovanju na razvoj in seveda uresničitev teh govoric pa lahko mirno poslušamo komaj izšel Greatest Hits.

Ales Waltritsch

IZŠLO JE / KNJIGE

Albert Camus: Tujec

Zbirka Klasje - IV. letnik, prevod Jože Javorsek, DZS, Ljubljana 1994, mehka vezava, 125 strani, 13 x 20 cm, 2.286 SIT.

V Tujcu je Albert Camus razvil problematiko absurda, ki jo je začel že v Sizifovem mitu in v drugih delih. Siziif - človek z dobrimi in slabimi lastnostmi, ki se je zameril bogovom, zato je obsojen na večno valjenje skale po hribu navzgor - je v Tujcu prispevala modernega človeka, ki se zaveda absurdnosti življenja. Camus ugotavlja, da se absurdnost poraja v razmerju človek - svet, vendar se upira absurdu in pritrjuje tezi, da je vredno živeti, tudi če življenje nima smisla. Torej je človek povezan z absurdom kakor Siziif s svojo skalo. Tujec je Camusov prvi roman, v katerem želi prikazati svet v njegovi raznolikosti, kakor ga zaznava z vsemi svojimi čuti, hkrati pa delu vtisniti metafiziko in moralno absurda. Tujca je že drugič prevedel Jože Javorsek, nova izdaja pa je opremljena z nekaj fotografijami iz avtorjevega življenja in obsimno spremno besedo Marjete Vasič, dodanih pa je nekaj misli Camusovih sodobnikov o njegovem delu. Spremna beseda je mladim bralcem - zbirka Klasje je v prvi vrsti namenjena srednjesolcem - zelo dobrodošla, saj avtorja in njegovo delo dovolj razvidno umesti v čas in okolje, v katerem je živel; opredeli umetniško ustvarjanje tistega časa in s tem daje bralcu možnost primerjave s sodobniki.

(A. Z.)

Lirika slovenske moderne

Zbirka Klasje - IV. letnik, izbral in uredil Denis Poniz, DZS, Ljubljana 1994, mehka vezava, 200 strani, 13 x 20 cm, 2.299 SIT.

Knjizica o slovenski moderni in njenih predstavnikih, ki je izšla v zbirki Klasje, bo razveselila tako dijake kot profesorje oziroma učitelje slovenskega jezika, saj ji v solah namenijo veliko pozornosti. Duhovno, kulturno in umetnostno gibanje konec 19. in v začetku 20. stoletja se je na Slovenskem se posebej močno izražalo v literaturi. Čeprav med predstavnike slovenske moderne stojimo več ustvarjalcev tistega časa, so glavni predstavniki vsekar Dragotin Kette, Josip Murn, Ivan Cankar in Oton Župancič. Vsakemu od njih je Denis Poniz posvetil v knjigi Lirika slovenske moderne nekaj strani o življenju in ustvarjanju ter za ilustracijo priložil fotografije prvih pesniških zbirk. Izbor pesmi je za vsakega predstavnika posebej precej obsežen in urejen po vrednosti gradiva. Tako je Kette predstavljen z najbolj znanimi pesmimi (Na trgu, Jagned...) in soneti, Cankar pa z izborom iz obeh izdaj Erotike, med katerimi so njegove najlepše ljubezenske pesmi, pa tudi tiste s socialno tematiko. Županciceve pesmi so iz zbirke Casa opojnosti, Cez plan in Samogovori, med katerimi ne manjkata Duma in Z vlakom. Pesmi Josipa Murna Aleksandrova pa je urednik vzel iz zbirke Pesmi in romance, v katerih se vsebina prepleta s kmečko tematiko in impresijami iz narave.

(A. Z.)

Samuel Beckett: Čakajoč Godota

Zbirka Klasje - IV. letnik, prevod Ales Berger, DZS, Ljubljana 1994, mehka vezava, 110 strani, 13 x 20 cm, 2.749 SIT.

Samuel Beckett je igro Čakajoč Godota napisal, ko je bil star 42 let in je bil kljub trem že natisnjenim knjigam skoraj neznan pisatelj. Beckett se je v tistem času odpovedal karijeri univerzitetnega profesorja v Dublinu, preselil se je v Pariz in začel pisati v francoščini, namesto v angleščini. Čeprav je do prve uprizoritve minilo kar nekaj let, se je v knalu pokazalo, da pomeni dramsko besedilo prelomen dogodek v zgodovini evropske dramatike, saj sta v petdesetih letih skupaj z Eugenom Ionescom veljala za vodilna predstavnika gledališča absurda. Igra Čakajoč Godota je doživela nesluten uspeh in gledališča po vsem svetu jo se vedno uvrščajo v svoje repertoarje. Vsebinsko in osebe v igri se močno razlikujejo od uveljavljenih vzorcev tradicionalne dramatike; največkrat jo opisujejo kot »groteskno tragikomedijo«. Sam Beckett je o igri napisal: »Pomen igre, če sploh ima kaksnega, je v tem, da ni nič bolj grotesknega kot tragično«. Grotesknost je ravno v cakanju, ki se vleče v neskončnost, a se ne sme končati. Knjiga je opremljena s fotografijami iz gledaliških predstav, dodane pa so tudi umetniške kritike igre predvsem iz petdesetih in šestdesetih let.

(A. Z.)

Kratka proza slovenskega realizma

Zbirka Klasje - IV. letnik, izbral in uredil Gregor Kocijan, DZS, Ljubljana 1994, mehka vezava, 251 strani, 13 x 20 cm, 2.500 SIT.

Zbirka Klasje je namenjena predvsem učencem višjih razredov osnovnih sol in srednjesolcem, saj v svojih knjigah prinaša literarna besedila, ki jih sole predpišejo za obvezno branje. Kot pomoč dijakom, zlasti pa učiteljem slovenskega jezika in literature, so v vsaki knjigi vprašanja za lažje razumevanje prebranega. Povrh so dodani še predlogi tem, ki jih lahko v soli uporabijo za šolske naloge. V cetrtem letniku obnovljene zbirke je izšla tudi Kratka proza slovenskega realizma, v kateri so predstavljeni dela Janeza Trdine, Frana Levstika, Frana Erjavca, Simona Jenka, Josipa Jurčiča, Ivana Tavčarja in Janka Kersnika. Njihova najznatnejša kratka proza besedila so opremljena s spremno besedo Gregorja Kocijana in mnenji sodobnih literarnih kritikov. V Kratki prozi slovenskega realizma je objavljeno Levstikovo Popotovanje od Litije do Cateza; Tilka Simona Jenka, Avgustin Ocepek Frana Levstika, Božidar Tirtelj in Telečja pečenka Josipa Jurčiča, Tavčarjeva Kalan in Gričarjev Blaže, Koslerjev vodotok Janeza Trdine ter V zemljski knjigi in Kmetiška smrt Janka Kersnika. Dodane so tudi fotografije rojstnih hiš in drugih pomembnih stavb iz življenja ali dela slovenskih realistov.

(A. Z.)

GLEDALIŠČE / 25. TEDEN SLOVENSKE DRAME V KRANJU

Jubilej brez dodatkov

LJUBLJANA - V Prešernovem gledališču v Kranju se je sinoči pričel jubilejni 25. teden slovenske drame, in sicer s premiersko uprizoritvijo dramskega besedila Dominika Smoleta Zlata čevljevka, ki je bilo nagrajeno leta 1883. Slovesen začetek tega tedna je zaznamovala tudi tradicionalna podelitev nagrade Slavka Gruma za najboljšo dramsko besedilo. Žirija v sestavi Ignacija Fridl, Lado Kralj in Vasja Predan je soglasno sklenila, da prejme nagrado Slavka Gruma za leto 1994 dramsko besedilo Halstat Draga Jančarja.

Na kranjskem tednu, ki bo trajal do 12. marca, bodo s šestnajstimi različnimi uprizoritvami razgledali podobo izvirne slovenske gledališke ustvarjalnosti. V letošnjem programu so naslednje predstave: igra Medena pravljica Svetlane Makarovič v izvedbi ljubljanskega Lutkovnega gledališča, Stric iz Amerike Evalda Fliserja, ki ga bo uprizorilo Mestno gledališče ljubljansko, komedija Detektiv Megla Jozeta Krajncja bo predstavilo celjsko Slovensko ljudsko gledališče, Lenuha Po-

žeruha Andreja Rozmana - Roze sta pripravila gledališče Ane Monro in Cankarjev dom, Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice bo uprizorilo otroško igro Franeta Milčinskega Zvezdica zaspanka, mariborsko Lutkovno gledališče je pripravilo Vodnega moza in Lepo Polono Marjana Pungartnika ter Regratovo rožo Ferja Lainskega, ljubljanska Drama bo nastopila z Grmacami Daneta Zajca in Uganko korajžo Dušana Jovanoviča. Ljubljansko Mestno gledališče se bo predstavilo se z eno igro Svetlane Makarovič, Showom strahov. Tržaško Slovensko stalno gledališče bo uprizorilo delo Draga Jančarja Halstat, celjsko gledališče Linhartovo igro ta veselili dan ali Maticek se zeni, lutkovno gledališče Tri Petra Klepca Franceta Bevka in Pavla Lužana. Z monodramo Poredušev Janos se bo predstavil Evgen Car. Gledališki festival bo zaključilo Gledališče Glej s predstavo Iztoka Lovriča Afera pouhni kufr. Izmed vseh kranjskih predstav bo približno polovica namenjena najmlajšim ljubiteljem gledališča. Kljub jubilejni 25-letnici na letošnjem festivalu ne bo gostovanj tujih gledaliških skupin in spremljevalnih kulturnih prireditev.

Andreja Paljevec

Zlata čevljevka D. Smoleta kot uvertura v Teden drame

FILM / KVIZ ROBERTA REDFORDA

Zaton aristokracije

LJUBLJANA - Četudi se ne vemo, kako se bo iztekla letošnja tekma za oskarje in čeprav je minil sele februar, je že jasno, da je Redfordov Kviz eden najboljših filmov, kar jih bomo letos imeli priložnost videti na naših platnih. Redford je pred Kvizom režiral se tri filme, za vse po vrsti pa je značilna stalnica, ki zadeva njihovo notranjost. V njih ves čas izpricuje pripadnost določenim tradicionalnim vrednotam, kakršne so družina, pravčnost in resnica, ki so jim v preteklosti tolikokrat storili silo, da se danes zdi odmik od njih povprečnemu »liberalcu« ena od pomembnejših pridobitev našega časa.

Kviz je po svoji umetniški plati Redfordovo najbolj zrelo in dovršeno delo. Redford je s svojo kritiko destruktivnosti televizije kot medija in skorumpiranosti njenih nosilcev se bolj neizprosno od svojih predhodnikov (npr. Lumeta s TV mrežo in Brooksa s TV dnevnikom), povrh pa so podlaga njegovemu filmu resnični dogodki. Kviz pa se zdalec ni le film o televiziji. V njem gre bolj za nadgradnjo tistega, kar je Redford že doslej izpricuval, le da gre tokrat se dlje kot poprej. V Kvizu nam namreč nudi

misel, ki je v svojem bistvu sestavina tako izrazito tradicionalističnega pogleda na svet, da se ob njem zagovornikom sedaj prevladujočega kulta egalitarizma jezijo lajsje. Gre namreč za izhodišče, v skladu s katerim etične vrednote niso nekaj splošno veljavnega, temveč za določene ljudi (aristokratsko manjšino) veljajo strožji kriteriji kot za večino (plebejce). Aristokratski Van Doren (Ralph Fiennes) se ni pregrešil zgolj s tem, da je med svojimi nastopi na televizijskem kvizu goljufal, tako kot Herbie Stem-

R. Fiennes in P. Scofield - nominiranca za oskarja '94 in '95

Vabilo na razstave

To rubriko boste poslej lahko prebirali ob petkih, prvič po novem jutri. Vojko Urbančič, ki jo pripravlja, bo vanjo poleg predstavitev razstav uvrščal se druge, za obiskovalce galerij koristne informacije in predstavljali likovne monografije.

pel (John Turturro), ki je zidovskega rodu in izhaja iz delavskega sloja. Zid, v preteklih stoletjih človek na robu družbe, se je ravno zaradi tega svojega statusa smel ukvarjati s stvarmi, ki so bile aristokratom prepovedane, ker niso bile njegovemu stanu primerne (npr. trgovanje in izposojanje denarja). Ko torej Van Doren prizna, da je na televiziji goljufal, je to zanj že samo po sebi tako nezaslišano in tolikšna sramota, da ga zaradi tega preprosto ne morejo obsoditi. Njegov »izvirni greh« pač ni bil, da je goljufal, temveč da je nastopil kot zvezda medija za najnižjotnejšo zabavo, da je torej storil nekaj, kar se nekomu njegovega stanu preprosto »ne spodobi«. In verjetno ne bomo daleč od resnice, če zapisemo, da je bil med bistvenimi razlogi za zaton tradicionalističnega svetovnega nazora in zmagovalne egalitaristično-kolektivistične miselnosti prav odmik od tovrstne tenkotutnosti na strani starih elit.

Igor Kernel

NA KRATKO

Kieslowskega Modra v Cankarjevem domu

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu bodo od danes do 8. marca predvajali prvi del trilogije Krzysztofa Kieslowskega Tri barve: Modra, ki je bil lani nagrajen z beneskim zlatim levom. Kieslowski je posnel že celotno trilogijo - Modra, Bela in Rdeča - naslovi pa pomenijo barve francoske trobojnice, ki so sinonim za pojme svobode, bratstva in enakosti. Modra zaznamuje svobodo, pripoveduje pa o nenavadni ovdoveli rahlocutni Julie in obravnavi vprašanja ustvarjalne in zasebne svobode. (V. R.)

Truffaut tudi v Francoskem kulturnem centru

LJUBLJANA - Ob retrospektivi filmov Francois Truffauta v Kinoteki bodo sčasoma (oziroma od 2. do 23. marca) v Francoskem kulturnem centru - vsak četrtek ob 18. uri - predvajali se stiri filme tega najpomembnejšega predstavnika francoskega novega vala in enega najpomembnejših povojnih francoskih režiserjev. Danes bodo predvajali film Mehka koza (La peau douce, 1964), realistični film o močni ženski in vprašanjih odraslosti; 9. marca bo na sporedu futuristični film o državi, kjer preganjajo prebiranje knjig Fahrenheit 451 (1966); 16. marca Skupno bivališče (Domicile conjugal, 1970), kjer sledimo junakoma filma Ukradeni poljubi, in 23. marca Ljubezen na begu (L'amour en fuite, 1979), poslednji film iz ciklusa filmov z junakom Doine- lom (Jean-Pierre Léaud), v katerem se ozre na svoje življenje in poišče vse ženske, ki jih je kdaj ljubil. (V. R.)

Umrj je britanski režiser Jack Clayton

LONDON - V 74 letu starosti je po kratki bolezni ta vikend umrl britanski režiser Jack Clayton (r. 1921), najbolj znan po filmih Veliki Gatsby (The Great Gatsby, 1974) in Pot v visoko družbo (Room at the Top, 1958), ki je bil tudi nagrajen z dvema oskarjema. S filmom Pot v visoko družbo je postal eden vodilnih predstavnikov britanskega socialnega realizma z realističnim odlikovanjem življenja na severu in svobodnim obravnavanjem spolnosti. Prvi uspeh, potem ko je posnel več dokumentarnih filmov, je dosegel leta 1955 s kratkim filmom The Bespoke Overcoat, ki ga posnel po Gogoljevi noveli Plasc, film pa je bil nagrajen v Benetkah, dobil pa je tudi oskarja. Clayton je kasneje posnel več filmov različnih žanrov, vendar nobeden ni dosegel slave prejšnjih. Zadnji film je posnel leta 1987 - Osamljena strast Judith Herne (The Lonely Passion of Judith Herne) z Maggie Smith in Bobom Hoskinsom v glavni vlogi. (AFP, V. R.)

Najbolje prodajane tujejezične knjige (med 30. januarjem in 28. februarjem)

Seznam najbolj prodajanih tujejezičnih knjig v izbranih slovenskih knjigarnah je v minulem mesecu zelo raznovrsten. Tako v mariborski knjigarni založbe Obzorja kot v koprski knjigarni Libris prednjacijo slovarji in slovnice angleškega jezika. V ljubljanski knjigarni Kazina se najbolj prodaja strip Asterix, ki je začel izhajati l. 1974. Izdaje nekdanjega jugoslovanskega prostora pa so najbolj zastopane v knjigarni Karantaniji.

Knjigarna založba Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press, 1994
2. J.D. Salinger: The Catcher in the Rye, Penguin Books, 1994
3. Dumonts Künstler Lexicon, Dumont Buchverlag, Köln, 1991
4. Belinda Hudson: Gauguin, Thames and Hudson, 1990
5. Horst Bielfeld: Alles über Papagauien, Falken, 1991

Knjigarna Karantanija, Gornji trg 28, Ljubljana

1. Shoshana Selman: Skandal tijela u goru, naklada MD, 1993
2. Elvira Sparcijan in drugi: Historia Augusta, izdanja Antibarbarus, 1994
3. Jiddu Krishnamurti: Prodor u slobodu, Tragovi, 1994
4. Ihab Hassan: Komadanje Orfeja, Globus 1992
5. Erwin Hufnagel: Uvod u hermeneutiku, Hrvatska vseučilišna naklada, 1993

Knjigarna Libris, Presernov trg 9, Koper

1. Raymond Murphy: English grammar in use, Cambridge University, 1994
2. A.J. Thomson and A.V. Martinet: A Practical English grammar, Oxford University Press, 1992
3. L'italiano? Sì, grazie., European language institute, 1987
4. Sleeping beauty, Ladybird books, 1993
5. I.A. Hill and Charles Innes: Oxford University Press, 1994

Knjigarna Kazina, Kongresni trg 1, Ljubljana

1. Goscinny and Uderzo: Asterix, Hodder Dargaud, 1994
2. Shakespeare: Dower, 1992
3. Jack London: Favourite novels and stories, Dower, 1992
4. Andrew and John: The Doors, Omnibus Press, 1988
5. Brad Morrell: Pearl Jam, Omnibus Press, 1993

Pripravila: Andreja Paljevec

ZDA / PRESENETLJIVO

Hišni vonji so boljši afrodisiak kot dragi parfumi

Ti vonji pa morajo obujati spomin na emocije iz otroštva

NEW YORK - Kaj dragi francoski parfumi, kolonjske vode in najrazličnejša dišeca lepotila, če vašega moža ali fanta muči impotenca, ni boljšega afrodisiaka kot vonj po kaki hrani, ki mu obudi spomin na otroštvo. Do te presenetljive ugotovitve, ki bo razveselila gospodinje, so prišli raziskovalci cikasko fundacije Smell and Taste Research Foundation. Po trditvah raziskovalca Alana Hirscha vsi dragi in kemično zapleteni parfumi so nesmiselni. »Stimulacija dotoka krvi v brecili moskega uda pospešujejo bolj nekateri klasični hišni vonji, ki so vezani na emocije iz otroštva, kot drage dišave,« je povedal Hirsch

na kongresu psihosomatske medicine v New Orleansu. Navedel je tudi nekaj takih vonjev, ki pa so brzkone uspešni le pri Američanih. Vonj po klasični ameriški bučni torti ob družinskem prazniku Thanksgiving, bi imel namreč pri Evropejcih nasproten učinek. Skupen je baje le vonj po sivki, s katero so babice nekoč odisavile perilo v predalih. Hirsch je testiral 31 delno impotentnih mož, s tem da jim je prikril oči in meril tlak v brecilih, ko so zavohali razne dišave in arome. Za Američane je najuspešnejša mešanica vonja po bučni torti in sivki, saj se jim je kri v brecilih povečala brez drugih stimulacij kar za 30%.

ZDA / SIMPSONOVA OBRAMBA V ŠKRIPCIIH

Ključna priča se je zlagala

Tožilstvo bo žensko zaslišalo še ta teden

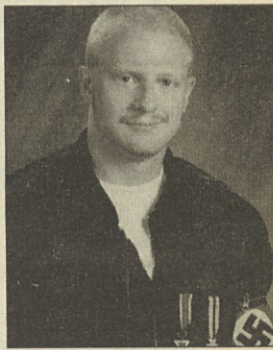
Pricevanje Rose Lopez je klavno propadlo (Telefoto AP)

LOS ANGELES - Hišna pomočnica Rosa Lopez se je ze spremenila iz ključne priče O.J. Simpsonove obrambe v pravo moro. Tožilstvo namreč trdi, da je Lopezova nezanesljiva priča, ki je večkrat zapadla v protislovja in celo lagala pod zaprisego. Tožilstvo napoveduje, da bo njene izjave izpodbilo z drugo pričo, hišno pomočnico Sylvio Guerra. Posnetek pricevanja Rose Lopez je tako razjezil tožilstvo, da bo to verjetno imelo posledice za branilce, ki tvegajo ustrezne kazni. Lopezova je med drugim izjavila, da je ob uri umora videla Simpsonov avto doma, o tem pa julija ni crhnila. Tožilstvo trdi, da jo je O.J. podkupil in jo bo zato ta teden zaslišalo.

NOVICE

Brata osumljena za pokol svoje družine v Salisburyju

WASHINGTON - Dva ameriška brata, 15-letni David in 17-letni Bryan Freeman (na sliki), sta osumljena, da sta ubila očeta in mater ter 11-letnega bratca. Policija iz Salisburyja v Pennsylvaniji je sporočila, da so proti obema izdali zaporni nalog. Brata, ki sta aktivista lokalnih skinheadov (obritoglavci), sta na begu proti Floridi z očetovim avtom. Preiskovalci so v hiši Freemaovih našli trupla 54-letnega Denisa, 48-letne Brende in 11-letnega Erica, ki so jih pokočali z noži in koli. Dvojica na begu je oblečena v maskirne uniforme z vojaškimi skornji. David ima na čelu tetoviran nacistični pozdrav Sieg Heil, njegov brat Bryan pa napis »Ferocious warrior« (kruti bojevnik).

ZDA / ZARADI 16-MESEČNE ZAMUDE IN SISTEMA PRENOSA PRTLJAGE

Denversko novo letališče tarča zbadljivk vse Amerike

DENVER - Mednarodno letališče v Denverju v ameriški zvezni državi Colorado je pričelo delovati v torek, s 16-mesečno zamudo in potem ko je bi-

lo za izgradnjo potrebnih vsaj 2 milijona dolarjev več kot predvideno. Poleg tega ima letališče enega od najbolj spornih sistemov za prenos prtljage.

Letališče, o katerem pričakujejo, da bo šesto najbolj prometno v ZDA, bi moralo pričeti delovati že oktobra 1993. Zaradi te zamude in izredno zapletenega sistema za prenos prtljage, ki je na prvih testih prtljago trgal, je denversko letališče postalo tarča ameriških sal.

Kljub težavam je letališče naposled pričelo delovati. Nahaja se 38 km severovzhodno od mestnega središča in nadomešča 65 let staro letališče Stapleton (na zgornji sliki), oddaljeno samo 20 minut od središča Denverja. Letališče, ki je namesto predvidenih 1,7 milijarde dolarjev stalo kar 4 milijarde dolarjev, je povzročilo tudi porast cen za letalske vozovnice za Denver. Kljub temu je minister za prevoze Federico Pena (bivši denverski zupan), ki si je za letališče močno prizadeval, dejal, da je letališče pravi dragulj, ki bo zreduciral ameriške letalske zamude za pet odstotkov.

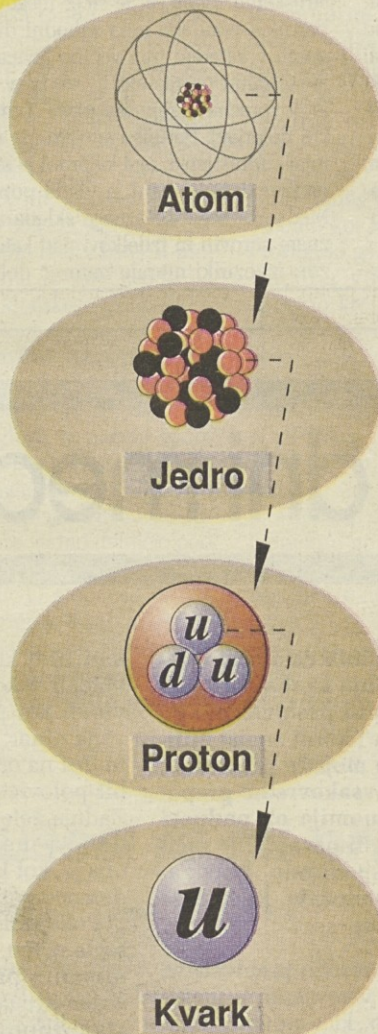
Diana v čistilnici porabi 3.800£

LONDON - Lastnik pralnice in čistilnice, h kateremu princesa Diana nosi svoje obleke je zelo zaposlen in bogat človek, če je res, da Diana od Charlesa zahteva mesečno 3.800 funtov le za čiščenje svojih oblek. Kot je zapisal Daily Express, je ta zahteva razsrdila prestolonaslednika, ki pa je pripravljen se globlje seči v zep, tako da bi se končno resil svoje zagrenjene in scrkljane bivše zene. Pripravljen ji je kupiti novo hišo v Londonu, rezidenco na podeželju in v tujini, za »odpravnino« pa naj bi ji izplačal kar 14 milijonov funtov (37 milijonov mark). Če je pisanje Daily Expressa točno, je Diana že res zelo trpela zaradi Charlesovega skakanja čez plot, a bo v zameno postala izredno bogata ženska. Charles seveda ne bo zmozel sam vsega tega finančnega bremena, a brzkone mu bo priskočila na pomoč mati kraljica, kot je to storila že za sestro Margaret in za hčer Anno.

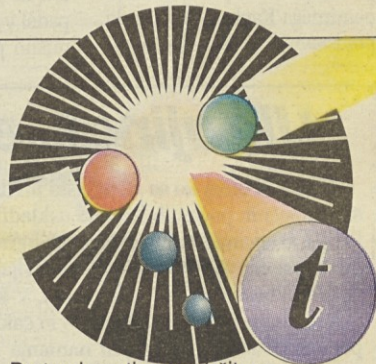
Manjkajoči člen

Znanstveniki so danes objavili, da jim je končno uspelo odkriti tako imenovani kvark-T. Izmikajoči se subatomske delček, ki je nastal v bilijoninki sekunde, ob nastanku vesolja, v začetni eksploziji, zaradi gostote energije. Znanstveniki so iskali ta delček 17 let, v prepričanju, da prav ta manjka v tako imenovanem standardnem modelu, ki naj bi ga sestavljalo 12 delcev, iz katerih je sestavljena sleherni materija.

STRUKTURA MATERIJ
Delci, kakršni so protoni ali nevtroni, so sestavljeni iz po treh kvarkov.

Vir: Fermilab, Encyclopedia of Physics

Proton in antiproton trčita v Fermilabovem pospeševalniku. Iz energije medsebojnega trka nastane kvark-T.

DELCI V STANDARDNEM MODELU
Masa je merjena v bilijonih elektronvoltov

Kvarki

Delci, na katere delujejo močne sile

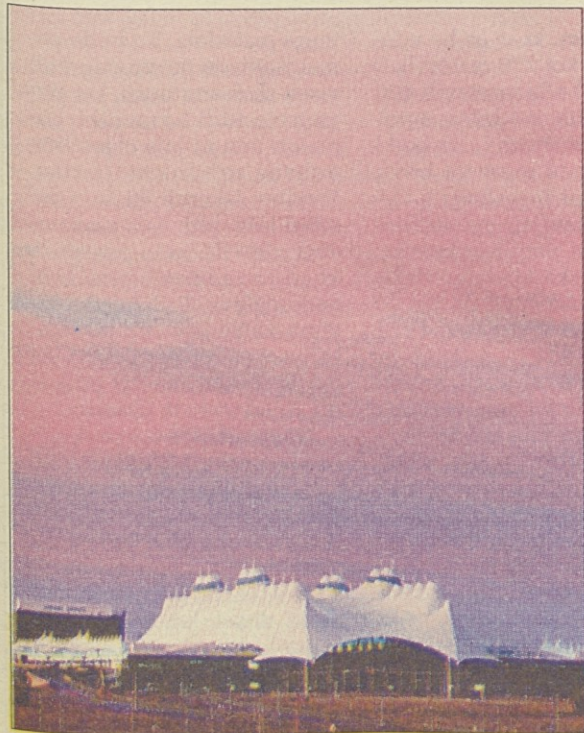
u UP zgornji	c CHARM čarobni	t TOP vrhni
d DOWN dolnji	s STRANGE čudni	b BOTTOM spodnji

Leptoni

Delci, na katere ne delujejo močne sile

ν_e ELEKTRON NEVTRINO	ν_μ MION NEVTRINO	ν_τ TAU NEVTRINO
e ELEKTRON	μ MION	τ TAU

AP/Karl Tate

Novo denversko letališče (Telefoto AP)

RIM - Odkritje izmikajočega se subatomskega delčka kvark-T je pomembna zmaga za Italijo in za Vsedrjavni zavod za jedrsko fiziko (INFN), ker je glavne dele pospeševalnika, ki je v cikaskem Fermijevem laboratoriju omogočil odkritje tega delčka, zarisal in izdelal italijanski INFN. Fizik Nicola Cabibbo, ki je nekdanji predsednik INFN in sedanjí predsednik Vsedrjavne ustanove za alternativno energijo (ENEA), je navedel, da s

sedanjim odkritjem fiziki niso kocali svojega dela, ker bo treba sedaj eksperimentalno potrditi pravilnost gravitacijske kvantistične teorije. Vsekakor pa kvark-T ni zadnji delec, ker manjka za popolno strukturo materije se tako imenovani Higinsov delec. Cabibbo je se spregovoril o tako imenovani teoriji supersimetrije, ki pa jo bodo lahko začeli preučevati, sele ko bodo v zenevskem Cernu izdelali se večji pospeševalnik LHC.

EVROPSKO RAZOROŽEVANJE

Sporazum o konvencionalnem orožju bleedi

LONDON - Evropski prelomni vojaški sporazum je zasel na spolzka tla zaradi težav v nekdanji Sovjetski zvezi. Rusija izraza svoje nezadovoljstvo, v Belorusiji pa tarnajo, da je projekt razorožitve predrag. Sporazum o konvencionalnih silah v Evropi (CFE), ki so ga leta 1990 podpisale članice zveze Nato in države takratnega Varšavskega sporazuma, predvideva največje zmanjšanje oboroženih sil v zgodovini. Dokument je podpisalo trideset držav, ki segajo od Atlantika do Urala.

Kljub koncu hladne vojne so dogovor o uničenju tisočev tankov, oklepnih vozil in težkega orožja označili kot pomemben mejnik v procesu gradnje skupne evropske varnosti. Zdaj pa diplomati ugotavljajo, da so v državah nekdanje Sovjetske zveze zaradi bližajočega se novembra, ko se izteče rok za izpolnitev določil sporazuma, vedno bolj nezadovoljni s pogoji, ki jih postavlja dokument.

V Moskvi trdijo, da sporazum CFE vsebuje nepostene omejitve, kar zadeva razmestitev ruskih enot ob južnih mejah države, torej na področju nemirnega Kavkaza. Beloruski predstavniki so ta teden pove-

dali, da ne morejo več placevati stroškov demontaze in uničevanja svojih tankov in oklepnih vozil. Postopek je namreč zelo drag, kljub splošnemu prepričanju o dobičku, ki ga na koncu prinese. Ukrajinski pomisleki so kombinacija ruskih in beloruskih. V Kijevu niso zadovoljni zaradi višine razorožitvenih stroškov in zaradi omejitev glede razporeditve težkega orožja.

Nemški zunanji minister Klaus Kinkel je izrazil bojazn, ki je na Zahodu vedno bolj prisotna, da bo namreč sporazum, ki zajema samo oborožitve, ne pa tudi stevila vojakov, padel v vodo. Pri tem je imel v mislih predvsem zadnje belo-

Ruski vojaki v Čečeniji počivajo med ruševinami (Telefoto: AP)

ruske poteze. »Sporazum CFE ne sme pasti zaradi enostranskih meril. V Evropi, kjer so države močno soodvisne, si ne more nihče privoščiti solističnega reševanja svojih varnostnih vprašanj.«

V diplomatskih krogih se sicer strinjajo, da se sporazum najbolj daje zaradi ruskih pomislekov, vendar pa bo zbledel tudi v primeru, če samo ena od držav podpisnic ne bo izpolnila sprejetih določil v predvidenem roku, ki se izteče novembra letos. »Več ko bo pritožb, hitreje bo sporazum pokopan,« je izjavil neki diplomat. »To bi lahko v trenutnem varnostnem položaju v Evropi pustilo resne posledice.«

Kremelj bi se rad ponovno pogajal in nastopa s stališči, da je bil sporazum sklenjen v času, ko je še obstajala delitev vzhod-zahod. Prav zaradi tega

naj bi bil dokument zastarel in nepošten do Rusije. Države naslednice Sovjetske zveze so se po razpadu stare tvorbe mučile dolge mesece, dokler se niso dogovorile o nasledstvu določil sporazuma o konvencionalnih silah. Zahod ne pristaja na nova pogajanja, ker bi to po njegovem mnenju povzročilo, da bi lahko vse države podpisnice zahtevale spremenjane pogojev. S tem pa bi bil sporazum tudi de facto mrtev.

Ruski odnosi z Zahodom so trenutno napeti zaradi posega v Čečeniji, s katerim je Kremelj prekršil določila sporazuma CFE, in zaradi nesoglasij glede sirjenja zveze Nato v vzhodno Evropo. Po nekaterih napovedih je bolj verjetno, da bo Moskva se zaostrila svoje zahteve, kot pa da bo popustala zahodnim partnerjem.

Belorusija, v kateri je bila

nekoč skoncentrirana velika količina sovjetske težke oborožitve, mora uničiti se precejšen del vojaške opreme. V Kijevu so sporočili, da te naloge zaradi finančnih težav ne zmorejo več, vendar so hkrati zagotovili, da ta poteza ne pomeni odstopanja od sporazuma. Podobno zagotavljajo tudi Rusi.

Zahodni diplomati ostajajo skeptični. Menijo, da sporazum ne bo imel prave veljave, tudi če bo večina držav podpisnic izpolnila sprejeta določila. Predstavniki podpisnic sporazuma o konvencionalnih silah v Evropi se redno sestajajo na Dunaju in razpravljajo o tem, kako poteka proces razoroževanja. Neki diplomat je njihove ugotovitve strnil takole: »Samo upamo lahko, da bomo rešitve našli še pred novembrom.«

Nicholas Doughty / Reuter

Ukrajinci se bojijo korenitih gospodarskih reform

KIJEV - Potem ko so ukrajinski predstavniki po štirimesečnih pogajanjih končno uskladili svoja stališča z zahtevami Mednarodnega denarnega sklada (MDS), se ukrajinski voditelji obotavljajo in vedno znova odlagajo podpis sporazuma. V Kijevu se se vedno mudijo predstavniki MDS in čakajo na podpis sporazuma, ki Ukrajini namenja »stand-by« posojilo v višini 1,3 milijarde dolarjev.

»Gre za odločilni trenutek, ko mora predsednik Leonid Kučma zagotoviti, da bo država začela izvajati načrtane reforme,« je izjavil neki zahodni diplomat. Oktobra lani je Kučma z MDS podpisal sporazum, po katerem se je začel prvi krog sprememb po letu 1991, ko je postala Ukrajina samostojna država. Ukrajino so od takrat večkrat obiskali predstavniki MDS, ki zdaj opazajo, da se lani izvoljeni predsednik boji podpisati sporazum. Okleval predvsem zaradi zahtev Mednarodnega denarnega sklada: državni primanjkljaj ne sme preseči petih odstotkov bruto domačega proizvoda, država pa mora tudi sprostiti, kar bi pritegnilo tuj kapital.

»Finančni minister ni dovolj odločen in popu-

šča pred zahtevami dveh najmočnejših ministrstev, kmetijskega in industrijskega, ki vztrajata pri ogromnih državnih subvencijah,« poudarja nek strokovnjak za ekonomska vprašanja. Zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, ki je lani znašal stiri najst odstotkov bruto domačega proizvoda, zahteva drastično zmanjšanje državnih subvencij nerentabilnim kmetijskim podjetjem, ki so steber ukrajinskega gospodarstva.

»Leonid Kučma, nekdanji direktor velike tovarne orožja, bi moral nastopiti proti močnemu industrijskemu lobiju, ki je sicer njegov največji podpornik,« poudarja neki zahodni diplomat. Parlament, v katerem ima večino levica, ni naklonjen zmanjšanju proračunskih sredstev za socialo, saj je povprečna ukrajinska plača 2 milijona grivnov (15 dolarjev). Podpisu sporazuma najbolj nasprotujejo ministrstva, nad katerimi je imela od nekdanj nadzor država. Lani je vlada popustila zahtevi Mednarodnega denarnega sklada in oklestila seznam surovin in izdelkov, nad katerimi ima nadzor; izvozniki morajo namreč dobiti dovoljenje

ministrstva za zunanjo trgovino, ki tudi preveri vse pogodbe in izvozne cene prilagodi indikativnim cenam, ki jih je določila država.

»To dokazuje, da je se vedno ohranjena stara sovjetska mentaliteta, ki je v vsakem izvozu videla, razprodajo Ukrajine,« meni nek drug ekonomist.

»Privatizacija je se v povojih; dogaja se, da direktorji podjetij v tujini prodajajo izdelke pod ceno, razliko pa dobivajo na bančne račune v Svidu,« meni nek vladni svetovalec. »Vlada zeli preprečiti goljufije prav v času, ko država potrebuje največ trde valute, s katero bi rešila težave z oskrbo energije, zato dejansko duši zunanjo trgovino,« priznava vladni strokovnjak.

V vladi so poleg ministrov, ki poudarjajo nujnost podpisa sporazuma z MDS (med njimi je najbolj glasen minister za ekonomske odnose Roman Spek), tudi nekateri, ki zahtevajo nadzor države nad izvozom. »Kučma se je znašel v vlogi razsodnika med obema taboroma in samo od njega je odvisno, če bodo zmagali reformatorji,« dodaja zahodni diplomat.

Catherine Cote / AFP

S R B I J A

Tisoč dni mednarodnega embarga

MILAN DRAGOVIĆ / AFP

BEOGRAD - Zdi se, da so se davno minili časi prehranjenih bonov in zastojnega razdeljevanja kruha, za katerega so se teple po ulicah skupine lačnih prebivalcev. Po tisoč dneh mednarodnega embarga se je skoraj enajst milijonov Jugoslovancev spremenilo v prave mojstre preživetja, ki poznajo nesetne načine, kako obiti vsakovrstne prepovedi. Močno se je razcvetela siva ekonomija ob podpori oblasti, ki hočejo za vsako ceno preprečiti naraščanje socialnega nezadovoljstva, ki bi jih lahko spodbudilo. Prav zaradi tega se je država izognila tistemu položaju, ki so ji ga napovedovali skoraj vsi zahodni analitiki.

Organizacija Združenih narodov je 30. maja 1992 proti ZRJ, ki je bil sokriva za vojno in je podpirala bosanske Srbe, uvedla embargo. Ukrepe, ki zadevajo zračni promet in kulturne ter športne izmenjave, je Svetovna organizacija omilila septembra lani, kakor hitro se je Beograd odločil, da bo uvedel gospodarsko in politično blokado zoper bosanske Srbe. Komaj leto dni je minilo, odkar se je najnovejša Jugoslavija znašla na robu katastro-

fe; devet desetih prebivalstva je zivel v revščini, z mesečno plačo, ki v povprečju ni presegla treh dolarjev.

Na stotine tovarn je zaprlo svoja vrata in domači dinar ni imel več nobene vrednosti, saj so povsod sprejemali kot plačilno sredstvo samo se nemško marko. Takrat je vlada uvedla super-dinar, vezan na marko, s katerim se ji je posrečilo obzdrati hiperinflacijo, ki je dosegla že šestnajstmestno število. Pozneje se ji je posrečilo obvla-

dati tudi količino denarja v obtoku, tako da danes v trgovinah kot plačilno sredstvo velja dinar, čeprav je ta v letu dni na črnem trgu že izgubil polovico svoje vrednosti. Zadnja žetev, kakor tudi pridelava mesa, sladkorja in olja je, kot kaže, zadoščala za domače potrebe.

Pokojnine in place so dosegle raven, ki zagotavlja minimalno preživetje, čeprav vsaka druga družina za sredstva dopolnjuje z bolj ali manj nezakonitimi dejavnostmi, kot dokazuje ena najnovejših studij. Delujeta namreč le dve osmini podjetij, saj ni goriva, rezervnih delov in surovin, ki bi jih morali uvazeti. Vsesplošno obubožanje pa gre z roko v roki z bogatenjem brezobzirnih poslovnih, ki so dodobra izrabili vojno in odprli svoje podružnice na Cipru, v Grčiji in Izraelu. Kljub sankci-

jam, ki prepovedujejo kakršnokoli finančne transakcije z Jugoslavijo, vsa ta podjetja očitno povsem brez težav uvažajo na stotine ton blaga.

O tem prica bogata in raznolika ponudba v trgovinah: slovenska kozmetika, francoske delikatese, poljski sadni sokovi, nemška piva, danski siri, obutev in električni gospodinjski aparati iz Italije, športna oblačila uglednih znamk, japonski in južnokorejski televizorji... Vsak dan iz Romunije, Madžarske, Bolgarije in Albanije po različnih poteh, s colni, cisternami ali v prtljžnikih osebnih avtomobilov v Beograd pride na stotine ton bencina. Prodajajo ga dvainpolkrat dražje, kot pa so ga kupili, za njegovo distribucijo pa skrbi vojska razpečevalcev.

Marca se Beograd pripravlja na mednarodni avtomob-

bilski sejem, ki se ga bo udeležilo več kot 270 razstavljalcev, ti pa bodo razstavili 400 najnovejših modelov avtomobilov, v upanju, da bodo našli kupce med na novo obogatelimi Jugoslovani. Casopisi objavljajo na stotine oglasov, ki ponujajo bencin, gospodinjske aparate, viskije, luksuzno spodnje perilo in različne vrste kav. Pred kratkim je bilo mogoče zaslediti tudi naslednji oglas: »Imamo dovoljenje OZN za uvoz prehranjenih in drugih izdelkov, ki jih lahko uvozite kot humanitartrno pomoč...«

Pod oglasom je dodan še neki naslov v Bolgariji. Komur uspe spraviti čez mejo tovarnjak, poln cigaret, z vsako vožnjo zasluži do 15 tisoč dolarjev. Medtem pa bolnišnice nimajo ne zdravil, anestetikov ali aparatov za dializo ne osnovnega sanite-

tnega materiala. To hudo pomanjkanje je povzročilo tudi visok skok smrtnosti, kar priznavajo tudi zdravniki, čeprav o tem ni bila objavljena nobena uradna statistika. Stevilne lekarne, ki so v zasebni lasti, ponujajo vsakovrstna zdravila, in to po cenah, ki so navadnim smrtnikom nedosegljive. Priliznjenci režima zatrjujejo, da je »embargo v celoti propadel«, saj naj bi Zahod močno podcenil »vitalnost« te države.

Nasprotniki srbskega predsednika Milosevića pa napovedujejo, da se sprico pomanjkanja tujega kapitala država se ne bo tako kmalu povzpela na zeleno vejo. Menijo, da bo potrebnih najmanj deset let, preden bo Jugoslavija dosegla svojo predvojno raven, ko je dohodek na prebivalca dosegal 2500 dolarjev. Zdaj znaša borih tisoč.

Poljska levica proti Walensi

VARSAVA - Poljska levica je sklenila kljubovati predsedniku Lechu Walensi. Pozvala ga je, naj sprejme novo vlado Jozefa Oleksyja, čeprav se z njo ne strinja. Spodnji dom, kjer prevladujeta zveza nekdanjih komunistov SLD in kmečka stranka PSL, je včeraj opoldne izglasovala predlog o konstruktivni cenzuri. Vlada Waldemarja Pawlaka je odstopila, Jozef Oleksy pa je dobil nalogo, naj sestavi novo.

Oleksy se namerava cimprej sestati s predsednikom države in mu predstaviti svojo delovno ekipo, v kateri bosta tudi dve tretjini ministrov iz Pawlakove vlade. Med njimi bo tudi Grzegorz Kolodko, namestnik premiera, zadolžen za gospodarstvo, ki ga je zadnje dni predsednik Walensa močno kritiziral.

Ustava narekuje, da se mora Oleksy o zunanjem, notranjem in obrambnem ministru posvetovati s predsednikom. Pri formiranju prejšnje vlade je Walensa pravico soodločanja vzel zelo resno in je dal na celo teh treh ministrstev postaviti svoje ljudi. Sožitje predsednikovih ljudi in Pawlakove vlade je pripeljalo do napetosti, zato sta se zunanje in obrambno ministrstvo za nekaj časa znasli brez vodilnega moža. Walensa je imenoval svojih kandidatov na ta mesta že razglasil, vendar jih je levica zavrnila. Na seznamu, ki mu ga je moral predstaviti Oleksy, je se nakj spornih imen, ki jih utegne predsednik zavrniti. Če v najkrajšem času ne bodo dosegli kompromisa, bo moral spodnji dom novo vlado odobriti v enainvajsetih dneh, predsednik pa jo bo moral uradno imenovati. Če Walensa tega ne bi hotel storiti, mu nekdanji komunisti grozijo z vrhovnim sodiščem zaradi nespoštovanja ustave.

Spor med predsednikom in parlamentom, ki se je začel takoj po zmagi leve na volitvah septembra leta 1993, sodi tudi v predvolilno kampanjo predsednika Walense, ki se bo jeseni potegoval za podaljšanje svojega mandata.

Nekateri politiki sumijo, da namerava Walensa razpustiti parlament, v katerem zdaj prevladuje levica. Desnici skuša zagotoviti večjo vlogo v poljskem političnem življenju, sebi pa več vpliva na parlament.

Walensa je pred kratkim izjavil, da bi bilo treba preložiti predsedniške volitve, če bi prišlo do predčasnih parlamentarnih volitev. Ustava tega sicer ne predvideva, vodja zveze nekdanjih komunistov Aleksander Kwasniewski, ki bo najverjetneje glavni Walensin nasprotnik na predsedniških volitvah, pa je v sredo posvaril spodnji dom, da ne sme spremeniti volilnega koledarja. Predsedniške volitve na Poljskem morajo biti v nedeljo, 22. oktobra, opozarja Kwasniewski.

Michel Viatteau / AFP

Jozef Oleksy (Telefoto: AP)

EVROPSKI MEDIJSKI PROSTOR

Zdaj še Evropske poslovne novice

LONDON - Te dni je zacel oddajati nov satelitski televizijski kanal z novicami - European Business News (EBN). To je že peti v vrsti podobnih programov, ki so na voljo evropskim gledalcem. Namenjen bo vsakomur s poslovno zilico, privlačen pa naj bi bil zlasti zato, ker bo novice oddajal z evropske perspektive. Poleg EBN, ki je v lasti ameriske medijske družbe Dow Jones, so tu še Turnerjev CNN, NBC-jev Super Channel, BBC-jev World Channel in pa Euronews, ki je v lasti enajstih evropskih državnih televizij.

Analitiki ugotavljajo, da je evropsko tržišče sposobno prinašati dobiček največ trem postajam. »Prihajamo do točke, ko je igralcev že preveč,« meni analitik Mark Beilby. »Tržišče se zlahka nasici.«

Tudi dva vodilna kanala CNN in Super Channel, sta dosedaj ustvarila več ugleda kot denarja. CNN je imel v letu 1993 le 93 milijonov dolarjev dobička, vključno z neevropskimi prihodki, medtem ko utegne Super

Channel letos že propasti. To se lahko primeri navkljub razsirjenosti obeh programov. CNN lahko spremlja 45 milijonov gledalcev, Super Channel pa kar 65 milijonov.

Nove postaje privlači predvsem napoved o obdobju silovite rasti v oddajanju televizijskih programov v Evropi brez meja. »Kar vprašajte se, kako obsežen je bil CNN pred 15 leti,« pravi direktor EBN Michael Conner.

Vendar pa oddajanje preko meja od propada Evropskega poslovnega kanala (EBC), ki je leta 1988 prvi poizkusil z vseevropskim oddajanjem političnih in poslovnih novic, vzbuja kar nekaj dvomov. EBC je moral prenehati delovati v letu 1992 zaradi nenehnega upadanja prihodkov od reklam, prevelikih stroškov in težav s dovoljenjem za oddajanje, ki so odvrnile morebitne vlagatelje.

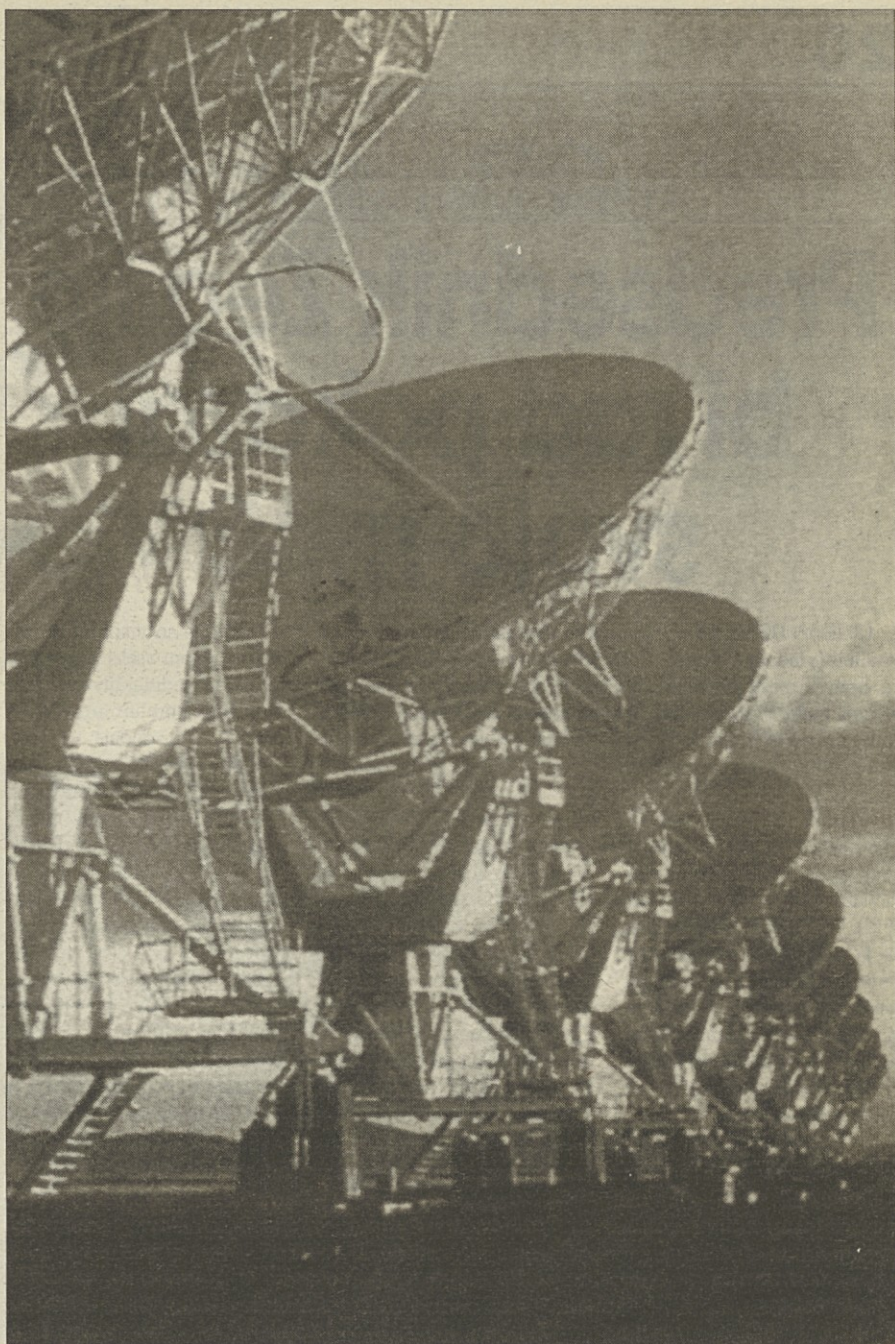
Direktor Super Channela Patrick Cox je pred kratkim priznal, da se vedno ni jasno, ali so evropski poslovneži tako odprti do takšnih programov kot njihovi azijski kolegi. Sicer ni odkril podatkov o upadu prihodkov, so pa to storili konkurenti. Euronews je prijavil 149.600 dolarjev, ki jih je od reklam dobil v letu 1993.

Pri teh pogojih niti EBN niti novi BBC World, ki razpolaga s proračunom v višini 50 milijonov dolarjev, ne upata napovedati, kdaj bo sta poslovala z dobičkom.

Omenjajo predvsem stroške novinarjev, ki jih bodo morali zmanjšati. Tudi Connor se strinja, da bodo mogoče nekateri konkurenti odpadli ali pa začeli sodelovati, vendar pa v isti sapi zatrjuje, da ceneje ni mogoče delati.

CNN in NBC pa se nove konkurence ne bojita. Pri 8, 4 milijona gospodinjstev, ki naj bi jih dosegel BBC World in 7 milijonih, na katere upa EBS, ne predstavljata resne nevarnosti. Velika bitka bo na evropskem polju potekala se naprej med ameriskima gigantom.

Mark John / Reuter

SLOVAŠKA TELEVIZIJA

Z novim direktorjem prihaja »očiščenje«

BRATISLAVA - Novi direktor bratislavske RTV Jozef Darma poudarja, da je zadolžen za očiščenje države televizije. Najprej se je lotil nekaterih priljubljenih satirikov in jim prepovedal nastopati pred kamerami. Darmova prva žrtev je postal priljubljeni voditelj zabavnega programa 51-letni Milan Marković, nekdanji učitelj, ki se je humorno lotil predsednika vlade Vladimira Mečiarja. S programa sta izginili tudi dve zelo priljubljeni oddaji. Darma je bil imenovan za direktorja slovaške televizije kmalu potem, ko je lani novembra Mečiar sestavil koalicijsko vlado. Vrsto ukrepov, ki so jih bili deležni slovaški mediji, mnogi imenujejo »noč dolgih nožev«, z njimi je država dobila popoln nadzor nad mediji, saj so bili na vse pomembne položaje imenovani Mečiarjevi somisljeniki. Vlada tako nadzoruje radio, televizijo in državno tiskovno agencijo. Mečiarjevi nacionalisti obvladujejo slovaško politično prizorišče že od padca komunizma, čeprav se je njihov položaj dvakrat že močno majal. Kritiki menijo, da so bile takšne razmere značilne za leto 1968, čas sovjetske invazije na Češkoslovensko.

»Do neke mere so razmere povsem normalne,« meni Jaro Filip, tudi eden od odstavljenih, nekdanji voditelj informativne oddaje Apropo. »Zdaj se to dogaja zelo hitro in bolj učinkovito kot v 70. letih,« meni Filip. Marković, katerega politični, s songi obarvan večerni show, je redno spremljalo 62 odstotkov televizijskih gledalcev, je zdaj reden gost provincialnih gledališč. Njegove showe so sestavljali skeci iz vsakodnevnega življenja Slovakov, značilnega za čas po padcu komunizma, ko se je na oblast vzpela druga politična elita - prav ta je bila tarča njegovga humorja, največkrat pa se je lotil predsednika vlade Mečiarja. Marković poudarja, da so odločitve novega televizijskega vodstva pogubne: »Nesporno je, da se v oblikovanje programa vmesava politika, kar kaže na zasnovano nove politične in gospodarske usmeritve v državi.« Povedal je, da svojih oddaj ne bi pustil cenzurirati niti v primeru, da bi lahko spet nastopal na TV.

»Politični režim, ki se boji humorja, satire in svobode izražanja, stoji na zelo majavih nogah,« poudarja Marković, za katerega Mečiar pravi, da ni bil odpusčen: »Markoviča nista zanimala ne humor in ne satira, ampak politična propaganda. Lahko se smejimo lastnim napakam, vendar pa ne Markovičevemu načinu norčevanja iz ljudi, saj se norčuje iz osnovnih človeških vrlin in dostojanstva,« je izjavil na zasedanju svoje stranke. Darma, hkrati tudi predsednik Društva slovaških novinarjev, ki neprikrito podpira Mečiarjevo politiko in se je pred dvema letoma zavzemalo za samostojno Slovaško, na vprašanja tiskovnih agencij ni pripravljen odgovarjati. Vedno znova poudarja, kakšna bi morala biti naloga slovaške televizije: »Nacionalni program ne sme zaliti ljudi, ne sme biti sredstvo za prostasko podcenjevanja in napade na nacionalne institucije,« je njegovo izjavo, dano po imenovanju na direktorski položaj povzela slovaška tiskovna agencija CTK.

»V času dezinformacij, ki jih o Slovaški sirijo različni mediji, moramo po humanističnih in krščanskih načelih ohraniti čistost naše televizije,« je izjavil Darma. V svojem predzadnjem televizijskem nastopu je njegove besede na v svoji pesmi humorno komentiral Marković: »V zgodovini nasilja so nekateri vedno nekaj 'čistili', tako nacisti kot stalinisti so svoje naloge opravljali v znak vdanosti svojemu diktatorju.«

John Mastrini / Reuter

NOVA KITAJSKA NOVINARSKA PRAVILA

Piši lahko, lažje in še lažje

SANGHAJ - Zlato pravilo številka ena, ki se ga držijo pri sanghajskem dnevniku Xinminške večerne novice, se glasi: »Piši kratko, krajše in se krajše!« Novice morajo biti udarne in jedrnat, obenem pa tudi sproščujoče, saj drugo pravilo pravi: »Piši lahko, lažje in se lažje!« »Piši široko, sirše in se sirše!« pa zapoveduje tretje pravilo. Z drugimi besedami, ponuditi je treba vsakomur nekaj.

Zgoščene, lahko berljive zgodbe za široke ljudske množice so prinesle bogastvo časopisnim mogotcem po vsem svetu in tega se očitno dobro zavedajo tudi pri vodilnem sanghajskem tabloidu, saj so se odločili ravnati po preizkušeni formuli, si priboriti rekordno šte-

vilo bralcev in se - oboroženi s podatki o nakladi - podati na lov za oglaševalskimi dolarji. Nesporno dejstvo je, da tudi na Kitajskem danes pravila novinarskega dela določajo razne nepremičninske agencije, nočni klubi, izdelovalci kozmetičnih preparatov in prodajal-

ci zabavne elektronike, ki s propagadnimi akcijami »pomagajo« časopisnim hišam do milijonskih dolarskih zaslužkov.

Celo pravoverni partijski dnevniki, kakršna sta Osvoboditev in Wen Hui, so se prisiljeni prilagoditi novemu načinu dela.

»Nasa ciljna publika so tako osemletni otroci kot njihove osemdesetletne babice,« pojasnjuje Cen Zijun, ki vodi poslovne operacije pri sanghajskem Večerniku. Dandanasnji so sposobni menedžerji, kakršen je Cen, veliko bolj cenjeni od partijskih teoretikov, katerih moč rovanja so nekoč polnila strani kitajskega časopisja.

»Razen reklam za cigarete objavimo vse,« pravi glavni urednik Osvoboditve in tako dokazuje, da je že osvojil poglavitna načela sodobnega poslovanja. Seveda pa sanghajski dnevniki, tako kot časopisje drugod po Kitajski, se vedno delujejo pod budnim ocesom političnih oblasti, ki sleherni predznost zatrejo v kali in s krsilci neusmiljeno obračunajo. Prav v teh dneh je pekinsko sodišče zavrnilo pritožbo novinarke Gao Ju, obsojene na šest let strogega zapor

zaradi domnevne izdaje državne skrivnosti v člankih, ki jih je objavila v Hongkongu. Gao je bila aretirana le dva dni pred tem, ko naj bi odpotovala v New York in prevzela profesuro na kolumbijski univezi. Lani je bil neki mladi hongkonski novinar obsojen na dvanajst let zaporne kazni, ker je brez dovoljenja objavil prispevek o kitajskih obrestnih merah in zlatih rezervah.

Kljub tovrstnim pritiskom - ali pa prav zaradi njih - imajo sanghajski časniki danes bolj razgibano vsebino kot kdajkoli doslej. Prostor, ki ga namenjajo političnim vprašanjem, se vztrajno krči, vrstice pa (v skladu z novo poslovno politiko) polnijo obrekljive in zgečkljive zgodbe o znanih osebnostih iz sveta sporta ali filma, novice in zanimivosti iz tujine, borzni nasveti...

»Največji del prostora namenjamo gospodarstvu in financam. To je področje, ki naše bralce najbolj zanima,« pove Zang Qicheng, urednik dnevnika Wen Hui. »Ideološko osveščanje je se le na drugem mestu.«

Tri najmočnejše sanghajske časopisne hiše, ki so po

višini zaslužkov med vodilnimi v svetu, imajo svoje se-deze v bleščečih poslovnih stolpnica, vlagajo v najso-dobnejšo tehnologijo, ustanavljajo hčerinska podjetja in imajo svoje taksi službe z veličastnim voznim parkom. Večernik je lani dosegal povprečno dnevno naklado v višini 900 milijona izvodov, njegovi letni dohodki pa so znašali več kot dvanajst milijonov dolarjev.

Osvoboditev natisne dnevno 800 tisoč izvodov in letno zasluži deset milijonov dolarjev. Wen Hui ima naklado v višini 900 tisoč izvodov, pohvali pa se lahko kar s štirinajstimi milijoni dolarjev dobička.

Za zdaj je sicer težko verjeti, da bi oblasti casnikoma dovolile, da bi se povsem skomercializirala, saj za komunistično partijo se vedno predstavljata nepogresljivi propagandni trobili.

Vendar pa sta tako Osvoboditev kot Wen Hui po drugi strani podvržena trznim zakonitostim, medtem ko se Ljudskemu dnevniku, ki ga mora obvezno naročiti sleherni državni urad, ni treba ukvarjati z zakoni ponudbe in povprasevanja.

Andrew Browne / Reuter

Rumeni fant z velikimi ušesi je bil prvi junak stripov

COLUMBUS - Pred stotimi leti je izšel prvi strip o revnemu fanticu Mickeyu Duganu in njegovi ulični tolpi, imenovan Rumeni fant. »Bili so surovi,« rad pove zgodovinar stripa Richard Olson. »Igrali so biljard, kockali, metalni ljudi skozi okna, pretepli konjederca in izpustili ujete pse.« Osvojili so srca ameriških bralcev. Pri tem pa so zaceli tradicijo tako imenovanih »smešnih strani«, ki so se v časopisih pojavile prav z epizodo Rumeni fant, 17. 2. 1895.

Ameriška posta je ta dogodek obeležila z izdajo 20 znamk z motivi zgodovinskih stripov. Knjižnica univerze v Ohiu pa bo stoti rojstni dan stripa praznovala kar s celoletno proslavo. V njo bo vključen poseben Olsonov program z diapozitivi. Sola bo organizirala tudi več razstav, v avgustu pa bodo izvedli poseben

festival, na katerem bo nastopilo tudi več znanih risarjev.

Plesasti Rumeni fant z velikimi ušesi je postal prva zvezda stripov v nadaljevanjih in močno orožje v bitki za bralce med newyorskimi časopisi prejšnjega stoletja. Ustvaril ga je R. F. Outcalt in je najprej izšel v Pulitzerjevem New York Worldu. Kmalu so ga s črno-belih strani prenesli v barvno nedeljsko prilogo. Casopisu je naklada bliskovito narasla, kar je prestrašilo tekmece. Randolph Hearst, tedanji časopisni mogotec, je zato Worldu speljal Outcalta, ta pa je najel drugega risarja. Tako sta istocasno izhajala dva različna stripa z istim junakom. Oba casopisa sta ga pobarvala živo rumeno, na njegovi majici pa so bila odtisnjena različna sporočila za bralce.

Olson pravi: »Po navadi mislimo, da je

Disney iznašel trženje risanih junakov, toda že pred tem se je Rumeni fant pojavljal povsod. Na zvečilnih gumijih, razglednicah, igračah, cigarah, celo na steklenicah whiskeyja. Pokazalo se je, da lahko oseba iz stripa tako prevzame bralce, da ti kupijo marsikaj.«

Slava Rumenega fanta je zbledela precej hitro, saj so obe verzije prenehali risati leta 1898. Toda strip je v casopisu postal institucija. Danes približno 90 milijonov odraslih in 26 milijonov otrok redno prebira »smešne strani.«

Razstava stripov, ki jo bo 21. aprila organizirala univerza v Ohiu, bo zajela celotno zgodovino te dejavnosti. Na voljo imajo več kot 200 tisoč različnih eksponatov iz več držav, med njimi tudi tiste z biblijskimi motivi in motivi iz druge svetovne vojne.

Susan Zimmerman / Reuter

MEHIKA / SISTEM SE KRHA

Predsednik Zedillo bi rad pokazal svojo moč

CIUDAD DE MEXICO - V mehiški prestolnici so zaradi uboja voditelja vladajoče stranke Francisca Ruiza prijeli Raula Salinasa, brata bivšega predsednika Carlosa Salinas. S tem si je sicer sedanji mehiški predsednik Ernesto Zedillo utrdil ugled cloveka, ki ne priznava brezzakonja, analitiki pa menijo, da se bo mehiška politična kriza se poglobila.

Raul Salinas je uspešen poslovnež z dobrimi zvezami s staro gardo v vladajoči Revolucionarni institucionalni stranki (PRI). Prijeli so ga zaradi suma, da je načrtoval in plačal umor Francisca Ruiza Massieuja, generalnega sekretarja PRI, ki so ga ubili 28. septembra lani. Zaradi svojih vplivnih prijateljev je Raul Salinas do aretacije veljal za nedotakljivega.

Ze prejšnji teden so v Mehiki razodeli zaroto in prikrivanja dokazov ob umoru predsedniškega kandidata Luisa Donalda Colosia. Zedillo se je tedaj odločil izkoristiti razčiščenje ozadja obeh umorov za utrditev svoje oblasti.

Zaradi devalvacije pesa 20. decembra lani je v Mehiki nastala huda gospodarska kriza, ki dodobra zamajala predsednikov ugled. »Zadnji dogodki bodo delno povrnili zaupanje vanj,« meni mehiški politolog Roberto Blum: »To je Zedillovo več tujega denarja, ker bodo vlagatelji videli, da »Mehika ni tisto, kar so si predstavljali,« je novinarjem povedal Fernando Cortina Legarreta, predsednik gospodarske zbornice.

Analitiki dodajajo, da je bila Zedillova poteza skrajno tvegana, saj krši nenapisana pravila mehiškega političnega sistema, ki štiti močne. Zato se utejejo povecati nasprotovanja

»Ljudje so visokim političnim krogom vselej pripisovali popolno nedotakljivost,« trdi politični komentator Carlos Monsivais in dodaja: »Takega razmišljanja sicer ne bo mogoče spremeniti čez noč, vendar pa imajo omejitve zlorab oblasti zagotovo pozitivne posledice.«

Vodilni poslovneži podpirajo Zedillovo potezo. Po njihovem mnenju bo strogo spoštovanje zakona zagotovo povečalo ugled Mehike po svetu. V državo državo bo priteklo več tujega denarja, ker bodo vlagatelji videli, da »Mehika ni tisto, kar so si predstavljali,« je novinarjem povedal Fernando Cortina Legarreta, predsednik gospodarske zbornice.

Analitiki dodajajo, da je bila Zedillova poteza skrajno tvegana, saj krši nenapisana pravila mehiškega političnega sistema, ki štiti močne. Zato se utejejo povecati nasprotovanja

Raul Salinas je končal za rešetkami (Telefoto: AP)

med naprednim in protidemokracičnim delom vladajoče stranke. Tokrat Zedillo podpira tudi desničarska opozicijska Stranka nacionalne akcije (PAN). »To je korak od političnega sistema nenapisanih pravil k demokratičnemu sistemu, kjer so vsa pravila zapisana,« je dejal Felipe Calderon Hinojosa, generalni sekretar PAN.

Voditelj PRI Ruiz in predsedniški kandidat Colosio sta se zavzemala za spremembe v vladajoči stranki. Večina Mehicanov je prepričana, da sta bila ubita prav v boju za oblast v PRI. Vodstvo stranke je v tork sporocilo, da podpira svojega predsednika, saj nihče ne sme biti nad zakonom.

Revolucionarna institucijska stranka v Mehiki vlada že od leta 1929, vendar pa počasi izgublja moč ob gospodarskih spremembah in rastočih zahtevah po resnični demokraciji. Smrt starega sistema je nujna, če si Mehika želi bolj demokratično obliko vladavine.

»Gospodarska, politična in družbena kriza se prepletajo v začaranem krogu,« je pred kratkim izjavil ugledni mehiški zgodovinar Enrique Krauze. »Preživljamo razpad političnega sistema, čeprav voditelji stranke PRI tega ne verjamejo. Največja ovira pri naporih za demokratizacijo so prav mafiji v vladajoči stranki.«

Martin Langfield / Reuter

BOJ ZA ČLOVEKOVE PRAVICE NA KITAJSKEM

Disidenti se spet oglašajo

ZDA pozivajo Peking, naj ne kaznuje tistih, ki zahtevajo demokratizacijo

PEKING (dpa) - Združene države so včeraj pozvale kitajske oblasti, naj ne zaprejo skupine disidentov, ki so si upali na kitajski parlament nasloviti vrsto protestov zaradi kršenja človekovih pravic. Kitajska policija je v tork kljub temu za nekaj časa zaprla vodilnega disidenta Wang Dana in s tem spet opozorila na nereseno vprašanje človekovih pravic v državi, ki jo je svet v zadnjih letih opazoval predvsem kot nastajajočo gospodarsko velesilo.

Kitajski disidenti in intelektualci zahtevajo neodvisen boj proti korupciji, zavzemajo se za človekove pravice in večstrankarski sistem. Dve skupini sta sestavili vsaka svojo petico in jo naslovili na ljudski kongres, ki se bo sestal prihodnji teden. Obenem je v Pekingu prisel na dan tudi dokument, v katerem znani disident Xu Wenli zahteva ponovno oceno krvavo zadusenega gibanja za demokratizacijo leta 1989 in se zavzema za konec diktature komunistične partije.

Xu Wenlija so kitajske oblasti maja 1993 izpustile po dvanajstih letih zapora. Obsojen je bil zaradi svoje vloge v gibanju za demokratizacijo ob koncu sedemdesetih let. Od časa, ko so ga izpustili, živi pod strogi nadzorom kitajskih oblasti. V svojih predlogih, ki jih je objavila njegova žena He Xintong, poleg boja proti korupciji zahteva tudi dialog med kitajsko vlado in vsemi političnimi silami, pa tudi večstrankarski sistem. Če komunistična partija oblasti ne

bo hotela predati prostovoljno, zahteva, da se demokratične sile združijo v nenasilnem boju proti enostrankarski diktaturi.

»Vprašanje, ali se je proti korupciji sploh moč uspešno boriti, je postalo ključno za stabilnost družbe in za ohranitev in poglobitev reformnih prizadevanj,« piše v pozivu dvanajstih borcev za človekove pravice. Med podpisniki so tudi maja 1994 izpuščeni disident Chen Ziming in dva nekdanja urednika kitajskega partijskega glasila Ljudski časopis.

Med drugim zahtevajo, naj ljudski kongres sestavi neodvisno komisijo za raziskovanje korupcije, ki bi nadzorovala delo komunistične partije in kitajske vlade. Zavzemajo se tudi za imenovanje sodnikov za nedolocen čas. Prenehati mora tudi partijski nadzor nad pravnim sistemom in javnimi glasili. Državnim uradnikom pa je treba po njihovem mnenju prepovedati, da istočasno delajo tudi v gospodarstvu. Dolgoročno pa zahtevajo svobodne volitve in konstitucionalno demokracijo in ločitev zakonodajne, izvršne in pravosodne oblasti.

Druga peticija, ki ima trindvajset podpisnikov (med njimi tudi voditelj studentov iz leta 1989 Wang Dan in disident Liu Nianchun), zahteva zaščito državljskih pravic. V peticiji so nasteti tudi trije primeri zlorabe s strani policije, nato primer, kako so politično oporečnega kristjana zaprli v psihiatrično kliniko ter na kakšen način neka založba zavrača izdajo knjige nekega oporečnika.

O čem pišejo drugje po svetu

O ruski drži do balkanskega konflikta

»Medtem ko so razmere v Sarajevu cedalje slabše, Rusija s svojimi figurami na šahovnici nekdanje Jugoslavije cedalje bolj napreduje. Resnični načrt Rusije v zvezi z reševanjem balkanske krize postaja jasnejši. Zahodne sile pa iz primerne razdalje opažujejo dogajanje. Skupina za stike, ki jo sestavljajo predstavniki ZDA, Francije, Velike Britanije in Nemčije, skušajo na vse načine prepričati srbskega predsednika Miloševića k medsebojnemu priznanju Srbije, Bosne in Hrvaske. Pred osmimi dnevi je Moskva objavila začetek 'uradnih meddržavnih odnosov' s Sarajevom. Zdaj pa že gre za pogodbo o vojaškem sodelovanju Moskve z Beogradom, ki naj bi začela veljati nekega dne, ko bodo ukinjene sankcije proti Beogradu... Niti v Titovih časih Rusi niso mogli sanjati o vplivnem območju, ki sega do severnih obal Jadranskega morja.« (Les Echos, Pariz)

»Cečenjija Rusom očitno še ne zadostuje, zato si 'nova' Rusija svoj ugled v svetu kvari tudi s svojim odnosom do balkanske krize. Pogodba o vojaškem sodelovanju z Beogradom je verjetno najnevarnejši signal, ki ga je Rusija lahko dala: v zvezi s prizadevanji za mir na Balkanu in tudi glede Rusije, ki naj bi postala bolj miroljubna. Zaradi močne podpore Moskve je zdaj popolnoma izključeno, da bodo v Beogradu, na Palah ali v Kninu pripravljene popustiti. Zdaj celo vse kaže na to, da bo velika vojna prinesla dokončno odločitev... Po podpisu te pogodbe o vojaškem sodelovanju je zdaj postalo jasno, da je Moskva poleg Beograda ena glavnih krivcev za balkansko katastrofo.« (Die Presse, Dunaj)

O umiku mirovnih sil OZN iz Somalije

»Unosom II, ki je pravzaprav internacionalizacija ameriške intervencije leta 1992, se je izkazala za 'ne več upravičeno'. Slednje je po ovinkih opisano dejstvo, da so ZN tudi pri svojem vzhodnoafriškem posredovanju - podobno kot prej na Balkanu - kljub upoštevanja vrednim uspehom na področju boja proti lakoti soočeni z omejenimi pooblastili. Nov svetovni red, če je seveda sploh kdaj obstajal, ni prepričal vojne niti v Hrvaski, Bosni, Cečeniji ali Georgiji; Združeni narodi niso spravili k pameti niti somalske voditelje upornikov. In tako se bo boj med sprtimi uporniški skupinami, ki pravzaprav sploh ni 'državljska vojna', kljub prizadevanjem za mir kaj kmalu nadaljevala na ramenih izmučenega somalskega ljudstva.« (Der Bund, Bern)

»Američani, ki so ob začetku in tudi koncu somalskega posredovanja nosili največje breme, Somalijo v resnici zapuščajo brez kakršnegakoli upanja na mir. Marsikaj se zdi celo se bolj brezupno kot pred dvema letoma. V državi se vedno vlada popolna anarhija in če je bila ta glavni vzrok za lakoto, zaradi katere so ZN posredovali, bo morda v kratkem izbruhnil nov val lakote. Toda potem bo zelo težko organizirati novo reševalno akcijo. Ali lahko zaradi tega somalsko ljudstvo kar tako prepustijo njegovi usodi? Somalsko ljudstvo je se najmanj krivo za napake, ki so bile storjene pri pripravi in ob začetku 'operacije novo upanje', katero so voditelji somalskih upornikov pričakali z očitnim sovratvom.« (Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt)

O posojilih Rusiji

»Rusija vedno znova potrebuje nova posojila. Sed milijard dolarjev Mednarodnega denarnega sklada (MDS) je že na poti. Nekdanji ruski finančni minister Boris Fjodorov je položaj komentiral: 'Dobro, denar smo dobili. Toda kaj bomo počeli čez eno leto? Rusija ne more v nedogled stabilizirati svojega gospodarstva s tujimi sredstvi, ko bo gospodarski nered v Rusiji presegel že vse razumne meje.' Stroški za vojaško paradob 50. obletnici zmage nad fašizmom so niso vsteti. Baj je jih bodo pokrili s pomočjo nekakšnih rezervnih fondov. V primeru, da posojilo MDS ne bo spremljala jasna zahteva po končanju cečenske vojne, bo posojilo pomenilo podpora vojskovanju.« (Lidove noviny, Praga)

IRAN / NAMEŠČANJE RAKET

Ogrožena je četrtna svetovne trgovine z nafto

DUBAI, TEHERAN (Reuter) - Iran je na otoku Sirri v Hormuski ožini, sredi najpomembnejših naftnih poti, namestil protiletalske rakete, trdijo zahodni vojaški strokovnjaki.

Ameriški sateliti, ki so opazili nameščenje, so potrdili domneve, da gre za pomembne premike, čeprav je predsednik Bill Clinton v tork v Washingtonu menil, da se ni razloga za večjo zaskrbljenost. Poveljnik ameriških oboroženih sil general Shalikashvili pa je ocenil, da Iran z najnovejšimi raketnimi sistemi v ustju Arabsko-perzijskega zaliva potencialno ogroža četrtno vse svetovne trgovine s crnim zlatom. Države ob tem zalivu namreč ležijo na morju nafte in večina jo prevaja po Arabsko-perzijskem morju, se posebej po prekinitvi številnih naftovodov med zahodnim vojaškim obračunom z Irakom leta 1991. Iz Teherana so protestirali, da skušajo ZDA pokvariti odnose perzijske države z arabskimi sosedami. »Bela hiša skuša s predstavitvi Iran kot grožnjo miru v Zalivu, da bi lahko sami nadzorovali to območje,« zatrjuje iranski državni radio, ki svojemu občinstvu ni natančno razložil, za kaj sploh gre.

Washington v Zalivu vodi politiko »dvojnega zdrževanja«, ki naj bi omejevala ozemljiske, vojske, politične in gospodarske težnje tako Iraka kot Irana. Irak so spravili na kolen z resolucijami varnostnega sveta Združenih narodov, ki preprodejujejo prodajo nafte, ameriška veleposlanica v OZN Madeleine Albright pa je pravkar sprožila diplomatsko ofenzivo v zahodnih prestolnicah proti francoskemu in ruskemu prizadevanju za normalizacijo odnosov z Bagdadom. State Department si poleg tega že nekaj časa prizadeva, da bi svetovne gospodarske velesile prenehale trgovati tudi z Iranom, čeprav veliko bolj neuspešno, saj Nemčijo, Japonsko in druge navdse zanima iranski trg s 60 milijoni potrošnikov, pa tudi številne ameriške družbe ne poslušajo svojih politikov.

Američani bodo po iranski namestitvi raketnih sistemov v Hormuski ožini najbrž se odločnejši pri zahtevah za osamitev perzijske države. Z otoka Sirri so Iranci že med osemletno vojno z Irakom napadali konvoje z arabsko nafto. Poleg starih, a se vedno učinkovitih raket Hawk ameriškega izvora naj bi imeli tudi večje število kitajskih raket Silkworm.

Tretja obletnica neodvisnosti BiH

SARAJEVO (STA) - Skupščina BiH je včeraj sklenila, da bo 1. marec odslej Dan neodvisnosti in državni praznik. Prvega marca pred tremi leti se je namreč večina prebivalcev BiH na referendumu odločila za neodvisnost te nekdanje jugoslovanske republike.

Rezultate demokratičnega referenduma sta izkoristili tedanja jugoslovanska vojska (JLA) in Srbska demokratična stranka (SDS) za napad in poskus popolne okupacije BiH. Bosanska vlada je v čestitki vsem prebivalcem BiH ob današnjem prazniku poudarila, da so se prebivalci BiH odločili za neodvisnost, ki jo pogumno branijo se zdaj. Predsedstvo BiH pa je v svojem sporočilu zapisalo, da je že 93 držav članic Združenih narodov priznalo BiH kot samostojno državo in da si bo se naprej prizadevalo za vzpostavitev pravičnega miru. Ameriški predsednik Clinton je predsedniku Izetbegoviću poslal čestitko. V njej je se enkrat poprl neodvisnost BiH, ki temelji na svobodi, demokraciji in pluralizmu. Clinton je poudaril, da bodo ZDA vsekakor pomagale pri obnovi BiH po koncu vojne.

SEVERNOATLANTSKA ZVEZA / TURNEJA GENERALNEGA SEKRETARJA

Willy Claes moleduje pri Američanih

V Ottawi in Washingtonu bo skušal izposlovati več denarja za nove dejavnosti Nata

BRUSELJ (AFP) - Generalni sekretar Nata Willy Claes bo skušal prepričati Kanado in Združene države Amerike skušal prepričati, naj povečata svoje denarne prispevke, da bo Nato lahko začel izvajati rove dejavnosti. Obisk, ki ga danes začne v Ottawi, bo le eno v dolgi vrsti potovanj, ki jih bo Claes opravil letos v države članice Severnoatlantske zveze, da bi poiškal nove vire financiranja.

Willy Claes, ki je bil leta 1988 in 1989 kot minister za gospodarstvo vpleten v afero s podkupovanjem, prav zdaj preživlja težke trenutke, saj je bil v ponedeljek na svojo željo zaslisan na belgijskem sodišču. Nekaj ur pred zaslisanjem ga je podprl ameriški podpredsednik Al Gore, ki je na kratkem obisku na sedežu Nata dejal, da »ZDA Willyju Claesu, ki odli-

cno vodi organizacijo, zelo zaupajo«. Vse članice Severnoatlantske zveze pa se z Američani ne strinjajo. V tork je nizozemski obrambni minister Joris Voorhoeve predlagal, naj Willy Claes časno odstopi s svojega položaja, saj »bi afera lahko škodovala ugledu Nata«.

Generalni sekretar bo v sredo odpotoval v Kanado, kjer se bo sestal s premijerom Jeanom Chretienom, obrambnim ministrom Davidom Collinetom, državnim sekretarjem v zunanjem ministru Andrejem Ouilletom in poslanci. V petek bo obiskal vojaško solo in univerzo v Torontu, nato pa bo odpotoval v Združene države Amerike. V Washingtonu se bo sesel s predsednikom Billom Clintonom, državnim sekretarjem Warrenom Christopherjem in obrambnim

ministrom Williamom Perryjem. Dva dneva bo posvetil sestankom s predstavniki senata in kongresa, kjer imajo večino republikanci.

Nato poudarja, da ne bodo sprejemali novih projektov, dokler ne bodo povečali svojih prihodkov. Do zdaj so denar za nove misije dobili z reorganizacijo osebja in finančnih sredstev znotraj organizacije. Zdaj tega ne morejo več početi in to morajo razumeti vse države Severnoatlantske zveze. Da bi se naprej lahko zagotavljali nadzorovanje miru, se usmerili na jug Evrope in zagotovili razširitev zveze, je treba pridobiti nove vire finančnih sredstev ali zmanjšati število dejavnosti. To pa je nemogoče, saj Nato svojih delavcev ne more odpustiti in mora nadaljevati svojo glavno nalogo, varovanje držav članic.

Willy Claes (Telefoto: AP)

Nekaterim stvarjem se
v zamejstvu
ne znamo odpovedati.

GRAFICENTER / FOTO: SERGIO FERRARI

Nekaterim drugim
se ne smemo.

Primorski dnevnik
Moj dnevnik!

MENJALNIŠKI TEČAJI						
1. marca 1995						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	79,80	80,50	11,28	11,44	6,80	7,29
A banka Koper	79,30	80,40	11,21	11,43	6,80	7,29
A banka Nova Gorica	79,60	80,60	11,22	11,46	6,80	7,29
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,00	80,60	11,20	11,45	6,90	7,40
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	80,60	11,30	11,50	6,85	7,50
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	79,50	80,58	11,18	11,45	6,81	7,22
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,00	80,50	11,20	11,45	6,90	7,20
Come 2 us*	80,15	80,49	11,27	11,42	6,90	7,30
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,00	80,80	11,20	11,60	6,90	7,50
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	-	-	-	-	-	-
Hida, od 7-19, sob od 7-14						
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,30	80,33	11,41	11,42	7,20	7,25
Kompas Hertz Celje*	79,80	80,30	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 065/ 28-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	79,80	80,30	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,00	80,50	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,00	80,50	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,00	80,50	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,00	80,50	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,00	80,40	11,27	11,40	6,85	7,30
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,20	80,80	11,20	11,45	6,85	7,20
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	-	-	-	-	-	-
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,25	80,65	11,27	11,42	6,90	7,38
Poštna banka Slovenije*	78,70	80,35	10,80	11,37	6,65	7,20
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,25	80,29	11,41	11,43	7,20	7,21
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,07	80,25	11,31	11,40	6,85	7,30
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,10	80,50	11,30	11,37	7,05	7,49
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,15	80,40	11,36	11,39	6,85	7,36
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,20	80,80	11,15	11,48	6,80	7,40
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,18	80,39	11,30	11,39	6,82	7,19
Publikum NM, t: 068/ 322-490	79,80	80,35	11,31	11,43	6,90	7,25
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	79,10	80,30	11,20	11,40	7,00	7,48
Publikum Sentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,00	80,50	11,25	11,40	7,00	7,48
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,10	80,55	11,30	11,48	6,95	7,28
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,00	80,52	11,31	11,42	7,00	7,39
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,05	80,50	11,25	11,44	6,96	7,28
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	79,80	80,58	11,26	11,45	7,05	7,60
SKB d.d.,***	79,55	80,65	10,90	11,65	6,70	7,30
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,10	80,35	11,34	11,39	6,90	7,50
SZKB d.d. Ljubljana	80,10	80,49	11,31	11,44	6,90	7,49
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,00	80,70	11,30	11,47	6,70	7,30
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,30	80,36	11,39	11,41	7,17	7,24
Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **						
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***						

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA			
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojani: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131			
1. MAREC 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1634,00	1685,00	
nemška marka	1128,00	1155,00	
francoski frank	319,00	328,00	
holandski gulden	1002,00	1030,00	
belgijski frank	54,50	56,00	
funt šterling	2592,00	2660,00	
irski šterling	2585,00	2680,00	
danska krona	281,50	291,00	
grška dragma	6,80	7,30	
kanadski dolar	1174,00	1210,00	
japonski jen	16,95	17,45	
švicarski frank	1325,00	1368,00	
avstrijski šiling	159,50	164,50	
norveška krona	253,50	261,00	
švedska krona	222,50	230,00	
portugalski escudo	10,60	11,15	
španska pezeta	12,70	13,20	
avstralski dolar	1205,00	1240,00	
madžarski florint	11,00	15,00	
slovenski tolar	12,70	13,30	
hrvaški dinar-kuna	258,00	272,00	

KMEČKA BANKA - GORICA		
1. MAREC 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1638,00	1698,00
nemška marka	1130,00	1165,00
francoski frank	319,00	334,00
holandski gulden	1003,00	1031,00
belgijski frank	54,60	55,80
funt šterling	2591,00	2681,00
irski šterling	2584,00	2674,00
danska krona	282,00	290,00
grška dragma	7,10	7,70
kanadski dolar	1174,00	1219,00
švicarski frank	1335,00	1365,00
avstrijski šiling	159,80	164,80
slovenski tolar	13,50	14,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI				
27. FEBRUAR 1995				
država	banka	nakupni	prodajni	
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90	
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30	
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	8,85	
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,40	
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10	
Italija	Kmečka banka Gorica	13,50	14,00	
Italija	Tržaška kreditna banka	12,70	13,30	

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
27. FEBRUAR 1995			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4561	-
francoski frank	-	28.3180	-
nizozemski gulden	-	89.1500	-
belgijski frank	-	4.8503	-
španska peseta	-	1.1310	-
danska krona	-	25.1320	-
kanadski dolar	-	1.0420	-
japonski jen	-	1.5060	-
švicarski frank	-	117.8400	-
avstrijski šiling	-	14.2090	-
italijanska lira	-	0.8735	-
švedska krona	-	19.8400	-

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij veljavna dne 2. 3. 95			
Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
ATS	100	1.157,9521	1.162,2144
DEM	100	8.150,0000	8.180,0000
USD	1	119,4791	119,9188

Tetiži so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 041 z dne 1. 3. 1995 - Tečaji veljajo od 2. 3. 1995 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	88,4375	88,7036	88,9697		
Avstrija	040	šiling	100	1159,9536	1163,4439	1166,9342		
Belgija	056	frank	100	396,2603	397,4527	398,6451		
Kanada	124	dolar	1	85,8617	86,1201	86,3785		
Danska	208	krona	100	2053,8394	2060,0195	2066,1996		
Finska	246	marka	100	2659,4514	2667,4538	2675,4562		
Francija	250	frank	100	2322,9277	2329,9175	2336,9073		
Nemčija	280	marka	100	8164,0873	8188,6533	8213,2193		
Grčija	300	grd	100	—	51,4493	51,6036		
Irski	372	funt	1	—	188,9941	189,5611		
Italija	380	lira	100	7,2995	7,3215	7,3435		
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—		
Japonska	392	jen	100	123,7512	124,1236	124,4960		
Nizozemska	528	gulden	100	7279,1003	7301,0033	7322,9063		
Norveška	578	krona	100	1847,9412	1853,5017	1859,0622		
Portugalska	620	escudo	100	78,7834	79,0205	79,2576		
Švedska	752	krona	100	1634,4503	1639,3684	1644,2865		
Švica	756	frank	100	9635,6641	9664,6581	9693,6521		
Velika Britanija	826	funt sterling	1	189,3252	189,8949	190,4646		
ZDA	840	dolar	1	119,6856	120,0457	120,4058		
Evropska unija	955	ECU	1	152,1174	152,5751	153,0328		
Španija	995	peseta	100	93,4788	93,7601	94,0414		
Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 2. 3. 1995								
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:				1.500.000	814.279	810.755	1.625.035	
71		108.5706%	100.1007%	108.3356%	150.000	81.428	81.076	162.503

LJUBLJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.												Tečajnica borznega trga											
št.: 39												Datum: 1. 3. 1995											
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT													
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice																							
LEKX	796	(4.5.93)	11.417		24. 2.	11.400	11.500																
PRB	1.000	(6.6.94)	13.527	3,36	1. 3.	13.010	13.410	13.800	13.000		1.285												
SAL	500	(7/29.8.94)	19.517	2,13	1. 3.	19.460	19.900	19.550	19.500		4.294												
SKBR	458	(16.5.94)	35.712	2,5	1. 3.	34.600	35.000	35.600	34.900		6.821												
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice																							
RS01	8,0	4.(31.12.94)	97,9	,09	1. 3.	97,5	97,7	97,9	97,4		60.975												
RS02	9,5	8.(1.10.94)	102,5	,18	1. 3.	102,3	102,5	102,7	102,3		8.813												
RS08	5,0	3.(30.11.94)	83,3		17. 2.	77,0	91,5																
RS11	7,0	4.(15.1.95)	92,0	6,86	1. 3.	86,0	88,5	92,0	92,0		142												
RS1LD	8,0	4.(31.12.94)	96,8		1. 3.	96,6	96,9	96,8	96,8		55												
RS12D	9,5	8.(1.10.94)	102,2		20. 2.	100,0																	
SKB1	10,0	4.(1.11.94)	97,5	1,24	1. 3.	96,1	98,5	98,5	96,5		745												
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice																							
BTBR			12.980		27. 2.	12.500	12.900																
DAD	10.000	(1.6.94)	113.053	7,97	1. 3.	112.300	113.700	118.500	110.600		25.437												
FMD		(8)	13.954	9,23	1. 3.	13.850	13.850	14.500	13.850		2.275												
GPCR			16.000		6. 2.	17.600																	
HMER			14.933		27. 2.	14.600	15.000																
MKZ	218	(30.3.93)	8.785	2,39	1. 3.	8.610	8.800	8.800	8.750		2.056												
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	4.450**		21. 2.	4.400																	
TCTR		(5)	702,3	1,78	1. 3.	695,0	729,0	710,0	700,0		1.035												
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice																							
KBTP	4000	(23.5.94)	37.000	1,74	1. 3.	36.500	37.000	37.000	37.000		777												
PNFP			38.556	5,40	1. 3.	37.510	39.400	39.000	38.000		347												
RGSP		(6)	2.446	1,97	1. 3.	2.159	2.570	2.570	2.160		20												
UBKP			11.144**		21. 2.	14.990																	
VIPP			41.200		15. 2.	41.250	41.500																
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice																							
LEK2	12,0	4.(1.11.94)	99,0		24. 2.																		
OZC	11,0	4.(1.1.95)	91,0	,11	1. 3.	89,0	93,0	91,0	91,0		1.041												
PCE	12,0	6.(1.12.94)	99,0		24. 2.	96,0																	
PLJ	12,0	7.(1.1.95)	98,9	,09	1. 3.	98,5		99,0	97,5		224												
PGO	10,0	1.(1.6.94)	93,6	,11	1. 3.	93,5	97,5	93,6	93,6		19												
RSCS1	10,0	4.(1.6.94)	95,0		22. 2.	90,0	95,0																

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 2., in v soboto, 4. marca, ob 20. uri: S. Ozbolt - ZRCALJENJE (DP). V nedeljo, 5., in v ponedeljek, 6. marca, ob 20. uri: BALETNI VEČER - BALETNO GLEDALIŠČE SANKT PETERSBURG. Nedelja: P. I. Cajkovski - Possédé par son double - balet v dveh dejanjih. Ponedeljek: Don Kihot ali norčava fantazija - balet v dveh dejanjih (GD).

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511
V petek, 3. marca, ob 19.30: T. Stoppard - ARKADIJA, predpremierra, za abonma studentski prvi. Predstava bo se v soboto, 4. marca, ob 20. uri, premiera, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511
Danes, 2. marca, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven. V petek, 3. marca, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

SNG OPERA, tel.: 061/ 331-950
Danes, 2. marca, ob 19. uri: G. Bizet - CARMEN, za izven. V petek, 3. marca, ob 16.30. uri: BALETNI VEČER - PIROVI PLESI II, HIMERA, ORFEJ, za red petek in izven. V soboto, 4. marca, ob 19. uri: G. Verdi - TRAVIATA. V nedeljo, 5. marca, ob 11. uri: B. Adamic - SNEGULJICA, zadnjic v sezoni.

MGL, tel.: 061/ 210-852
Danes, 2. marca, ob 19.30: A. Miller - SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA, zadnja ponovitev, za izven. V petek, 3. marca, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLNA VEČERJO, za izven. Razprodano! V soboto, 4. marca, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven. Razprodano! V nedeljo, 5. marca, ob 20. uri: F. Mitterer - SIBIRIJA, premiera, za izven.

SMG, tel.: 061/ 125 33 12
V soboto, 4. marca, ob 17. uri: KLOVNI, za izven.

LGL, tel.: 061/ 314-789
VELIKI ODER
V petek, 3. marca, ob 16.30 in 18. uri: ŽOGICA MAROGICA. Predstava bo se v soboto, 4. marca, ob 11. in 16.30 in v nedeljo, 5. marca, ob 11. uri.

TUNEL
V petek, 3. marca, ob 21. uri: P. Quignard - IME NA KONCU JEZIKA, premiera. Predstava bo se v soboto, 4. marca, ob isti uri.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860
Danes, 2. marca, ob 17. uri: L. Kraigher - SKOLJKA, za abonma red U in izven. V soboto, 4. marca, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturni dom
Jutri, 3. t. m., ob 20.30 gostuje Sarajevski ratni teatar z delom Safeta Plakalo-Dubravko Bibanovic »Zaklonišče« (Skloniste). Neposredno iz Sarajeva pretresljiva predstava-pricevanje o obleganem mestu ter vojni v Bosni in Hercegovini. SSG gostuje jutri, 3. t. m., ob 19.30 v Kranju s predstavo D. Jancarja »Halstat«. **Gledališce Rossetti**
Danes, 2. t. m., ob 20.30 (red četrtek) ponovitev predstave »Servo di scena«. Režija Guglielmo Ferro. V glavni vlogi nastopa Turi Ferro. Predstava št. 4. Ponovitev jutri, 3. t. m., ob 20.30 (red prost). Danes, 2. t. m., ob 18. uri okrogla miza »Se il vecchio è lui - invecchiare al maschile«. Urnik blagajne gledališca: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri

KOROŠKA

CELOVEC
Mladinski center Point - Benediktinski trg 10, jutri, 3. t. m., ob 18.30 »Dobra volja brez alkohola. **Dom Glasbe**: v nedeljo, 5. t. m. »Koroška poje«. **SENTJAKOB V ROŽU**
V nedeljo, 5. t. m., ob 9. uri zimski pohod na Arihovo pec.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 2. marca, ob 17. uri: ODPRTI SESTANEK ALTERNATIVNE TERAPEVTSKE SKUPNOSTI. Vodi telj: dr. JANEZ RUGEJ.

KLUB CD, tel.: 061/ 176 72 28
V soboto, 4. marca, ob 21. uri: recital in poezija RADE SERBEDŽIJA - Se nismo že nekje srečali? Gosta večera JURE IVANUSIČ in DANILO SERBEDŽIJA.

SLOVENSKI SOLSKI MUZEJ, Plecnikov trg 1
Danes, 2. marca, ob 10. uri: delavnica - Ogleđ diaporzitivov Slovenije, izdelava plakata. V petek, 3. marca, ob 18. uri: METKA DOBROTA in GORAŽD RAJH - Vtisi s poti po Sri Lanki.

ISH, Beethovnova 2/III
Od ponedeljka, 6., do petka, 10. marca, od 18. do 20. ure: predavanja dr. WOLFGANGA U. DRESSLERJA z naslovom Uvod v izbrane probleme besediloslavlja.

KOČEVJE
MUZEJ KOČEVJE, tel.: 061/ 851-864
Danes, 2. marca, ob 10. uri: Muzejska delavnica - MICAM ZA PRAZNIK (izdelava brosk, vazic), vodi Irena Skufca. Ob 17.30: potopisno predavanje z diapozitivi - Potepanje po gorah Nepala, predava Matjaž Ribarič.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališce Miela
Danes, 2. t. m., ob 21. uri koncert glasbenika Vinicia Caposele. Koncert je organiziralo združenje Globogas.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 14 04 183
V petek, 3. marca, ob 20. uri: J. Kranjc DETEKTIV MEGLA. Gostuje SLG Celje. V soboto, 4. marca, ob 16. uri: M. Marinc-N. Herlec - REGRETANIJA. Gostuje lutkovna skupina TRI iz Kranja.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
Danes, 2., in v petek, 3. marca, ob 20. uri: Zijah Sokolović - CABAREŠ, CABAREL. V nedeljo, 5. marca, ob 20. uri: gledališka improvizacija PILOTI: MASH.

KS VIZMARJE - BROD, Na gaju 1
V petek, 3. marca, ob 18. uri: lutkovna predstava KUZEK IN MUCA v izvedbi lutkovne skupine US.

CELJE
SLG CELJE, tel.: 063/ 25-332
Danes, 2. marca, ob 10. uri: C. Goldoni-A. Rozman - SLUGA DVEH GOSPODOV, za abonma čebelica 4.

KRANJ
PGK, tel.: 064/ 222-681

25. TEDEN SLOVENSKE DRAME

Danes, 2. marca, ob 19.30: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA, za izven (LG Ljubljana). V petek, 3. marca, ob 19.30: D. Jancar - HALSTAT, za izven (SSG Trst). V soboto, 4. marca, ob 19.30: J. Kranjc - DETEKTIV MEGLA, za izven (SLG Celje). V nedeljo, 5. marca, ob 16. uri: A. Rozman - LENUH POZERUH, za izven (Gledališce Ane Monro).

MARIBOR
DRAMA, tel.: 062/ 221-206
Danes, 2. marca, stara dvorana ob 19.30, E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF? za red studentski, abonente in izven. Predstava bo se v soboto, 4. marca, ob isti uri, za red sobota 2, abonente in izven. V nedeljo, 5. marca, ob 20. uri: stari oder Rade Serbedžija z gosti Juretom Ivanusičem in Danilom Serbedžijo - SE NISMO ZE NEKJE SREČALI?

LGM, tel.: 062/ 26-748
V nedeljo, 5. marca, ob 11. uri: F. Lainsček - REGRA TOVA ROŽA. V nedeljo, 12. marca, ob 11. uri: J. Malik - ŽOGICA MAROGICA.

NOVA GORICA
PDG, tel.: 065/ 25-326
Danes, 2. marca, ob 20. uri: H. Barker - LJUBEZEN DOBREGA MOŽA, za abonma četrtek in izven. Predstava bo se v petek, 3. marca, ob isti uri, za abonma petek in izven.

blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00. V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00. **Gledališce Cristallo - La Contrada**
Danes, 2. t. m., ob 20.30 bo na sporedu »Vita col padre« H. Lindsaya in R. Crouseja. Režija Piero Maccarinelli. V glavnih vlogah nastopata Ugo Pagliai in Paola Gassman. Ponovitev jutri, 3. marca, ob 20.30.

TRŽIČ
Občinsko gledališce
Danes, 2. marca, ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Teatro dell'Archivolt z delom »Krokodili« G. Gallioneja. Režija G. Gallione.

VIDEM
Gledališce Contatto
Do 4. junija bo skupina Me' o Matt predstavila »Orfejev labirint« Pietra Faielle.

ŽELEZNA KAPLA

Hotel Obir: v sredo, 8. t. m., ob 14.00 - Praznovanje Mednarodnega dneva žena. Govor bo imela Katarina Lavs.

TINJE
V Domu: v soboto, 4. t. m., ob 19.30 »Veliko življenje se zrcali v vsakdanjem življenju - osebna zgodovina kot izkušnja smisla«.

V petek, 3. marca, ob 10. uri: slovenski mladinski film PASTIRCI. Ob 17.30: muzejska delavnica - INDIJANCI IN KAVBOJI.

MARIBOR
MALI ODER SNG DRAMA, tel.: 062/ 224-421
Danes, 2. marca, ob 17. uri: kabiten prof. Sedmaka. Gostja - DRAGICA KORADE. V četrtek, 9. marca, kabiten prof. Sedmaka. Gosta: KSENIJA MISIČ in BRANE STURBEJ.

NOVO MESTO
KNJIZNICA MIRANA JARCA
Danes, 2. marca, ob 18. uri: predstavitev pesniške zbirke IVA FRBEŽARJA - Orosilo, orosilo.

PORTOROŽ
AVDITORIJ, tel.: 066/ 747-230
V petek, 3. marca, ob 19. uri: predavanje VERA GOJKOVICA - Pot duhovnega romarja.

VELENJE
DOK KULTURE VELENJE
Danes, 2. marca, ob 19. uri: predavanje z diapozitivi in glasbo MATEJA MEJOVSKA - Plezalne ture v ZDA.

V ponedeljek, 6. marca, bo ob 18. uri v Bežigrajski galeriji v Ljubljani otvoritev razstave JIRIJA BEZLAJA

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, Presernova 10
V petek, 3. marca, bo ob 20. uri v Sprejemni dvorani otvoritev mednarodne razstave ilustracij za otroke PODOBE DOMISLIJE. Razstava bo na ogled do 26. marca. V Mali galeriji je do 5. marca na ogled razstava fotografij BARBARE JAKSE. Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je na ogled do 20. marca. V prvem preddverju je do 5. marca na ogled razstava SLOVENIJA IN DUNAJ.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35
V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 12. marca na ogled razstava WILLIAMA HENRYJA FOX TALBOTA.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2
Razstava slik BRANKA SIMČICA je na ogled do 9. marca.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
V ponedeljek, 6. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave JIRIJA BEZLAJA

GALERIJA CENETA STUPARJA, Dunajska 405
Razstava fotografij EDA MARUSICA je na ogled do 1. marca.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava akvarelov PETRA KOŽINA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40
Danes, 2. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave risb METKE KRASOVEC. Razstava bo na ogled do 23. marca.

GALERIJA KAPELICA SOU
Razstava del ROBERTA SIMRAKA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
Razstava grafik, risb in slik BOZIDARJA JAKCA je na ogled do 5. aprila.

GALERIJA CZP KMEČKI GLAS, Železna 14
Razstava olj PETERNELJ - MAUSER je na ogled do 17. marca.

GALERIJA PIC LEK, Verovskova 57
V ponedeljek, 6. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik BERNARDE SMID. Razstava bo na ogled do 5. aprila.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3
Razstava grafičnih listov BOGDANA BORČICA je na ogled do 19. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
Danes, 2. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave

grafik BOJANA KLANCARJA. Razstava bo na ogled do 4. aprila.

GALERIJA ZDSLJ, Komenskega 8
Razstava ANTONA HERMANA - Objekti je na ogled do 14. aprila.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14
Razstava oblikovalke ALENKE GLOBČNIK je na ogled do 21. marca.

KNJIZNICA SISKI, Cesta komandanta Staneta 10
Razstava slik IRENE POLANEC je na ogled do 7. marca.

BEGUNJE
GALERIJA AVSENIK
V petek, 3. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik NIKA SLOVENCA.

CELJE
GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11
Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

KRANJ
GALERIJA SENK, Britof 23
V petek, 3. marca, bo ob 18.30 otvoritev razstave slik slovenskega ZVESTA APOLLONIJA.

MARIBOR
UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR, Strommayerjeva 6
Danes, 2. marca, bo ob 19. uri otvoritev razstave grafik MARINO MARINIJA.

PIRAN
MESTNA GALERIJA PIRAN
Razstava GENERACIJA 1982 je na ogled do 3. aprila.

PTUJ
MIHELICEVA GALERIJA
Razstava MITOLOGIJA ŽOHARJEVEGA KURENTA je na ogled do 28. maja.

TRŽIČ
GALERIJA KURNIKOVA HISA
Razstava risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBČA je na ogled do 5. marca.

SEŽANA
KČ SREČKA KOSOVELA
Razstava del DAMJANA SVARE je na ogled do 15. marca.

VELENJE
KCTIVAN NAPOTNIK
Razstava del VOJKA POGAČARJA je na ogled do 22. marca.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dežela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Art Light Hall: do 4.3. razstavlja slikar Davide Lippolis.

StudioPHI: do 4.3. je na ogled razstava akvarelov slikarke Rosette Valetti in risb Salvatorreja Marcheseja.

Studio Bassanese: do 11.3. razstavlja Enrico Castellani - »Carte 1994«.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Galerija Le Caveau (Ul. Sv. Franciska 51/A): do 11.3. je na ogled razstava Livia Rosignana.

ŠPETER
Beneska galerija: se danes, 2. t.m., je od 17. do 19. ure na ogled slikarska razstava Jasne Merku.

GORICA
Galerija Kulturnega doma: Danes, 2. marca, ob 18. uri bodo odprli razstavo »Idrijske cipke«, ki jo prirejajo Kulturni dom Gorica, občina Idrija in Mestni muzej - Idrija. Razstava bo na ogled do 20. marca.

KOROŠKA

CELOVEC
Galerija Carinthia: do 4.3. razstavlja Ludwig Gerstakker.

TINJE
Dom: na ogled je razstava fotografij Ivana Klarica.

BOROVLJE
Galerija Rieser: razstava 50 koroskih umetnikov.

RADIŠE
Kulturni dom: na ogled je razstava del G. Loiskandla.

BEGUNJE: Galerija Avsenik: Do 13.2. bo na ogled razstava »Trofeje iz Nambije«.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V petek, 3. marca, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, za zeleni abonma (GD).

V torek, 7. marca, ob 19.30: večer ob 120-letnici rojstva MAURICEA RAVELA (SD). V sredo, 8. marca, ob 19.30: AMSTERDAMSKI BAROČNI ORKESTER. Program: G. F. Händel, Bach, Biber, Vejvanovski, Händel.

KLUB CD, tel.: 061/ 17 67 228
V petek, 3. marca, ob 21. uri: koncertni večer s skupino GREEN TOWN JAZZ BAND.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Danes, 2. marca, ob 19.30: komorni koncert flavtistk LIZE HAWLIN in ALENKE JANCAR.

Program: Bach, Bozza, Kuhlau, Büsser, Périhou. V petek, 3. marca, ob 19.30: komorni koncert ANAMARIJE TOMAC (flavta) in ROBERTA PIRCA (klarineta). Program: Weber, Krek, Bach, Gallois, Périhou.

K4, **Kersnikova 4**
V ponedeljek, 6. marca, ob 21. uri: koncert skupine INTERCEPTOR. V ponedeljek, 13. marca, ob 21. uri: koncert skupine AFTERHOURS.

GAJO JAZZ CLUB, Beethovnova 8
Danes, 2. marca, ob 22. uri: nastopa saksofonist HUGO SEKORANJA.

ILIRSKA BISTRICA
MKNZ
V petek, 3. marca, ob 22.30: koncert skupin INTERCEPTION (Zalec) in SKYTOWER (Rakek).

PIRAN
CLUB MAONA, Arze 5
V petek, 3. marca, ob 21. uri: koncert GAETANO VALLI QUARTET. V soboto, 4. marca, ob 21. uri: koncert FRANCESCO BEARZATTI TRIA.

FJK

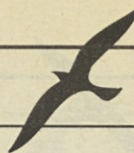
TRST
Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95
V četrtek, 23. marca, ob 20.30 koncert CAMERATA LIBACENSIS. Dirigent Stojan Kuret. **Gledališce Verdi - Dvorana Tripčovich**
Operna in baletna sezona 1994-95

V četrtek, 9. t. m., ob 20.30 (red A) premierska predstava »El amor brujo« (L'amore stregone) Manuela De Falle. Glavni interpreti: M. Gimenes, A. Noya, I. Yerba, T. Rojo in V. Ullate Ballet. Dirigent A. Gil Ordonez. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripčovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališce Rossetti
V torek, 14. t. m., ob 21. uri koncert Enrica Ruggierija. Predstava izven abonmaja. Predprodaja vstopnic je že v teku pri blagajni gledališca Rossetti in v Pasazi Protti. Trzasko koncertno društvo: v ponedeljek, 6. t. m., ob 20.30 nastop G. Shahama in A. Eguchi. **Gledališce Miela**
Trzaski jazzovski krozek: V torek, 7. t. m., ob 20.30 nastop Brother Jack Mc Duff. **Sportna palaca pri Carboli**
V ponedeljek, 13. t. m. ob 21. uri koncert ansambla Litfiba. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

GORICA
SCGV E. Komel
Koncertna sezona 1994-95
V nedeljo, 12.3., ob 17.00 bo v stolni cerkvi koncert sakralne glasbe 20. stoletja. Izvajajo Ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaža Sčeka. **Kulturni dom**
V sredo, 22. t. m., bo na sporedu KONCERT CAMERATE LABACENSIS.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.00	He - Man, ameriška risana nanizanka
08.20	Generalka, mladinski film
08.50	M. Jezernik: Medvedov Godrnjavček, 1/6, del
09.00	Na Rožniku
09.15	Denijevo jajce, avstralska EBU drama
09.45	Risanka
09.55	Otroci glasbe, zabavnoglasbena oddaja
10.15	Najhujši dan v življenju, 4. epizoda avstralske nanizanke
10.45	Arhiv zemlje, pon. 4/14 dela ameriške plz serije
11.15	Po domače, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Video strani
15.30	R. Reichhorn: Onstran perja, pon. nemske drame
16.20	Slovenski utrinki, oddaja madzarske Tv
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroški program: Živ zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	David Copperfield: Skrivnost na Orient Ekspresu, 2/6 del
21.00	Tednik
22.00	TV dnevnik 3, tema dneva, vreme, šport (VPS 2200)
22.20	Zarisce
22.40	Poslovna borza
	Sova
22.55	Večen sanjač, 9/27 del ameriške nanizanke
23.30	Umor, je napisala, 12/21 del ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
14.05	Evrogol
15.05	Kinoteka:
	Zbogom, draga , ameriski (cb) film
16.40	V vrtincu, ponovitev
	Sova , ponovitev
17.25	Eno leto v Provansi, 7/12 del angleske nanizanke
17.55	Umor, je napisala, 11/21 del ameriške nanizanke
18.45	Ze veste
19.10	Podarim - dobim
19.20	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Večerni gost: Mariza Ličan
21.05	Umetniški večer:
	Deset velikih pisateljev: Fjodor Dostojevski, 3. del angleske nanizanke
22.05	Oci kritike
23.10	Stoletnici filma naproti
	Werner Herzog: Bozja jeza, nemski film
00.45	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
10.00	Spot leta
10.05	A - shop, televizijska prodaja
10.15	Luc svetlobe, ponovitev 373. dela ameriške nanizanke
11.05	Benny Hill, ponovitev 26. dela angl. nanizanke
11.35	A - shop, televizijska prodaja
11.45	Spot tedna
11.50	CMT
15.50	Spot tedna
15.55	A - shop, televizijska prodaja
16.05	Video igralnica, ponovitev oddaje o računalniških igrich
16.35	Dance Session, ponovitev oddaje o plesu
17.15	Unpato, ponovitev oddaje o aktualnih dogodkih
18.00	Magnetoskop, kontaktna glasbena oddaja
18.45	A - shop, televizijska prodaja
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 374. del ameriške nadaljevanke
20.00	Pred poroto, 32. del ameriške nanizanke
	Primer pobegle voznice
20.25	Porocila
20.30	Kdo je ubil njenega moza, ameriška kriminalka
	Igrajo: Farrah Fawcett - Majors, Jeff Bridges in drugi
22.00	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
23.00	Magnetoskop, ponovitev kontaktne glasbene oddaje
23.45	Spot tedna
23.50	A - shop, televizijska oddaja
00.00	CMT in nato se Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
18.20	Aktualno, zanimivo, ponovitev
19.00	Obvestila
19.05	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Sport MMTV
20.30	From Mixed Up Files Of Mrs. Basil E. Frankenweller , am. drama; Igrajo: Ingrid Bergman, Sally Prager in drugi
22.00	Against All Hope, ameriška drama
23.30	MMTV shop, televizijska prodaja
00.00	Video strani in Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.30	Dnevnik in Odprti prostor, 10.00 TG1
10.05	Film: Il magnifico ribelle (biog., ZDA '62), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Vabilo k mizi - Tutti a Tavola
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Znanstveno-tehnološki tednik Albedo
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Catwalk
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, 20.00 dnevnik
20.30	Aktualna tema: Il fatto
20.40	Nogomet: Sampdoria-Porto (pokal pokalov), 22.35 Posebna oddaja o nogometnih pokalih
22.50	Dnevnik
23.00	Variete: Seconda serata
0.05	Dnevnik, vreme in snežne razmere, Iz Parlamenta
0.25	Dok. Videosapere

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Otroški variete
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Black Stallion
	Nad.: Beautiful
8.40	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
10.30	TG2 33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Vse najboljše za rojstni dan, Kino
13.45	Otroški variete: Quante storie ragazzi!, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Aktualna odd.: Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.20	Sport in vreme
18.45	Sereno variabile
18.55	Nogomet: Parma-Odense (pokal UEFA, cetrtnfinale)
19.45	Dnevnik in sport
21.00	Film: Spiagge (dram., ZDA '88, i. B. Midler)
23.10	Dnevnik
23.40	Pregled tiska in vreme
23.55	Sport: kosarka, Scavolini-IllyCaffè-Benetton-Stefanel (Final Four)

RAI 3

6.45	Oddaje Videosapere: Anglescina, dok., Filozofija, Alfabeto TV, dok. Sri Lanka, itd.
10.15	Fantastica Età, 11.15 Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR Regione 7
15.15	Sportno popoldne
16.30	Videosapere: Caramella 3, 17.00 Parlato semplice
18.00	Dok.: Geo
18.30	Sport, Insieme, vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualna oddaja: Tempo reale (vodi Michele Santoro)
23.15	Dnevnik in vreme
23.20	50 let zgodovine italijanskega sporta
0.30	Pregled tiska in vreme
1.00	Variete: Fuori orario
1.45	Blob

RETE 4

7.30	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 9.05 Gualupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Teleprodaja, 11.00 nad. Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Nad.: Senza peccato
22.30	Film: La ragazza con la pistola (kom., It. '68, i. M. Vitti, G. Giuffrè), vmes (23.45) dnevnik
0.55	Pregled tiska
1.05	Medicine a confronto
	Nan.: Jeffersonovi

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroški variete: nanizanke in risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Film: Il bambino e il poliziotto (kom., It. '89, r.-i. C. Verdone, F. Rizzo)
22.50	Nan.: Casa dolce casa
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroški variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Bayside School, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Il principe di Bel Air
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Nan.: Beverly Hills
22.45	Glasb. variete: Jammin'
23.30	Aktualno: Ciak
24.00	Sport: vse o nogometnih pokalih
1.00	Italia 1 sport
1.30	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 23.55 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Agente speciale Hunter, 21.20 Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Caramella (kom.)
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Oltre il silenzio (dram., '89, i. L. Remick)
23.00	Variete: Tappeto volante

Koper

16.00	Euronews
16.25	»Alica« - evropski kulturni magazin
17.15	Leteci zdravniki - tv nanizanka
18.00	Slovenski program
	Dolina Glinsce, dokumentarec
18.20	Projekt, dokumentarec
18.30	Zamejski portreti
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Tečaj italijanskega jezika
20.00	Euronews
20.30	»Meridiani« - aktualna tema
21.30	Odprte strani - oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
21.50	Stanje stvari kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavno-glasbena oddaja

Avstrija 1

09.00	Čas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Zemlja in ljudje, pon.
10.00	Morilčeva senca, pon.
11.30	Pajkova mreza, pon.
13.00	Čas v sliki
13.10	Mi, ponovitev
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Blagoslovljena dvojica
14.45	Pogledi od strani
15.00	Otroški program
17.00	Mini čas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Čas v sliki
18.05	Prijatelji
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Čas v sliki
20.00	Sport
20.15	Peter Strohm
21.15	Kuharski mojstri
21.20	Gangsterji , am. triler, 1991
	Igrajo: Christian Slater, Patrick Dempsey, Richard Grieco in drugi
23.15	Čas v sliki
23.20	Lov na dolarje, am. kriminalka, 1973
00.55	Človek premaga strah, am. film, 1956
	Igrajo: John Cassavetes, Sydney Poitier in drugi
02.15	Video strani

Avstrija 2

13.15	Department S
14.05	Nogomet, liga prvakov
15.05	Lipova ulica
15.35	Trojica s štirimi pestmi
16.20	Ljubezenska preizkušnja
17.10	Sloni iz Laikipie
18.00	Mi
18.25	Made in Austria
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Čas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Notranjepolitično poročilo
21.00	Kuharski mojstri
21.05	Happy 40 - Rainhard Fendrich
21.00	Kuharski mojstri
21.05	Pogledi od strani
22.00	Večerni studio
22.35	Literarni kvartet
23.50	Poslednji tango v Parizu , farn. it. film, 1972
	Igrajo: Marlon Brando, Maria Schneider in drugi
	Režija: Bernardo Bertolucci
01.00	Video strani

Hrvatska 1

08.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Zemljepis: Srednja Amerika
10.35	Prva stoletja kršćanstva pri Hrvatih
11.00	Ilok v mojem srcu
11.30	Mesecev Skakač, 5/14 del otroške serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 110. del nadaljevanke
12.50	Tetoviranec , francoski film, 1968
	Igrajo: Louis de Funes, Jean Gabin, Dominique Oavray in drugi
14.20	Tv razstava: Ivan Generalić, retrospektiva
14.30	Zemljepis, ponovitev
15.00	Prva stoletja kršćanstva, pon.
15.30	Zgodba o trombonu
15.40	Doktor Argus, risanka
16.05	Veseli glasbeni cetrtek
16.30	Porocila
16.40	Juzna Amerika, 1/6 del dokumentarne oddaje Izziv Belih kordiljer
17.10	Cena denarja
17.45	Hrvatska danes
18.00	Kolo sreće
18.35	Santa Barbara, 945. del ameriške nadaljevanke
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Kviskoteka
21.25	Meteorjeva izložba
21.30	Kulturna krajina
22.30	Razstava na TV: Ivo Sebalj
22.40	Moc denarja
22.50	Slika na sliko
23.30	Kaj s časom , danski film
01.05	Porocila
01.10	Sanje brez meja

Hrvatska 2

16.25	TV-koledar
16.35	Udobna voznja, ponovitev 5/6 angleske serije
17.25	Windsorski, pon. 1/4 dela dokumentarne serije
18.15	Eurogol
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Svet narave, 4/10 del dokumentarne serije
21.05	Jeeves in Wooster, 7/11 del humoristične serije Naproti Porinu
22.15	Udobna voznja, 6., zadnji del angleske serije
23.05	Nocoj z vami: Oliver Dragojević
23.50	Video strani

Madžarska

09.00	Porocila
09.05	Mejno mesto
	Dopoldne, vmes Zaobljuba, serija
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel, gospodarski poročevalec
14.40	Koliko je vreden podeželan, studio Szeged
14.55	Izbor prejsnjega tedna
15.45	Narodna glasba
16.00	Porocila
16.05	Cakajoc na vlado, iz sejne sobe Kabineta
16.30	Gospodina, serija
17.05	Srednjeevropski kulturni magazin
17.50	Zamejski Madžari
18.15	Posel
18.30	Vprašanja, odgovori, kviz
19.00	Za otroke
19.10	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, telesport
20.20	Sosedje
20.55	Friderikusov talksov
22.25	Mali svet, v studiju
22.50	Mostovi
23.40	Dnevnik BBC

2/5
TV SLOVENIJA 2 15.05
ZBOGOM DRAGA,
ameriški črnobeli film, 1944

Scenarij: John Paxton po romanu Raymonda Chandlerja (Farawell my Lovely)
Režija: Edward Dmytryk
Fotografija: Harry J. Wild
Glasba: Roy Webb
Igrajo: Dick Powell, Claire Trevor, Anne Shirley, Otto Kruger, Mike Mazurki, Milles Mander

Po Chandlerjevih kriminalkah z detektivom Phillippom Marlowom so že od nekdaj segali filmski mojstri. Bolj znane kot režiserji so zvezde, ki so vsaka po svoje odlično in prepričljivo kreirale lik slavnega Chandlerjevega detektiva. Tako je ta zaslovel v podobah Humphreya Bogarta in Roberta Mitchuma. Dmytrykov film ZBOGOM, DRAGA je posnet po romanu FARAWELL MY LOVELY, ki je kasneje doživel še slavnější verzijo z Mitchumom. Vendar Dmytrykovega filma nikakor ne gre prezreti. Je namreč eden prvih filmov »noire« in Dmytryk, ki je to zgodbo posnel še čisto na začetku svoje kariere, je v film vnesel nov stil, v katerem Phillipp Marlowe ni »genialni« detektiv, marveč ga tudi potolčejo, za odkritje resnice pa se mora pošteno potruditi.

Sicer pa Dmytryk ostaja zvest Chandlerjevemu svetu, v katerem ni prav nič razumevanja, je le boj za prestiž in denar, čeprav gre za svet spoštovane aristokracije, ki pa se začne počasi mešati s parveniji, zlasti kadar gre za ženske čare, ki se razkošno ponujajo onim, ki so bili vajeni zadržanosti. Tako v filmu ZBOGOM, DRAGA Marlowe dobi nalogo, da poišče izginulo ljubico bivšega obsojenca. Dekle je nastopalo v nočnem lokalju, za njo pa je izginila vsaka sled. Pravzaprav Marlowe dobi še druge naročnike, ki mu ponujajo velike vsote, da bi poiškal izginulo ogrlico. Želje njegovih klientov pa, čeprav navidez drugačne, tvorijo začarani krog, kjer se krivci v veliki meri kar sami izdajo. Zgodba je povezana z izsiljevanjem, umori in pohlepom za denar, kjer pravzaprav nihče ni povsem čist, niti slavn detektiv.

2/5
TV SLOVENIJA 2 21.05
FJODOR DOSTOJEVSKI,
Deset velikih pisateljev

St. Petersburg, 1866. leta. Svet smrdljivih gostlin in prenatrpanih stanovanj. Svet siromakov in prostitutk, svet izmečkov in pijancev. To je okolje, kamor je postavil Fjodor Dostojevski svoj »Zločin in kazen«. Osebe se raktivajo z življenjem in izčrpavajo z obupom. Občutljiv in inteligenčen mladenič ubije starko s sekuro. Zakaj je to storil? Bo razkrinkan?

Dostojevski je napisal »Zločin in kazen« kot psihološki triler, ki nas popelje globoko v podzavest morilca. Knjiga ni le kraljica vseh morilskih zgodb, ampak nepopustljivo zasliševanje sodobnega človeka. »Zločin in kazen« je prvi veliki moderni roman. Morilec Raskolnikov je napovedovalec vsakega odpujenega mladega človeka v dvajsetem stoletju. Če je človek sam, če ne verjame v nič, če ga družbene norme ne obvezujejo, če ga morala krščanske družbe v ničemer ne sili, da bi se obnašal tako kot drugi ljudje? Dostojevski je svojega glavnega junaka, Raskolnikova, preizkušal skozi taka vprašanja do njihovih skrajnosti.

Oddaja povezuje dramatizirane prizore iz Zločina in kazen in še iz dveh knjig: Zapiski iz podzemlja in Zapiski iz mrtvega doma.

Prvo delo je jetnikova pripoved iz ječe, druga knjiga pa je avtobiografska izpoved pisateljevih izkušenj iz štiriletnega prisilnega dela v Sibiriji.

Komentarje je v oddaji prispeval John Jones, profesor z Merton kolidža v Oxfordu.

Priredil in režiral David Hinton

Igrajo: Douglas Hodge, Ian McDiarmid, Patrick Malahide, Charlie Drake, Timothy Spall, Kathy Behean, Ann Way, Sara Sugarman, Derek Deadman, Oh Tee, Mair Coleman

2/5
RETE 4 22.30
LA RAGAZZA CON LA PISTOLA,
italijanski film, 1968

Režija: Mario Monicelli
Igrajo: Monica Vitti (na sliki), Stanley Baker in drugi

Assunta je zelo navezana na prastare tradicije rodne Sicilije. Zaljubljena je v Vincenzo Macalusa: ko jo ta ugrabi, Assunta pristane, saj misli, da jo bo poročil. Vendar Vincenzo nikakor ne misli na poroko in zbeži v Anglijo. Dekle hoče braniti svojo čast in mu sledi. Ob prihodu v Anglijo odkrije, da je Vincenzo bolničar. V bolnišnici Assunta sreča tudi simpatičnega zdravnika, ki ji razloži, da je njeno mišljenje anahronistično. Monicelli je posnel zabavno komedijo, ki sloni na nasprotju med sicilijansko mentaliteto in čustvenostjo ter angleško hladnokrvnostjo. Monica Vitti je najboljša italijanska igralka komičnih vlog in prav v tem filmu je izvrstna.

TV SLOVENIJA 2/ NOCOJ OB 23.10

Mora je postala
resničnost

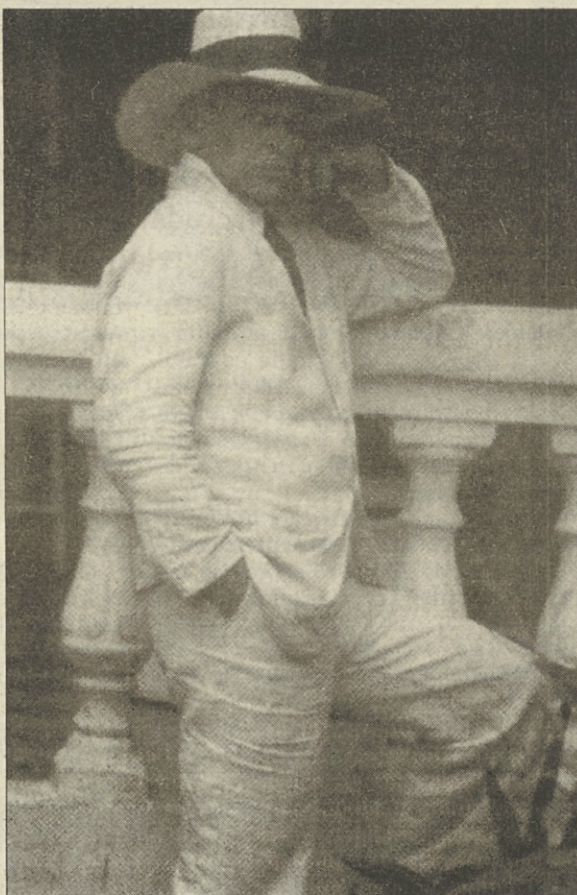
Božja jeza, nemški film, 1972

Scenarij in režija: Werner Herzog
Fotografija: Thomas Mauch

Glasba: Popol Vuh
Igrajo: Klaus Kinski (na sliki), Ruy Guerra, Helena Rojo, Peter Berling, Daniel Ardens

V ciklu Stoletnici filma naproti, v katerem sledimo umetniški poti nemškega režiserja Wernerja Herzoga, vam bomo prikazali njegov morda najboljši film, vsekakor pa delo s katerim se je dokončno utrdil v zavesti gledalcev in kritike kot eden vodilnih neodvisnih filmskih režiserjev sedemdesetih let. Aguirre je Herzogov najbolj amiciozen film v sedemdesetih letih in hkrati ze tudi napoved Fitzcarralda, filmske epopeje, ki jo je posnel osem let kasneje v podobnem okolju z istim igralcem Klausom Kinskim, ki mu je vloga Aguirreja tudi prinesla mednarodni sloves. Po svojem hotenju je Aguirre sicer moraliteta, toda izpeljana brez pridig in privzdignjenih resnic, pa s toliko več notranjega ognja in avtentice energije, ki jo izžareva izvrstno posneta pokrajina ob Amazonki.

Zgodba je postavljena v zgodovinski okvir Pizarrove conquistadorske odprave v Južno Ameriko v letu 1560, katere poglobitveni namen je bil krpanje

lukenj v državnem proračunu s pomočjo nebrzdane ropanja ameriške civilizacije in narave. Poveljnik ene takih odprav, nori Aguirre, je do konca prepričan ne toliko v obstoj legendarnega zlatega mesta - El Dorada - kot v poslanstvo, ki ga opravlja. Dogodki v filmu se odvijajo kot v nekakšnih morastih sanjah, vendar pa gre

za moro, ki se z vsakim kadrom sproti sprevraca v življenjsko resnico. To pa je resnica popolnega uničenja v imenu ideje, visjih ciljev in brezglave ter pohlepne ambicije bele civilizacije.

Tudi tokrat je odlično snemalno delo v najtežjih pogojih opravil mojster filmske fotografije Thomas Mauch.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 The Afternoon Mix; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 CineMatic; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butthead; 00.00 The End?

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 Anything But Love; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Kalni izvir; 16.00 The Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Family Ties; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.

PRO 7

05.05 Serije; 10.10 Kdo sploh se hodi na fakulteto?, nem. - franc. kom.; 12.00 Neisproсна, a prisrčna; 13.00 Charliejevi angelčki; 14.00 Arabella Kiesbauer; 15.00 Colbyjevi; 15.55 Zakon v Los Angelesu; 17.00 Risanke; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Cosby in Culp - vmittev super vohunov, am. akc. kom. 1993; 22.10 Run Tiger Run, am. akcijski film, 1989

PREMIERE

14.00 Orson in Olivia; 14.50 Kralj severnih medvedov; 16.20 Ninja zelve III, am. akc. kom., 1992; 18.00 Premiere; 18.30 Preračunljiva strast, am. erot. triler. 1993; 20.15 Podelitev nagrad Grammy

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.00 Loving - ljubzenske poti; 12.25 Pod kalifornijskim soncem; 14.25 White Fang; 14.55 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa; 15.55 MacGyver; 17.00 Tvegaj; 19.00 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Wolflov revir, serija; 21.15 Schreimakersova v živo

EUROSPORT

08.30 Jahanje; 09.30 Evrotenis; 10.30 Olimpijski magazin; 11.00 Ples; 12.00 Motorji; 13.00 Snoker; 15.00 Tenis, pregled ATP turnirjev; 16.30 Evrofilm; 17.00 Deskanje na snegu; 17.30 Wrestling; 18.30 Body Building; 19.30 Športna poročila; 20.00 Borilni športi; 21.00 Wrestling; 22.00 Nogomet; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor, je napisala, serija; 15.00 Ilona Christen; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Dr. Stefan Frank - zdravnik, ki mu ženske zaupajo, uvodni film k seriji; 22.15 Policijska postaja, 3. del kriminalistične serije; 00.00 Poročila

RTL 2

05.50 -17.00 Ponovitve; 17.00 Mož za sedem milijonov dolarjev; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 19.00 Ženska za sedem milijonov dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Hlisa prve žene, am. - kanad. drama, 1993; 23.00 Pozdravi iz onostranstva, 9. del

SKY MOVIES

13.00 Hot Shots! Part Deux; 15.00 Ghost In The Noonday Sun; 17.00 The Age Of Treason; 18.55 Straight Talk; 21.00 Hot Shots! Part Deux; 22.30 Unforgiven

MOVIE CHANNEL

12.05 David Of The Outlaw; 13.40 Call Northside 777; 15.30 Breathing Lessons; 17.10 Les Misérables; 19.00 My Girl; 21.00 Passion Fish

FILMNET +

14.00 The Tender; 16.00 K-TV; 18.00 Nagrade Grammy; 21.00 Wedlock; 22.40 Rush

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; Market Wrap; 14.00 Kolo denarja, 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Življenjski slog; 20.00 Entertainment X Press; 20.30 Magazin z novicami; 21.30 Noranjanja izdaja; 22.00 Poročila

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Morning; 15.00 Larry King Live; 17.30 Business Asia; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 00.45 World Sport; 01.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofoni; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.50 Prireditve; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 17.30 Obvestila; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 vroči stol; 19.30 Jazz; 21.00 Profetru; 22.20 Zrcalo dneva, Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanje-politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbo-rovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Logos; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Ulični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutrnjak in osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Od otroštva do mladosti; 11.15 Hladno-toplovroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podkornice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Poročilo iz borze; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr. Modrega vala R. Koper; 22.30-23.15 Četrtek koncert.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galleri; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentirajo in obveščajo; 15.45 Avto market; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Medžik; Gromka glasba.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Nova šolska zakonodaja; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski pr. RK.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Preski berložjak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr.; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 Prevzetni klop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 OF; 15.00 Recenzije & Napovedi (kinotečni filmi); 15.30 Kaj pa univerza?; 17.00 Joculator; 18.00 Borzni parket; 19.00 TB; Jan Jirašek; 22.00 Vaš omiljeni DJ Jure; 24.00 Institut Egon March predstavlja.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljičica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Irska, lepa in tragična; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Ettore Mangialupi (prip. A. Rustja); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje: MPZ Šmarver; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; MPZ Srečko Kosovel; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Kantavtorji, sansoneji; Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zani-ma tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

18.10-18.30 Rož - Podjuna - Zila.

HOKEJ NA KOTALKAH

V Sandrigu je Polet pokopala minuta zmede

Gostje v 2. delu zamudili več priložnosti - Zamenjava trenerja

Sandrigo - Polet 5:2 (4:1)

POLET: Rados, Mi., Mo. in S. Kokorovec, Marinuzzi (1), Russo (1), Martellani, Stilli, Roselli.

Tudi iz Vicenze se Poletovi hokejisti vračajo praznih rok, čeprav nikakor niso bili slabši od nasprotnika, ki na lestvici deli drugo mesto z moštvom Thiene. Med tednom je v Poletovem taboru prišlo do zamenjave trenerja, saj je Claudio Fonda prepustil mesto Enzu Mariju in Fulviju Roselliju, ki se izmenjuje pri vodenju treningov. Poletovci so bili ves prvi polčas enakovredni domačemu moštvu, vendar so med 20. in 21. minuto doživeli pravcati »black-out« in Sandrigo je iz prostega strela, v protinapadu in po bliskoviti akciji v hipu povedel s 4:1.

V drugem delu tekme so gostje poskušali nadoknaditi hud zaostanek. Potem ko so zmanjšali zaostanek na 4:2, so imeli najmanj štiri izredno ugodne priložnosti za zadetek (tudi v dveh sama proti nasprotnikovemu vratarju), vendar so si jih na neverjeten način zapravili, nakar jih je tudi zajelo malodusje in Sandrigo je dosegel svoj peti zadetek. Težava je bila tudi v tem, da svojega doprinosa ni mogel dati Roselli, ki je bil prisiljen odigrati vlogo rezervenga vratarja zaradi odsotnosti Biasizze in Demunda.

Ozraje v Poletovem taboru je vsekakor zdaj precej boljše in tudi igra, ki so jo prikazali poletovci zbuja upanje v uspešnejše nastope.

Na skupni lestvici se

C. Fonda ni več trener Poletovih hokejistov

naprej vodi Breganze (izven konkurence) pred dvojico Thiene-Sandrigo, sledijo pa Goriziana, Ferrara, Bologna, Polet in Suzzara.

PLAVANJE / ZAČETNIKI

Luka Peric bo šel na deželni finale

Na 50 m delfin v nedeljo dosegel 3. mesto Najmlajši prispevali lepo bero točk društvu

Luka Peric je bil glavni Borov protagonist nedeljske izločilne tekme na deželni ravni v plavalni kategoriji začetnikov B v San Vitu. Na razdalji 50 metrov delfin je namreč s časom 41,1 zasedel končno 3. mesto in si praktično že zagotovil nastop v deželnem finalu. Manj sreče je imel na 200 m mešano, kjer je bil v najboljši skupini po prvih 100 metrih (delfin in hrbtno) trdno na prvem mestu, v drugi polovici pa je povsem popustil. Imel pa je tudi smolo, saj je med preizkušnjo izgubil očala.

Daniel Pettrosso je na 50 m delfin s časom 48,9 za 3,4 sekunde popravil svojo prejšnjo znamko, na 200 m prsno pa si je boljše uvrstitev zapravil zaradi nesporazuma po startu, ko se je pomotoma ustavil, ker je mislil, da je prišlo do predčasnega starta.

Ugodno je na 200 m kravl presenetil Matija Ciacchi (3:22,4), ki je prvič nastopil na tej razdalji in hitro napreduje, čeprav se ne vadi v Borovi tekmovalni skupini.

V Trstu pa je bilo drugo tekmovanje

kategorije propaganda (nekdanja trofeja delfin) za dečke letnika 1986 in mlajše ter deklice letnika 1987 in mlajše. PK Bor se je predstavil s petimi tekmovalci in eno tekmovalko, ki so se resnično izkazali in celo presegli uspeh, ki so ga dosegli v prvi tovrstni preizkušnji. Tokrat je točke za društveno lestvico poleg Jana Sossija in Martina Lissiacha prispeval tudi Ivan Langella. Rezultati:

Dečki, 100 m prosto (18 tekmovalcev): 1. Alan Radin (USTN) 1:26,3; 4. Martin Lissiach (Bor) 1:40,0; 50 m prsno (34 tekmovalcev): 1. Davide Redolfi (USTN) 49,3; 3. Ivan Langella 53,2; 4. Jan Sossi 55,9; 15. Alan Mahne-Kalin (vsi Bor) 1:02,8. 50 m hrbtno (61 tekmovalcev): 1. Alan Radin (USTN) 47,1; 2. Martin Lissiach 48,5; 8. Jan Sossi 54,4; 16. Federico Zuljan 58,4; 24. Alan Mahne-Kalin 1:01,0; 37. Ivan Langella (vsi Bor) 1:07,1.

Deklice, 50 m prsno (18 tekmovalk): 1. Chiara Todesco (USTN) 58,4; 17. Roberta Chirani (Bor) 1:24,3. 50 m hrbtno (28 tekmovalk): 1. Annalisa Savron (USTN) 53,9; 25. Roberta Chirani (Bor) 1:29,2.

KOŠARKA / 1. DIVIZIJA

Skromen nasprotnik ni bil kos Dinamu Prosek je v Trziču naletel na črn dan

Skupina A

Monfalcone - Prosek 73:54 (37:31)

PROSEK: Zaccaria, A. Pertot 5, A. Gregori 2, Versa 4, Piras 14, Cuk 17, Grilanc 23, Nabergoj 3.

Po treh zaporednih zmagah so košarkarji Proseka naleteli na črn dan in zasluženo utrpeli letošnji prvi poraz. Pustni dnevi, nepopolna postava in slaba forma večine igralcev so Prosečanom onemogočili, da bi odigrali tekmo v »normalnih« pogojih in kljub dobri igri Pirasa je nasa petka morala dvigniti belo zastavo v Trziču. (VJ)

Skupina B

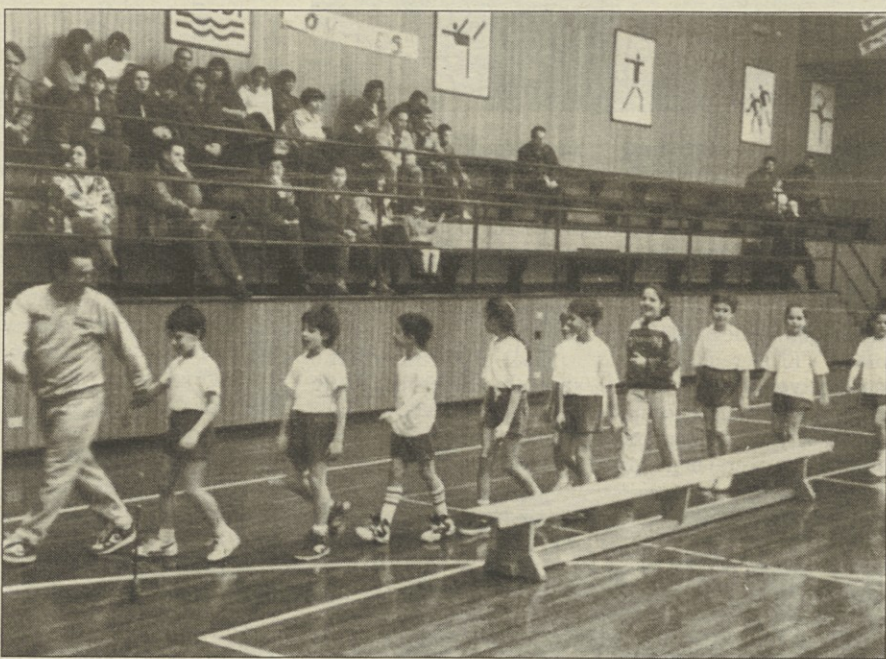
Dinamo - Ferroviario 62:42 (33:23)

DINAMO: Jankovic 7 (3:10), Sbroiavacca 2, Di Marco 15 (3:7), Dilissano 9 (1:2), Canciani, Ruzzier 15 (1:4), Miani 4, Briganti 10 (2:4); trener Battilana.

PM 10:27. SON: 17. Sodnika: Giust in Gorji (oba Ts)

Proti zelo skromni peterki Ferroviaria so košarkarji Dinama, ki so nastopili v dokaj okrnjeni postavi (brez Volka in Barbiera), brez vsakih težav osvojili nov par točk. Že po prvem polcasu je razlika med ekipama presegla 10 točk, kljub temu, da so rumeni imeli prazne odstotke pri prostih metih. V drugem polcasu se slika ni spremenila, zmaga pa ni bila nikoli v dvomu, kljub temu, da se je Ferroviario v 24. minuti približal na samih 5 točk (31:36). Takoj zatem sta Maurizio Di Marco in Alfio Dilissano zadela nekajkrat zaporedoma in prednost se je spet povečala na +16 (54:38). Krstni nastop je opravil tudi Igor Canciani, ponovno »aktiven sportnik« po par letih igralske neaktivnosti. (VJ)

GORICA / TROBOJ ZA OTROKE IZ KOPRIVNEGA, LOČNIKA IN GORICE (SZ DOM)

Mimohod najmlajših med srečanjem v telovadnici goriškega Kulturnega doma

Igra in veselje malčkov

Pomen srečevanja med slovenskimi, furlanskimi in italijanskimi otroki

V telovadnici Kulturnega doma v Gorici je bil v nedeljo na pobudo Conija (strokovna skupina trenerjev »Centri olimpia«) troboj otrok iz Koprivnega, Ločnika in SZ Dom iz Gorice, ki je edino, ki že vsa leta zastopa vsa društva, ki delujejo v samem mestu in se ukvarjajo z malčki.

Otroci so se netekmovalno pomerili v raznih poligonih, spretnostnih igrah in saljivih tekih.

Nastopili so otroci od zadnjega letnika športnega vrtca pa tja do 5. razreda osnovne šole.

Pred nabito polno tribuno staršev in prijateljev, ki so navdušeno ploskali, ko so otroci prisli v telovadnico v vselem ringaraja, so trenerji Doma pozdravili prisotne in poudarili pomen takih srečanj, kjer se kujejo prijateljstva med slovenskimi, furlanskimi in

italijanskimi malčki. Zal je gripa naredila svoje in otrok je bilo manj kot bi jih bilo sicer.

Ob zaključku prireditve so vsi otroci dobili spominsko broško, diplomu in znak Centri olimpia.

V imenu pokrajinske strokovne skupine je vse prisotne pozdravil se trener Roberto Pussi, ki se je zahvalil domovcem oz. sekciji športne gimnastike in športno-ritmične gimnastike in sekciji športnega vrtca, ki sta se angažirali za izvedbo in izpeljavo iger, in za gostoljubnost.

Podobna srečanja bodo v naslednjih tednih v Gradežu za Gradež, Ronke in Gradisce pa se v Trziču in Medeji.

V maju bo se zaključno srečanje vseh skupin v Marianu.

(Muc)

Obvestila

SD MLADINA obvešča, da prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI, 14. zamejsko smučarsko prvenstvo, ki bo 5. marca v Sappadi. Rok za vpis zapade 3. marca. Možnost avtobusnega izleta. Informacije nudita Lara tel. 220793 in Enio tel. 213518.

SK DEVIN vabi vse svoje smučarje, naj se udeležijo 14. zamejskega prvenstva, ki bo v Sappadi 5. marca. Prijave sprejema Stojan na tel. 220423 do danes, 2. marca do 21. ure. Možen avtobusni prevoz.

PRIMOTOR KLUB obvešča svoje odbornike, da bo seja odbora danes, 2. marca, ob 20.30 v gostilni Pri studencu v Dolini. Obenem vabi na sejo vse člane motocikliste, ki nameravajo sodelovati v spremstvu kolesarske dirke v Lonjerju.

26-P-PLANINE/occ - A100X1

Na opazovanje ptic

Zanimanje za izlet v Gradeško laguno na opazovanje ptic, ki ga v nedeljo prireja SPDT, je res veliko. Že konec prejšnjega tedna so bili vsi prostori v avtobusu oddani. Opazovanje pticje favne, ki domuje v močvirnatem svetu in v kanalih lagune, v njenem naravnem habitatu, močno privlačuje, zato so se tržaški planinci in naravoslovci naglo odzvali za izlet in pohiteli z vpisom.

Kot je bilo že javljeno, bo avtobus odpeljal v nedeljo, 5. marca, ob 8. uri s trga Oberdan, 20 minut kasneje pa s trga v Sesljanu se z izletniki iz zgornje kraske okolice. V Gradežu se bodo udeleženci vkricali na ladjo in pluli po raznih kanalih do koticov, kjer se zadržujejo ptice stalnice in selivke. Na ladji bodo imeli tudi kosilo.

Opozorilo: ne pozabite na fotoaparat in na daljnogled.

Zimski vzpon na Nanos

Planinsko društvo Podnanos vabi v nedeljo na tradicionalni 12. zimski pohod po Vojkovih poteh na Nanos.

Prireditelji so se vsestransko potrudili, da bo pohod po Vojkovih poteh potekal brez zastojev. Prvi pohodniki se bodo zbrali v nedeljo, 5. marca, ob 7.30 zjutraj v Podnanosu, odkoder se bodo podali čez Konja in mimo Strgarjeve domačije, kjer bo kontrolna točka, do koč lovske družine Vojkovo na Nanosu, kjer bo potrditev vzpona.

Pohod je primeren za vse ljubitelje narave in zmerne hoje za približno od 4 do 5 ur. Planinci iz Podnanosa vabijo tudi planince iz Trsta in Gorice, da se pohoda udeležijo.

Potrebne dodatne informacije dajejo prireditelji po telefonu 00386-65-69107. SPDT vabi svoje člane, da se pohoda na Nanos udeležijo.

Občna zborna v Sezani in Ilirski Bistrici

Ob prisotnosti velikega števila članstva je Planinsko društvo »Snežnik« iz Ilirske Bistrice imelo prejšnji petek svoj občni zbor, na katerem so dodelani odborniki podali bogat in uspešen obračun devetletnega dela. Bistriški planinci so zelo agilni in so svojo skrb posvetili v prvi vrsti mladini, v glavnem pa so zelo skrbeli za svoje planinske postojanke na Sežniku, na Sviščakih in na Kozleku. Bogat in pester je tudi program, ki so si ga zadali za prihodnji dve leti delovanja.

V ponedeljek, 27. februarja so se na občnem zboru zbrali člani planinskega društva Sezana, ki se tudi ponasajo z uspešnim delom, zlasti z mladino. V obsežnem poročilu predsednika Rojca pa je bila tudi črna točka: nekoliko je zastalo delo za obnovo in dograditev planinske postojanke v bivši karavli na Jermancu, oziroma na Kokoski, pač zaradi pomanjkanja sredstev. Po zaslugi alpinističnega odseka društva pa se sezanski planinci lahko ponasajo s postavitvijo umetne plezalne stene v solski telovadnici v Divaci, na kateri vadijo vneti alpinisti in prosti plezalci, ki nameravajo v bodoče prirejati državna in mednarodna tekmovanja v prostem plezanju.

Se občni zbori

Kot smo že pisali v tej rubriki, je sedanjí čas za planinska društva najbolj primeren za podajanje obračunov opravljenega dela, zato se ob skorajšnjem zaključku smučarske sezone in pred začetkom izletniške v gore, vrstijo občni zbori. Že jutri bodo zbirali planinci v Novi Gorici, sredi marca je napovedan občni zbor SPD Gorica, konec meseca, in sicer 24. marca, pa bodo svoj občni zbor imeli tržaški planinci včlanjeni v SPDT.

(L.A.)

Prijave za društveno tekmovanje SPD Gorica ki bo 12. marca na Trbižu

Slovensko planinsko društvo v Gorici bo v nedeljo, 12. marca z društvenim tekmovanjem za članke sklenilo letošnjo zimsko sezono. Tekmovanje bo ob 10. uri, na progi Priesnig C. Snega je po zagotovilih predstavnikov Promotoura dovolj (na podlagi kakih 50 centimetrov umetnega snega je te dni zapadlo nad 20 centimetrov novega, padavine pa pričakujejo tudi v prihodnjih dneh) in naj bi se, kljub bližajoci se pomladi tudi obdržal. Tekmovanje v spustu bo za vse kategorije, ob koncu pa bodo tekmovali tudi deskarji. Društvo bo ob tej priložnosti organiziralo tudi avtobusni prevoz. Prijave za tekmovanje in avtobusni izlet na sedezu društva v torek, 6. in četrtek, 8. marca od 19. do 20. ure.

Pohod "Po Vojkovih poteh"

PD Podnanos bo v nedeljo, 5. t.m. priredilo dvajseti zimski pohod na Nanaos "Po Vojkovih poteh". Udeleženci bodo sli na pot iz Podnanosa od 7.30 dalje. Zmerne hoje je, kakor pravijo organizatorji, od 4 do 5 ur. Kontrolni točki bosta pri Strgarjevi domačiji in pri Vojkovi koči.

Ob tekmovanju v Cima Sappada tudi avtobusni izlet za smučarje

Smučarski odsek SPD Gorica je ob priložnosti 14. Zamejskega smučarskega prvenstva v Sappadi (Cima Sappada) poskrbel tudi za avtobusni prevoz za tekmovalce in tudi druge smučarje, ki želijo izkoristiti možnost izleta. Prijave samo za avtobus - se danes med 19. in 20. uro na sedezu društva tel. 33029. Avtobus bo odpeljal ob 6.30 s Korna (pred palačo Attens), ob 6.40 iz Standreža in ob 6.50 iz Sovodenj. Točke za SPDG bo na tekmovanju nabiralo nad dvajset članov - smučarjev.

KOŠARKA / DANES IN JUTRI »FINAL FOUR« ZA ITALIJANSKI POKAL

Scavolini pretežek zalogaj za Illy?

Pesaro danes favorit za zmago - Polfinale Benetton-Stefanel verjetno bolj izenačen

TRST - Casalecchio del Reno pri Bologni bo danes in jutri prizorišče pomembne košarkarske prireditve, finalnega dela italijanskega pokala (»final four«). Za to prireditve, kot sicer za prejšnje, odkar so uvedli nov sistem tekovanja, je zanimanje dokajšno. Velika dvorana v Casalecchio pa ne bo nabito polna, saj na letošnji izvedbi ni bolonjskih ekip.

Polfinalna para letošnjega italijanskega pokala sta Illycaffé Trst - Scavolini Pesaro in Benetton Treviso - Stefanel Milano.

Na prvem današnjem srečanju so vsekakor favoriti košarkarji iz Pesara, ki so predvsem boljša ekipa, čeprav je Scavolinij prejšnji teden spodletela

namera, da bi se že na tem »final fouru« predstavil z novim »play-makerjem« Iuzzolinom. Ekipa iz Pesara bo torej se naprej igrala z Gainesom, ki v prvenstvu in v pokalu igra dokaj spremenljivo.

Za tržski Illycaffé, ki je na domačem nedeljskem prvenstvenem srečanju doživel pravo katastrofo proti Benettonu, bo današnje srečanje se kako pomembno, in to ne samo, da se oddolži za nedeljski polom, temveč za »rešitev« letošnje sezone sploh. Trzasko mostvo, ki je že izločeno iz Koracevega pokala, tudi v prvenstvu ne igra najbolje. Današnja zmaga proti Scavoliniu in jutrišnji nastop v finalu bi bila torej za Benettonovo ekipo prepotrebno zdravilo za nadalje-

vanje letošnje sezone. Kaže, da katastrofalnemu nedeljskemu nastopu proti Benettonu navkljub, tržski navijači se vedno zaupajo svojemu mostvu, saj jih bo kar 400 danes dopotovalo v Casalecchio. Sicer tudi tržski košarkarji danes niso brez vseh možnosti za zmago, morajo pa prav vsi dati svoj maksimalni doprinos. Doslej sta tako v pokalu kot v prvenstvu zadovoljila le oba Američana Burt in Thompson. Na tako pomembni tekmi, kot je današnja, pa se tako izvrstna igra obeh Američanov gotovo ne bo dovolj za uvrstitev v finale.

Bolj izenačena in verjetno kakovostnejša bo druga polfinalna tekma med Benettonom iz Trevisa in milanskim Stefanelom.

Kevin Thompson vedno zanesljiv (Foto KROMA)

Predvsem mostvo trenerja D' Antonija je zadnje case v veliki formi. Prejšnji teden so Rusconi in soigralci v Franciji dvakrat premagali Antibes in se tako, proti vsakemu pričakovanju, uvrstili v finale evropskega pokala. V nedeljo pa so v prvenstvu v Trstu kar »zmleli« domaći Illycaffé. Naumoski,

Woolridge, Rusconi in Pittis so končno ujeli pravo formo. In tudi kaže, da se Benetton v italijanskem pokalu se posebno znajde: na zadnjih petih izvedbah je namreč dvakrat zmagal, trikrat pa je igral v finalu.

Tanjevičev Stefanel je v nedeljo v prvenstvenem derbiju kola zaslužen izgubil v Bologni z Bucklerjem, zato bo današnje srečanje z Benettonom motiv več. Temperamentni »Boša« se vedno išče prvo lovoriko v italijanskem pokalu, kar pa tudi letos ne bo lahko.

Ob tekmah bo danes in jutri v Bologni tudi več obrobni prireditve. Ob 10. uri bo shod na temo »Azzurri včeraj, danes in jutri« (predavatelji: Sacchi, Velasco, Rudić, Coste in Messina), ob 16.00 bo konferenca z Borisom Stankovićem, glavnim tajnikom FIBA, jutri pa bo ob 9.30 predavanje o poškodbah ligamentov.

SPORED

DANES: 18.00: Illycaffé - Scavolini (sodnika Cicoria in Giansanti), 20.00: Benetton - Stefanel (sodnika: Facchini in Taurino).

JUTRI: 18.00: finale za 3. mesto, 20.00: finale za 1. mesto.

NOVICE

Kriza načenja totocalcio

RIM - Izvršni odbor Conija je na svojem večerajšnjem zasedanju zaskrbljenostjo ugotovil, da je gospodarska kriza v državi načela tudi sportne stvari, ki so glavni vir dohodka za italijanski sport. V nedeljo je bil dobiček totocalcia za 20 odstotkov manjši (4 milijarde lir) od načrtovanega. Utira si pot možnost, da bi v poletnih mesecih uvedli vrsto stave, ki bi upoštevala razne sportne panoge ali tuja nogometna prvenstva. Coni je tudi zaskrbljen zaradi finančnih težav, v katerih so se znašli prireditelji treh velikih mednarodnih manifestacij, ki bodo v Italiji 1997. leta. To so svetovno smučarsko prvenstvo v Sestrieru, sredozemske igre v Bariju in univerziada na Siciliji.

Tri kola kazni za Orlandinija

MILAN - Sportni sodnik je s prepovedjo opravljanja kakršnekoli funkcije do 6. marca kaznoval Interjevega spremljevalca Giacinto Facchetti, ki ga je sodnik Rosica v nedeljo poslal iz igrišča zaradi ugovaranja. Za tri kola je bil diskvalificiran nogometaš milanskega prvoligaša Orlandini, Fiorentina pa bo morala plačati 10 milijonov lir globe, ker so njeni navijači žalili nasprotnikove. S prepovedjo igranja za eno kolo so bili kaznovani se Giannini (Roma), Firicano (Cagliari) in Giandebiaggi (Cremonese).

B liga, dve koli: Biffi (Palermo); eno kolo: Maiellaro (Palermo); Guerra (Chievo), Calori in Poggi (Udinese), Caverzan, Lunini in Tommasi (Verona), Hubner (Cesena), Catelli (Como), Fogli (Venezia), Inzaghi (Piacenza), Mancini (Ascoli).

Matera računa na naslov

BARI - Parmalat Matera, Iskra Lugansk (Ukr), Cv. Murcia (Spa) in Uralocka Ekaterinburg (Rus) se bodo 11. in 12. marca v Bariju potegovali za naslov evropskega klubskega prvaka v ženski odbojki. Polfinalna para sta Murcia - Iskra in Parmalat - Uralocka. Organizatorji finala pričakujejo, da jim bo prvič uspelo za žensko sportno manifestacijo napolniti dvorano, ki premore pet tisoč gledalcev, upajo pa tudi, da bo Matera po dveh letih spet sedela na evropskem prestolu.

Torinu tumir v Viareggio

VIAREGGIO - Z zmago s 6:5 po streljanju enajstmetrov proti Fiorentini je Torino osvojil 47. mednarodni mladinski nogometni turnir v Viareggio. Po devetdesetih minutah igre je bil rezultat neodločen 2:2.

Milan v Vietnamu?

HANOI - Junija meseca naj bi se nogometaši Milana v prijateljski tekmi pomerili z vietnamsko reprezentanco ob priliki slovesnega odprtja novega stadiona v Hanoi. Predstavniki vietnamske sportne zveze so baje že navezali stike z milanskim klubom. Tezava je v tem, da je vietnamska reprezentanca ta čas brez trenerja, zavlekla pa so se tudi dela za obnovo stadiona.

Smola Maura Bertarelli

GENOVA - Napadalec Sampdorie Mauro Bertarelli, ki si je poškodoval koleno 29. novembra lani na pokalni tekmi z norveškim mostvom Bodoe, bo moral spet pod nož. Po dveh mesecih rehabilitacije igralca spet boli koleno, pregled v Franciji pa je potrdil, da je potrebna nova operacija. Bertarelli bo moral zdaj mirovati najmanj še štiri mesece.

ROKOMET / Z GRUZIJO

Tarafino junak zmage azzurrov

PRATO - V prvi od dveh tekem v predtekmovanju za nastop na evropskem rokometnem prvenstvu za moske je Italija včeraj v Pratu z 22:15 (10:8) premagala Gruzijo. Zmaga azzurrov ni bila nikdar pod vprašajem, saj so gostje le v zadnjih minutah prvega polčasa zmanjšali zaostanek. V drugem delu je zablestel igralec Principa Tarafino, ki je skupno dosegel sedem zadetkov. Italijani so bili posebej učinkoviti v protinapadih. Druga tekma bo jutri.

Italija: Dovere, Mestriner, Limoncelli, Miglietta, Bronzo, Tarafino 7, Fonti 4, Massotti 2, Fusina 4, Bonazzi 3, Guerrazzi 1, Bosnjak 1.

Gruzija: Kokosadze, Gelasvili 2, Kekelidze 1, Ouroucade, Meipariani 1, Kalandadze, Sivopljajev 1, Torza 3, Ordjonikidze 6, Torukja 1, Kenisadze, Mindeli.

NOGOMET / POKAL ZMAGOVALCEV

Teško za Sampdorio

V pokalu UEFA Parma doma proti Odenseju

GENOVA, PARMA - Sampdoria caka danes na prvi četrtfinalni tekmi pokala pokalnih zmagovalcev izredno težka naloga, srečanje s Portom. Mostvo trenerja Erikssona, ki bo igralo brez Ruuda Gullita, ki je bil prepozno registriran za klub iz Genove in zato ne more igrati v pokalu, se bo spoprijelo z ekipo, ki je zanesljivo v vodstvu v portugalskem prvenstvu. Portugalska ekipa ima nekaj odličnih posameznikov. V prvi vrsti je treba omeniti vratarja Vitora Baio, ki je v letošnji sezoni prejel najmanj golov v Evropi. Tu so še odlična branilca Joao Pinto in Jose Carlos, bivši Juventusov napadalec Rui Barros in predvsem odlični brazilski vezni igralci Emerson, ki je do-

bil portugalsko državljanstvo.

Poleg tekme Sampdoria - Porto bosta danes se srečanja: Feyenoord (Niz) - Zaragoza (Spa) in Arsenal (Angl) - Auxerre (Fra). V pokalu UEFA pa bo danes se zadnja četrtfinalna tekma med Parmo in danskim mostvom Odensejem. Trener Parme Scala je o tem srečanju dejal: »Proti temu nasprotniku moramo igrati pametno in ne smemo se brezglatno vreti v napad. To bi izkoristili Danci, ki so zelo hitri in pravi mojstri v protinapadu.« Trener Odenseja Kim Brink pa je precej crnogled: »Mislim, da imamo samo 5 od sto možnosti, da zmagamo v Parmi, in le 20 od sto, da se uvrstimo v polfinale.«

KOŠARKA / DEČKI

Jadranovci so bili proti drugouvrščeni Barcolani brez moči

JADRAN FARCO - BARCOLANA 79:93 (35:56)

JADRAN: Spacapan 15 (5:8), Kalc 5, Gregori 8 (2:3), L' Abbate 2, Kocjančič 10 (2:4), Laković 37 (11:21), Ieram 2 (2:4), trener Vremec.

PON: Klac, L' Abbate in Gregori. TRI TOČKE: Laković 2, Kalc 1.

Jadranovci, ki so povrh nastopili v okrnjeni postavi, so bili nemocni proti drugouvrščeni Barcolani, ki je zlasti na odbitih zogh povsem nadigrala naše košarkarje. Nasi predstavniki so se skoraj enakovredno upirali gostom le v tretji četrtini, ko so zaostajali le za 10 točk. Nakar je Barcolana spet prejela pobudo v svoje roke, zanesljivo povedla in tudi zaslužen zmagala. Jadranovce pa je treba pohvaliti za borbenost in požrtvovalnost.

VRSTNI RED: Don Bosco A 26, Barcolana 22, Don Bosco B in Poggi A 18, Acli Ronke 14, Bor Ediauto in Sokol 12, Pall. Gorizia in Poggi B 10, Dom Unitecno in Ferrovioario 4, Jadran Farco in Itala San Marco 2.

PROPAGANDA

A SKUPINA

Don Bosco - Jadran Eurosava 102:22 (55:10)

JADRAN: Gustin 3, Vidali, Peric 2, Mitja Suhadolc 7, Grilanc 4, Piccini, Matjaz Suhadolc 2, Belčić 2, Jevnikar 2, Berdon, trener Vremec.

Jadranovo mostvo, ki v tej skupini nastopa izključno s košarkarji letnika 1983, je po predvidevanju visoko izgubila z nespornim favoritom za končno zmago, z Don Boscom. Ze po prvem polčasu so gostitelji vodili kar s 45 točkami razlike in tekme je bilo seveda, glede izida, že tedaj konec.

KARATE / PRI SHINKAI KARATE KLUBU

Izpit za podeljevanje pasov polagalo 19 otrok in 14 odraslih

Trener Sergij Štoka podelil tudi tri rjave pasove

Nikolaj Bukavec.

Zeleni pas: Katrin Stoka, Erika Suc, Alessandra Vasques.

Oranzen pas: Manuel Piano, Fabiana Piano, Chiara Vidonis, Katrin Kocjan, Alessia Gerebizza, Erik Praselj, Tjasa Mazzucca.

Rumeni pas: Danjel Mazzucca, Alessandro Chersi, Martin Majovski, Nicolas Costa.

Beli pas: Manuel Mancuso, Denis Castellan.

ODRASLI:

Plavi pas: Damjan Crisani, Vinko Bandelj.

Zeleni pas: David Ve-

snaver, Agron Tema.

Oranzen pas: Dante Vidonis, Andrea Alessio, Glauko Haidebrun, Tanja Pertot.

Rumeni pas: Asan Amid, Manuela Schira.

Beli pas: Franko Skrlavaj, Piero Kobau, Helios Krosel, Manuela Pagliari.

NOGOMET

Dolina bo proti Pierisu igrala v sredo 8. marca

Tekmo 3. amaterske lige s Pierisom, ki je bila prekinjena v nedeljo, bodo nogometaši Doline odigrali v sredo, 8. marca s pričetkom ob 19. uri. Do konca meseca bodo nadoknadili tudi odpadle tekme v mladinskih kategorijah.

Sportni sodnik je v zvezi z nedeljskimi tekmami v amaterskih ligah zaradi četrtega opomina za eno diskvalificiral nogometaša Juventine Massima Pizzija.

Tezave s postavo bo imela tudi Vesna. Zaradi četrtega opomina sta bila s prepovedjo igranja za eno kolo kaznovana Peter Sedmak in Massimiliano Kriscika, za dve koli pa Sandro Malusa, ki je bil v nedeljo izključen. Eno kolo bosta morala počivati tudi Luisa (Dolina) in Naperotti (Breg).

NOVICE

Beckerja ne bo v Rotterdam

ROTTERDAM (STA/AFP) - Tretji igralec na svetu in prvi nosilec teniskega turnirja v Rotterdamu z nagradnim skladom 600.000 dolarjev, Nemec Boris Becker, je odpovedal svojo udeležbo na Nizozemskem zaradi bolečin v kolenu. Becker bi se moral v prvem krogu pomeriti s Čehom Karlom Kučero, sedaj pa bo namesto njega zaigral domačin Sjeng Schalken.

FIFA: Japonska in Južna Koreja edina kandidata za SP 2002

ZÜRICH (STA) - Japonska in Južna Koreja sta edina preostala kandidata za izvedbo nogometnega svetovnega prvenstva leta 2002. Obe nogometni zvezi omenjenih držav sta v roku, do 28. februarja, potrdili kandidature, so sporočili s sedeža Svetovne nogometne zveze (FIFA). Tretji kandidat Mehika je obvestila svetovno zvezo, da odstopa od kandidature. Južna Koreja in Japonska imata do 30. septembra letos čas, da kandidature oblikujeta do konca in jo predstavita zvezi FIFA. Strokovnjaki bodo nato skrbno preučili materiale, obiskali obe državi in predali poročili zvezi FIFA. Izvršni odbor FIFA bo junija 1996 odločil, katera od obeh držav bo prvenstvo dobila.

Rangeri tudi po podaljšku niso zadeli mreže Pantherjev

NEW YORK - Hokejisti v severnoameriški profesionalni NHL hokejski ligi so v torek odigrali osem tekem. Izidi: NY Islanders - Montreal Canadiens 2:1, NY Rangers - Florida Panthers 0:0 (po podaljšku), Ottawa Senators - Hartford Whalers 3:6, Philadelphia Flyers - Washington Capitals 4:2, Winnipeg Jets - Dallas Stars 0:4, Calgary Flames - Edmonton Oilers 5:2, Los Angeles Kings - Chicago Blackhawks 4:8, Vancouver Canucks - San Jose Sharks 3:4.

Vrstni red: vzhodna konferenca - severovzhodna divizija: Pittsburgh 30, Quebec 28, Boston 22, Montreal 18, Buffalo 17, Hartford 17, Ottawa 7; atlantska divizija: NY Rangers 21, NY Islanders 19, Philadelphia 18, Tampa Bay 18, New Jersey 18, Florida 16, Washington 11; zahodna konferenca - centralna divizija: Chicago 25, Detroit 25, St. Louis 25, Toronto 21, Winnipeg 15, Dallas 13; pacifična divizija: Calgary 23, San Jose 18, Edmonton 16, Vancouver 16, Los Angeles 14, Anaheim 11.

Srečanje bo ponovljeno

LONDON (STA/dpa) - Angleška nogometna zveza je sprejela predlog Irske in podprla zamisel o ponovljeni tekmi obeh reprezentanc. Zadnja tekma omenjenih mostev je bila 15. februarja v Dublinu, vendar so jo morali sodniki že po 27 minutah prekiniti zaradi izgreda angleških navijačev. Svoje bosta morala o predlogu povedati še oba trenerja enajsteric Terry Venables (Anglija) in Jack Charlton (Irska). Predstavnik angleške nogometne zveze Mike Parry je povedal, da s tem verjetno ne bo težav.

Belgijska policija prišla več sto angleških navijačev

BRUGGE (STA/dpa) - Belgijska policija v mestu Brugge je v torek zvečer po četrtfinalni tekmi pokala pokalnih zmagovalcev med Bruggejem in FC Chelseajem prišla najmanj 350 razgrajacev, večino Angležev. Močne policijske enote so okupirale mesto in na ta način preprečile večje spopade navijaških skupin obeh mostev. Posameznih preteopov pred in po tekmi pa policija ni mogla preprečiti in v enem izmed njih je bil z nožem huje ranjen 22-letni Belgijec. Ze popoldan je policija zavrnila 400 Angležev, ki so na tekmo prisli brez in s ponarejenimi vstopnicami, okoli 350 pa so jih prijeli zvečer. 80 oseb je policija zaprla v policijsko garazo, vendar so iznajdljivi navijači usli. Novi neredi, le 14 dni po prekinitvi tekme Irska - Anglija v Dublinu, so znova postavili v ospredje vprašanje varnosti na evropskem nogometnem prvenstvu leta 1996 v Angliji. Strokovnjaki so znova zatrdili, da Angleži največje izgrede napravijo v tujini in da se zato ni bati izgredov na EP. V Angliji je policija na razgrajace bolj pripravljena, pa tudi kazni so mnogo večje. Angleži vztrajajo pri izvedbi prvenstva in zagotavljajo, da jim razgrajaci na igriščih tega ne bodo preprečili.

NBA: Clippers zaustavili Phoenix

LOS ANGELES - V torek zvečer je v prvenstvu NBA spet prišlo do velikega presenečenja, saj so zadnjeveršeni Clippers premagali doslej najbolj učinkovito mostvo, Phoenix Suns (Barkley poškodovan). »Big match« med Orlandom in New Yorkom in zlasti med O'Nealom in Ewingom se je končal z uspehom Magicov, nov presenetljiv poraz pa je doživel lanski prvak Houston Rockets. IZIDI - torek: Orlando - New York 118:106 (O'Neal 41, D.Scott 26; Ewing 32, Starks 19), San Antonio - Cleveland 100:83 (D.Robinson 18), Clippers - Phoenix 110:99 (Murray 18, Sealy in M.Smith po 17; K.Johnson 31), Dallas - Houston 102:101 (Mashburn 22, J.Kidd 18), Denver - Minnesota 114:101 (Mutombo 26; Rider 20), Milwaukee - Miami 85:95 (Rice 24), Washington - Philadelphia 102:106 (J.Howard 20; Weatherspoon 30). (VJ)

NOGOMET / PRVE ČETRTRFINALNE TEKME V EVROPSKI LIGI PRVAKOV

Milan najbližji polfinalu

Kritično za Barcelono

Tekmi v Münchnu in Splitu sta se končali brez zadetka

Po prvih četrtfinalnih tekmah v evropski ligi prvakov je Milan najbližji uvrstitvi v polfinale, saj je Benfico premagal s klasičnim izidom 2:0. Popoldanski tekmi v Münchnu in Splitu sta se končali brez gola, Paris St. Germainu pa je v Barceloni uspelo igrati 1:1 in je pred povratno tekmo v boljsem izhodiščnem položaju od Spancev.

Milan- Benfica 2:0 (0:0)

STRELEC: Simone (63, 72)

MILAN: Rossi, Panucci, Maldini, Albertini, Galli, Baresi, Simone, Desailly, Boban, Savičević, Massaro (Stroppa od 65. min.).

BENFICA: Preud'homme, Veloso, Mozer, Amaral Williams, Dimas, Paulo Bento, Vitor Paniera, Joao Pinto, Caniggia, Abel Xavier, Tavares (Kenedy od 28. min., Isaías od 81. min.).

SODNIK: Cakar (Tur). GLEDALCEV: 48.000.

MILAN - Milan je se petič v 39 letih premagal Benfico z dvema zadetkoma Marca Simoneja.

Milan je že v prvem polčasu zaigral bolj ambiciozno od Portugalcev, ki pa so dobro zadrževali zogo in uspešno odbijali napade Milančanov. Brez moči so bili le proti Savičeviću, ki je vsakič preigral svojo neposrednega nasprotnika, vendar pri svojih pobudah ni mogel računati na

pomoč Simoneja in Massara. V 7. minuti je njegov strel za meter šel mimo vrat, v 16. minuti pa je po Maldinijevi podaji z glavo preusmeril zogo v levo vratnico. Toda najnevarnejšo priložnost za Milan je v 35. minuti pripravil odlični Zvonimir Boban, njegov siloviti strel izven kazenskega prostora pa je Preud'homme mojstrsko odbil v kot.

Benfica v prvem polčasu ni niti enkrat streljala na Rossijeva vrata, trener Artur Jorge pa se je že od vsega začetka odpovedal igri s tremi napadalci, ki je sicer značilna za to portugalsko mostvo.

Milan je v začetku drugega polčasa se bolj stopnjeval svoj pritisk. Preud'homme je v 52. minuti ubranil prosti strel Albertinija, kmalu zatem pa je Boban po kotu zadel zgornji del prečke. Gol je takorekoč visel v zraku, Simone pa ga je po podaji Desaillyja z glavo dosegel iz neposredne bližine, pri čemer je bil Preud'homme nekoliko negotov. Benfica je skušala reagirati, vendar je dosegla le to, da se je izpostavljena Milanovim protinapadom. V enem izmed teh je Simone podvojil po odlični diagonalni podaji Panucija.

Sest minut pred koncem je sodnik razveljavil zadetek Caniggie zaradi prekrška istega igralca nad branilcem Gallijem.

Demetrio Albertini v akciji, Portugalec na tleh... (AP)

Dejansko pa je bila to edina priložnost Portugalcev vsje tekmi.

Hajduk - Ajax 0:0

HAJDUK SPLIT: Gabrić, Butorović, Prazenica, Person, Stimac, Andrijašević, Vulić (od 45. min. Vujica), Rapajić, Pralija, Asanović, Mornar (od 75. min. Seferović).

AJAX AMSTERDAM: Vander Sar, Reiziger, Blind, Rijkaard, de Boer, Seedorf, George, Davids, Kluyvert (od 76. min. Bogart), Litmanen, Overmars (od 64. min. Van Vossen).

GLEDALCEV: 46.000.

SPLIT - Favorit ne samo v tem obračunu, temveč za naslov evropskega

prvaka, nizozemski Ajax, je na včerajšnjem srečanju v Splitu imel stalno premoč. Hajdukova obramba pa je bila vedno na mestu in predvsem se je odlikoval vratar Tonči Gabrić.

Nizozemci so imeli dve zelo nevarni priložnosti za gol: v 12. min. z mladim Kluyvertom in tri minute pozneje s finskim reprezentantom Jarijem Litmanenom. Obakrat pa je lepo posredoval domači vratar Gabrić.

Hajdukov branilec Igor Stimac je po tekmi dejal: »Glavno je, da snimo prejeli zadetka. Upajmo, da bo na povratni tekmi prišlo do presenečenja.«

Bayern - Göteborg 0:0

BAYERN MÜNCHEN: Scheuer, Helmer, Frey (od 70. min. Kreuzer), Babel, Zickler, Schupp (od 62. min. Sternkopf), Scholl, Nerlinger, Ziege, Kostadinov, Witeczek.

GÖTEBOR: Ravelli, Kamark, Johansson, Olsson, Nilsson, Martinsson, Erlingmark, Rehn (od 62. min. Lilienberg), Lindqvist, Erisson, Pettersson (od 87. min. Andersson).

GLEDALCEV: 45.000

MÜNCHEN - Bayernu, ki je nastopil z zelo zdesetkano postavo (brez poškodovanih Matthäusa, Papina, Khana in izključenega Hamanna), kljub lažji terenski premoci ni uspelo streti odpora Svedov. Najugodnejšo priložnost za zadetek je imel v 66. min. Helmer, ki pa je streljal čez vrata. Po tekmi je nadzler Bayerna Höness dejal: »Imeli smo več priložnosti od Svedov, toda nismo bili dovolj spretni pred njihovimi vrati.«

Barcelona - Paris St. Germain 1:1 (0:0)

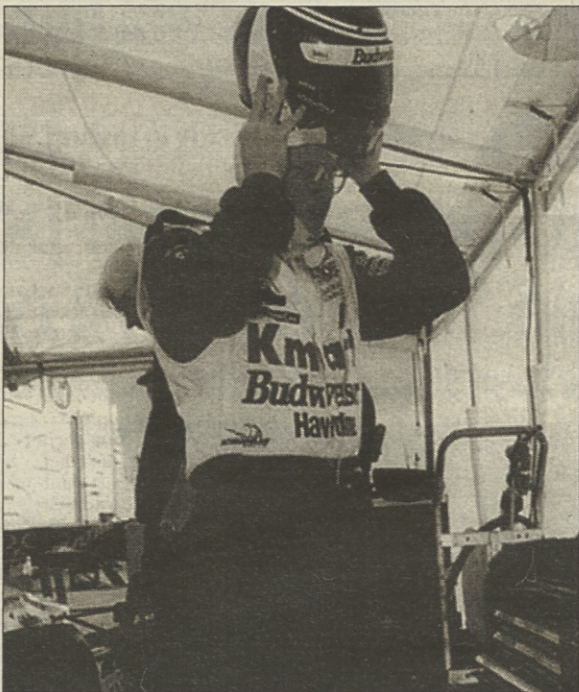
STRELEC: Kornejev (48) in Whea (54)

BARCELONA: Busquets, Ferrer, Guardiola, Köman, Barjuan, Bakero, Iglesias, Stojčkov, Kornejev, Cela, Beguiristain.

PARIS ST. GERMAIN: Lama, Cobos, Colleter, Kombouare, Roche, le Guen, Bravo, Guerin, Weah, Valdo, Ginola.

GLEDALCEV: 114.000.

FORMULA INDY / V NEDELJO ZAČETEK NOVE SEZONE

V nedeljo se z dirko v Miamiu začena nova sezona ameriske formule indy. Predvsem po zaslugi Nigela Mansella, ki je v ZDA dirkal v minulih dveh letih, si je to tekmovalstvo tudi v Evropi pridobilo veliko privržencev. Čeprav Manslla letos ne bomo videvali na ameriskih dirkališčih, pa to se ne pomeni, da indy izgublja na popularnosti. Celovec - letosnja sezona bi bila sodeč po napovedih lahko celo med najbolj zanimivimi v zadnjih letih, vsekakor pa bolj zanimiva

in izenačena kot lanska, ko Penskejevi trojki Unser - Tracy - Fittipaldi ni mogel nihče do zivega. Za to naj bi poskrbeli predvsem pri Newman Haasu, kjer lani ni bilo pravega motiva za delo. Mario Andretti je namreč že v začetku sezone napovedal, da se od Indyja poslavlja, prave volje do dela pa po začetnih neuspehih ni kazal niti Nigel Mansell. Ko je sredi sezone postajalo vse bolj jasno, da se Anglež vrača v formulo 1, so zastala tudi vsa testiranja, zato je ekipa filmskega zvezdnika in

Tudi brez Manslla dirke zelo zanimive

uspešnega poslovnega proti koncu leta zaostajala tudi za ekipami, ki jih je se v začetku leta zanesljivo premagovala. Pri Newman Haasu so odločeni, da se pretekla sezona, ko prvič po letu 1983 (tedaj je bila ekipa tudi ustanovljena) niso dosegli nobene zmage, ne bo ponovila. Zato so v mostvo pripeljali svežo kri - nekdanjega prvaka Michaela Andrettija in 26-letnega Paula Tracyja (na sliki), ki je v minulih dveh letih zablestel pri Penskeju. Motivov za dokazovanje imata vsekakor oba dovolj, se zlasti Tracy, ki so ga pri Penskeju odslovili na račun veterana Emersona Fittipaldija. Tezavno bi utegnili biti edinole sodelovanje med obema voznikoma, saj je Tracy lani Andrettija nekajkrat javno označil za idiota. A vsaj javno sta si oba dirkaca zeglava v roke in zatrjujeta, da so lanski incidenti pozabljeni.

Legenda formule indy Bobby Rahal napoveduje, da se bo po dveh sušnih letih ponovno vrnil v boj za sam vrh. Prvak iz leta 1992 je minuli dve leti ve-

liko eksperimentalni, a se je vse skupaj končalo zelo klavirno. Po katastrofi s sasi, ki jo je izdelalo njegovo podjetje, je razočaranje doživel tudi s hondinimi motorji. Letos bo sedel v Penskejevi sasi, ki jo bo poganjal fordov motor. To bi znala biti zelo zanimiva kombinacija, saj v tehničnem smislu gre za zmes Penskejeve in Newman - Haasove ekipe. Drugi voznik v Rahalovi ekipi bo Brazilc Raul Boesel, ki je pred tem dosegel nekaj vidnih rezultatov v ekipi Dicka Simona. Čeprav sta bila Boesel in Simon velika prijatelja, pa se bo njuno sodelovanje končalo na sodiscu, saj je Brazilc k Rahalu odpeljal tudi glavnega Simonovega sponzorja Duracella, cesar Boeselov nekdanji delodajalec ni bil pripravljen požreti kar tako.

Izjemno zanimivo bo videti, kaj letos lahko napravi najboljši lanski »rookie« Jacques Villeneuve. Drugi mladenic, ki mu velja se posebna pozornost je Christian Fittipaldi, ki je v Ameriko odšel potem, ko ni našel sedeža v formuli

1. Vozil bo v isti ekipi kot Robby Gordon, ki kljub mladosti že nekaj let velja za enega najboljših ameriskih dirkačev.

Ce vsem omenjenim pristajemo se Penskejeva voznika Emersona Fittipaldija in lanskega prvaka Ala Unserja, ki bi ju pravzaprav morali omeniti že na začetku, potem je jasno, da bo letos na vsaki dirki vsaj deset dirkačev, ki bodo sposobni zmagati.

Simon Demšar

Koledar dirk

5. marec: Miami
19. mar.: Surfers Paradise
2. april: Phoenix
9. april: Long Beach
23. april: Nazareth
28. maj: Indianapolis
4. junij: Milwaukee
11. junij: Detroit
25. junij: Portland
9. julij: Road America
16. julij: Toronto
23. julij: Cleveland
30. julij: Michigan
13. avgust: Mid Ohio
20. avg.: New Hampshire
3. september: Vancouver
10. sept.: Laguna Seca

KOLESARSTVO / VALTER BONČA PRED NOVO SEZONO

Letošnje leto med »profiji« bo prelomno

Idriččan je sezono začel s poškodbo kolenskih vezi

LJUBLJANA - Edini slovenski kolesarski profesionalca Valter Bonča je skupaj s svojim svetovalecem Primožem Cerinom ob začetku kolesarske sezone predstavil svoje delo v letosnjem letu in načrte za novo sezono. V svoji tretji tekmovalni sezoni med profesionalci bo vstopil v klub ZG Mobili, ki je precej močnejši od lanskega Amore e Vita.

V njem je kar nekaj velikih imen, najbolj znana med njimi pa so Italijani Ghirrotto, Montanelli in Ferrigato ter Kolumbijec Rodriguez. Prvi Valterjevi vtisi o novi ekipi so zelo pozitivni: »V primerjavi z lansko ekipo je vse zasnovano veliko bolj profesionalno. Boljši sta vodenje in organizacija dela. Trener se posveča vsakemu posamezniku posebej, boljše je medicinska služba, skratka, zaenkrat sem zelo zadovoljen. Res pa je, da je to se le začelo.«

O novi sezoni Valter meni, da bi morala biti prelomna: »Med profesionalci sem že tretje leto in ce letos ne bom dosegel nekega res dobrega rezultata, mi bo morda popustila volja za nadaljnje delo, pa tudi trenerji se kolešarja, ki ne kaže pravega napredka, počasi naveličajo. Kljub temu pritisku pa menim, da to zame ne bo dodatna obremenitev. Moj cilj je, da se na neki etapi ali enodnevni dirki uvrstim med prve tri. To ni nekaj nedosegljivega, saj je priložnosti veliko, pa tudi svoje sprinterske sposobnosti sem v zadnjem času izboljšal.«

Za 27-letnega Idriččana se letosnje leto ni začelo

Bonča je z odnosi v novi ekipi ZG Mobili zelo zadovoljen (Foto: B. Plavevski/BOBO)

najbolje, saj je v začetku februarja staknil poškodbo kolenskih vezi. Na ta način je izgubil tri tedne treninga, kar pomeni, da bo s pripravami moral začeti praktično znova, ceprav je pred tem prekoleno. Ob koncu lanskega leta je Bonča zaradi slabe krvne slike opravil nekaj temeljitih zdravniških preiskav, tako da se lanske Giro, ko je prav zaradi teh težav moral odstopiti, letos ne bi smel ponoviti. »Preiskave so pokazale, da se je krvna slika slabšala enostavno zaradi prevelikih naporov. Dobivati bi moral posebne preparate, kar pa se ni zgodilo. Te stvari so tudi precej dra-

ge, tako da smo se za letos domenili, da mi bo te stroške delno kril klub, delno pa sam,« je tezave pojasnil Bonča.

Letošnji koledar dirk bo za Valterja zelo podobno naporen ali pa še napornejši kot lanski, ko je nastopil kar na 97 dirkah. Prva preizkušnja bo že v nedeljo v Marseilleu, vendar Valterjev nastop tam se ni zanesljiv. Sredi meseca bo že prva etapna dirka, Tirreno - Adriatico, sledi Milano - San Remo, vendar Bonča natančnega razporeda se nima, saj se v ekipi se niso odločili, kdo izmed dvanajstih članov bo kje nastopal. Valter o pričakovanjih na bližnjih dirkah se ni mogel

govoriti, saj je prav zaradi omenjene poškodbe forma velika neznanka. Vrhunec sezone bo vsekakor Giro d'Italia, ki se začne 13. maja v Perugi in konča 4. junija v Milanu. Tako Valter kot njegovi delodajalci od te dirke pričakujejo največ: »Formo in trening bomo tempirali posebej za to dirko. Tudi na krvno sliko bomo v tem času se posebej pazili. Menim, da bom kako vidno uvrstitev lažje dosegel na posameznih etapah kot pa v skupnem seštevku. Seveda pa bo vse odvisno tudi od tega, za kakšno taktiko se bomo odločili v moštvi,« je nacrte strnil Valter Bonča.

Simon Demšar

NORDIJSKO SMUČANJE / MLADINSKO SP

Skakalci peti v moštveni tekmi

Gasper Poljanšek po skokih na 8. mestu

GÄLLIVARE (STA) - Prvi dan mladinskega svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah v svedskem Gällivareju je slovenskim udeležencem poleg ženskega in moškega teka prinesel se nekaj vidnih rezultatov. V moštveni tekmi so skakalci v postavi Jure Radelj, Jaka Grosar, Matija Stegnar in Primož Peterka zasedli do bro 5. mesto, izkazali pa so se tudi nordijski kombinatorci, ki so opravili skakalni del naloge.

Na 90-metrski skakalnici je med kombinatorci vodstvo po pričakovanju prevzel Avstrijec Mario Stecher z najdaljšima skokoma v obeh serijah (97 in 97,5 m). Stecher, ki točke osvaja tudi v svetovnem pokalu, bo v teku nastopil s prednostjo 54 sekund pred Francozom Nicolasom Balom in 1:08 minute pred Poljakom Lukaszom Kruczekom. Med 63 tekmovalci so vidno vlogi igrali tudi slovenski skakalci.

Gasper Poljanšek je zasedel 8. mesto, Roman Perko je pristal mesto za njim, Rolando Kaligaro je bil 12., Igor Cuznar pa 22. V slovenskem taboru so z uvrstitvami zelo zadovoljni, poučarjajo pa, da bodo fantje, ki so boljši skakalci kot tekači, v drugi disciplini verjetno izgubili nekaj mest.

Zelo zadovoljni pa so tudi v slovenskem tekaškem taboru. V idealni razmerah, sončnem vremenu in temperaturah okoli 8 stopinj Celzija pod ničlo, se je na proge v klasičnem slogu poglano rekordno število tekmovalcev, 78 deklet in 99 fantov iz 35 držav. Razdeljena sta tudi prva kompleta kolajn. V moškem teku na 10 km je zmagal Rus

Mironov, vsega 6.1 sekunde pred Slovakom Batoryjem in pol minute pred Svedom Fredrikssonom. Izmed slovenskih tekmovalcev je bil najboljši Josko Petkovšek na 14. mestu, kar je druga najboljša uvrstitev slovenskih tekmovalcev na nordijskem MSP sploh. Boljši je bil le Peter Klofutar leta 1991. Petkovšek je za zmagovalcem zaostal 1:08 minute, za 10. mestom je zaostal 9 sekund, za 6. pa 30. Za izboljšanje uvrstitve bo imel priložnost prihodnje leto, ko bo se vedno mladinec, seveda pa bodo tudi pričakovanja višja. Z 41. mestom je zadovoljil tudi Vasja Rupnik, ki bo med mladinci nastopal se dve leti. Nekoliko sta razočarala le najstarejša v ekipi Ivan Marić in Janez Petkos z 48. in 73. mestom.

Tudi v ženskem teku na 5 km je zmaga odšla v Rusijo. Za 1. mesto so se borile same izkušene tekmovalke iz svetovnega pokala, na koncu pa je slavila Rusinja Masalkina 1.2 sekunde pred Estonko Smigonovo in 6.4 sekunde pred rojakinjo Samorosova. Najboljša slovenska tekmovalka je bila Andreja Mali, ki je v močni konkurenci osvojila 21. mesto, za 10. mesto pa bi morala biti v cilju 10 sekund prej. Vodja slovenskih tekačev Jože Klemenčič je bil zadovoljen predvsem z njenim nastopom in 50. mestom Tanje Zelenc, saj bosta obe med mladinkami nastopali se 4 leta, Tadeja Branković pa je pristala na 63. mestu. Tudi njena uvrstitev ni slaba, saj se bo tudi Brankovičeva kot mladinka lahko izkazala se v prihodnjih starih letih.

Izidi: skoki - moštvena tekma (K=90): 1. Nemcija

855.0 točk, 2. Avstrija 846.0, 3. Japonska 837.0, 4. Francija 832.5, 5. Slovenija 796.0, 6. Češka 768.5, 7. ZDA 743.0, 8. Finska 718.0, 9. Svica 714.0, 10. Poljska 651.0, 11. Norveška 593.0, 12. Italija 589.5, 13. Rusija 577.5, 14. Švedska 557.5; **nordijska kombinacija - skoki:** 1. Stecher (Avt) 254.5 (97, 97.5), 2. Bal (Fra) 242.5 (93, 95) + 0:54, 3. Kruczek (Pol) 239.5 (94, 94) + 1:08 ... 8. Gasper Poljanšek (Slo) 230.5 (88.5, 91) + 1:49, 9. Roman Perko (Slo) 228.0 (91.5, 92) + 2:00, 12. Rolando Kaligaro (Slo) 212.5 (87.5, 85.5) + 3:10, 22. Igor Cuznar (Slo) 192.0 (82, 80) + 4:44; **teki: moski - 10 km klasično:** 1. Mironov (Rus) 27:26.1, 2. Batory (Slk) 27:32.2, 3. Frederiksson (Sve) 27:56.1 ... 14. Josko Petkovšek (Slo) 28:34.8, 41. Vasja Rupnik (Slo) 29:42.6, 48. Ivan Marić (Slo) 30:06.6, 73. Janez Petkos (Slo) 31:54.4; **zenske - 5 km klasično:** 1. Masalkina (Rus) 15:46.8, 2. Smigon (Est) 15:48.0, 3. Samorosova (Rus) 15:53.2 ... 21. Andreja Mali (Slo) 16:48.8, 50. Tanja Zelenc (Slo) 17:34.3, 63. Tadeja Branković (Slo) 18:18.4.

Najboljša ruska dekleta

ANDERMATT (STA) - Na mladinskem svetovnem prvenstvu v biatlonu je v prvi ženski preizkušnji v ekipni tekmi zmagala Rusija, pred Norveško in Finsko.

Izidi - zenske na 7.5 km: 1. Rusija 28:04.0 (5), 2. Norveška 28:13.2 (7), 3. Finska 28:48.1 (5), 4. Nemcija 28:51.6 (9), 5. Italija 29:02.1 (6), 6. Belorusija 30:48.3 (8). Nastopilo je 16 reprezentanc.

HOKEJ / PRIPRAVE

Reprezentanca zbrana na Bledu

V tekmi skupine B je Slavija Jata klonila proti Mariboru

BLED (STA) - Slovenska hokejska reprezentanca se je v torek zbrala na Bledu, kjer bodo igralci skupaj s trenerjem Rudijem Hitijem in njegovim pomočnikom Mihailom Anforovom ostali do 7. marca. V okviru priprav pred enotedenskim gostovanjem v Rusiji in nato svetovnem prvenstvu skupine C v Sofiji bodo reprezentantje 7. marca ob 19. uri odigrali prijateljsko srečanje proti moštvi Acroniks Jesenice, okrepljeni s tujci blejske Sportine.

Na zbornem mestu v hotelu Astoria na Bledu so se zglasili naslednji igralci: Tom Jug, Igor Beribak, Bojan Zajc, Samo Kumar, Elvis Bešlagić, Andrej Brodnik, Dejan Kontrec, Nik Zupancić, Ivo Jan, Tomaz Vnuč, Ture Tisler (Zsuzsanna Hertz), Bojan Skrijanc, Borut Vukčević, Ales Kuncic, Sašo Pretnar, Marko Smolej, Andrej Razinger, Jure Smolej, Ales Sodja, Dejan Varl (vsi

Acroniks Jesenice), Luka Simšić, Borut Potočnik, Rok Rojsek (vsi Inntal Celje) in Zvone Bolta (Sportina Bled).

Slavija Jata - Maribor 4:14 (1:8, 1:2, 2:4)

LJUBLJANA (STA) - Drsalisce Vesna v Zalogu, 100 gledalcev, sodniki Bundalo (Jesenice) ter Pahor in Zalehtelj (oba Ljubljana).

STRELCI: 0:1 (5) - Kučenko (Breznik), 0:2 (6) - Klima, 0:3 (7) - Klima (Hriberšek), 0:4 (8) - Kučenko (Hriberšek), 0:5 (10) - Klima (Hriberšek), 0:6 (14) - Klima (Hriberšek), 1:6 (16) - Lomovšek (Lesnjak), 1:7 (19) - Lesnjak (Hriberšek, Staric), 1:8 (20) - Staric, 1:9 (23) - Klima (Hriberšek), 2:9 (25) - Lomovšek (Kopolšek), 2:10 (38) - Kučenko (Breznik), 2:11 (45) - Urh (Kučenko), 3:11 (45) - Lesnjak (Lomovšek), 3:12 (46) - Klima (Ceh), 4:12 (48) - Breznik, 4:13 (48) - Breznik (Kučenko, Savčenko), 4:14 (60) - Breznik (Lesnjak).

IZKLJUCITVE: Slavija Jata 12 + 10, Maribor 16 + 10 minut.

Hokejisti Slavije so srečanje državnega prvenstva za razvrstitev od 5. do 7. mesta začeli prepričani, da bodo tudi tokrat proti Mariborčanom zaigrali odlično, kot se je to zgodilo v njihovih prejšnjih dvobojih, vendar jim ni slo vse po načrtih. Bivši »lisjaki« iz Maribora, na čelu z razpoloženim Klimom, ki se je kar šestkrat vpisal med strelce, so upravicili svoj vzdevek, saj so začeli zelo napadalno in agresivno ter do 14. minute šestkrat premagali vratarja Simnika. Po odmoru so domači zaigrali mnogo bolje, v vrata je vstopil rekonvalescent Presiček in Mariborčani so tretjino dobili le z izidom 2:1. V zadnjem delu je pescica gledalcev na tribuni lahko spremljala zanimivo predstavo, ki sta jo na koncu začinila se Lomovšek in Hriberšek s kratkim boksarskim vložkom.

ALPSKO SMUČANJE

Cobergerjeva bo letos končala s tekmovanjem

ST. ANTON (STA/APA) - Novozelandska smučarka Anneliese Coberger se je po 12 letih smučanja odločila, da bo končala tekmovalno pot. Novozelandska slalomistka, ki je na olimpijskih igrah leta 1992 v Albertvillu osvojila srebrno kolajno in s tem prvo smučarsko odličje na največjih tekmovanjih za južno poloblo, pravi, da je po letosnji sezoni zanjo resnično konec tekmovalnega smučanja.

»Po 12 letih brez poletja, 25 zaporednih zimah in božic brez svojcev mislim, da je prišel čas se za druge stvari,« pravi 23-letna Cobergerjeva, ki med sezono živi v avstrijskem St. Antonu.

Prelomnica v njeni karieri je bilo SP leta 1993 v Morioki. Potem ko je tam po prvem slalomu se vodila, je v drugem nekaj vratic pred ciljem odstopila in zmago prepustila Buderjevi. Po tem porazu se nikakor ni več uvrščala med vodilne. V sezonah 1992/93 in 1993/94 je poleg zmage v Hinterstodru se sedemkrat stopila na stopničke za zmagovalce. Za Svicarko Vreni Schneider je takrat v slalomskem seštevku svetovnega pokala zaostala vsega 6 točk in bila izbrana za športnico leta v Novi Zelandiji.

Medtem ko Cobergerjevi slovo od smučanja očitno ni pretežko (»Nikoli nisem imela priložnosti živeti povsem običajno življenje mladega človeka.«), je odločitev presenetila njenega trenerja Roberta Zalmanna. Njuno sodelovanje je bilo zaradi neresenih finančnih vprašanj tako ali tako vprašljivo, vendar rešitve za naprej Zalmann se nima. Ne ve se se, ali bo morda sodeloval s Claudio Riegler, mlado Avstrijko, ki nastopa za Novo Zelandijo. Vse pa kaže, da bo novozelandsko smučanje z odhodom Cobergerjeve zatnilo.

NOVICI

Elan tudi letos v svetovnem vrhu proizvajalcev

BEGUNJE (STA) - Slovenski proizvajalec smuči Elan iz Begunj, ki je trenutno v lasti hrvaškega podjetnika, tudi v letosnji sezoni s športnega vidika dosega vidne rezultate v primerjavi s tujimi konkurenti. Elan je namreč na lestvici najuspešnejših proizvajalcev smuči, ki se določa po osvojenih točkah v letosnjem svetovnem pokalu v alpskem smučanju, visoko na tretjem mestu z natanko 500 osvojenimi točkami. Pred njim sta predvsem po zaslugi Italijana Alberta Tombe in slovenskega zvezdnika Jureta Kosirja francoski Rossignol (1.586 točk) ter nemški Völkl, ki je zbral le 20 točk več od Elana. V posamezni moski konkurenci je Elan celo na drugem mestu, medtem ko je pri ženskah na 5. mestu. V obeh konkurencah prepričljivo vodi Rossignol. **Skupno:** Rossignol 1586 točk, Völkl 520, Elan 500, Atomic 387, Dynastar 335, Salomon 263, Fischer 245, Dynamic 233, Blizzard 199, Head 192, Stoeckli 53, Mizuno 21, Kästle 20, Tyrolia 11, Yamaha 10; **moski:** Rossignol 737, Elan 383, Atomic 304, Dynastar 202, Fischer 198, Salomon 193, Head 192, Blizzard 111, Stoeckli 53, Kästle 30, Völkl 11, Yamaha 10; **zenske:** Rossignol 849, Völkl 509, Dynamic 233, Dynastar 135, Elan 117, Blizzard 88, Atomic 83, Salomon 70, Fischer 47, Mizuno 21, Tyrolia 11.

Zmaga in poraz Petrola

LJUBLJANA - V bowling centru v Tivoliju je bil odigran 8. krog odprte bowling lige. **Rezultati:** Olimpija - Demaj 25:15, Petrol - Alpe Adria 26:18, PST - Bowl 27:9, Krjavelj - Triglav 19:17, Nikola Tesla - Petrol 21:19. **Vrstni red:** N. Tesla (+1) 207, Petrol 189, Olimpija 163, A. Adria (+1) 145, Demaj 138, Triglav 118, Bowl (+1) 115, Krjavelj 105. Konec tedna bo na sporedu 9. krog odprte bowling lige. (M. J.)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Tokrat boste izredno tanko-
cutni. V okolici boste zaznavali že najmanjše pre-
mike, zato vam ne bo uslo prav nič. Opazili boste
marsikatero do zdaj prezrto zanimivost.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Enoličnost bo začela motiti
vaše prizadevanje v smeri kreativnosti, zato se bo-
ste začeli ozirati po možnostih za spremembo. Ra-
zvedrilo vas bo že samo iskanje novega.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Lotili se boste nad-
gradnje svojih velikih načrtov, pri čemer boste
spregledali neko malenkost, ki se tiče dosedanjega
dela. Morali se boste vrniti in korakati po vrsti.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vaše delovne sposobnosti
bodo še naprej na nivoju, zato v službi ne boste
imeli težav. Nasprotno, celo napredovali boste.
Denarna nagrada bo sledila čez nekaj časa.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na veliko presenečenje vseh
prisotnih se boste spoprijateljili z nekom, ki vam
je bil doslej zoprni kot trn v peti. Odslej boste v
odnosih mnogo bolj strpni in pozni.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Izkazalo se bo, da so cilji,
ki ste si jih pred nedavnim izbrali, neprimerni.
Nekaj časa boste zaradi tega spoznanja malce potr-
ti, nakar vas bo pritegnila vizija pravega cilja.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Svojo potrebo po za-
vetju in toplini boste zadovoljevali na številne,
pogosto precej nezdruge načine, zato se bo vaše
pocutje še poslabšalo. Poskusite vendar drugače.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Tokrat vas bodo
pestile precej mrčne misli in temna občutja,
zato boste do okolice zelo nezaupljivi. Sele ko se
boste umaknili na samo, boste odkrili vzrok.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Vas nov projekt se
bo zavlekel, saj boste v svoji zagnanosti prezrli
nekaj pomembnih malenkosti. V zameno bodo
končni rezultati veliko večji od pričakovanih.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Razmišljali boste
o možnostih za dodaten zasluzek, saj so vaše zi-
vljenjske potrebe vedno večje. Veliko pametneje
bi storili, če bi razmislili o potrebah samih.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Odobravanje, ki ga
boste pričakovali v zvezi z vašo nadvse drzno po-
tezo, boste dobili tudi tokrat. To bo vašo odlo-
čnost in pogum še dodatno povečalo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nujnost določenih sprememb
vam bo kot na dlani, zato se boste poglabili v ra-
zmislanje. In prav tam boste odkrili nekaj zablad,
ki so vam kalile utrip vašega vsakdana.

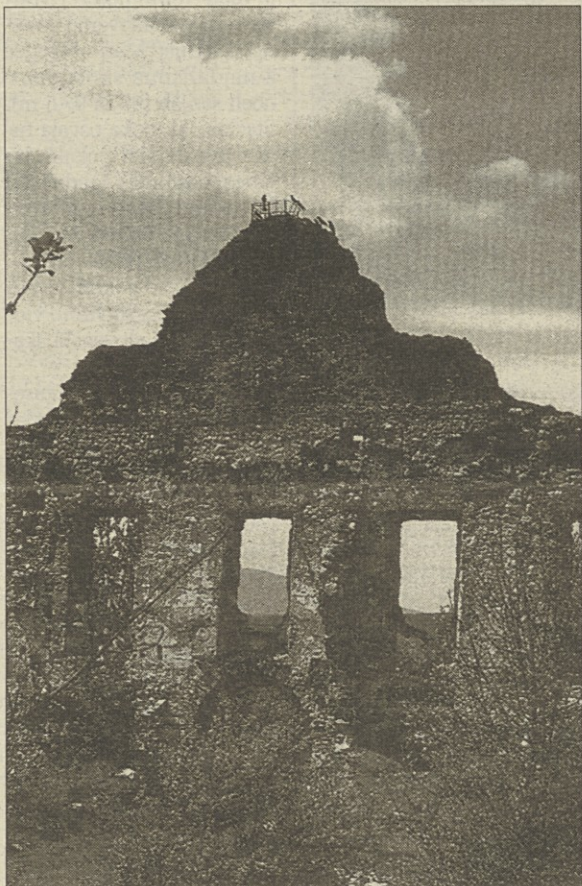
SLOVENSKA DEDIŠČINA

Grad Boštanj

Požgan je bil leta 1944

Na strmem griču nad Velikim Mlacevim pri Grosupljem so Lambergi verjetno že v drugi polovici 15. stoletja pozidali grad Bostanj. O njem pri-
ca zgodovinska listina iz leta 1468, v kateri je omenjen haws Sagradez. Cesar Ferdinand I. je leta 1549 dovolil kranjskemu deželnemu upravitelju Jakobu pl. Lambergu, da sme na starem gradišču Zagradec zgraditi grad, kar kaže, da so Lambergi takrat predelali pr-

votno poslopje. Leta 1652 so Lambergi prodali grad grofu Eberhardu Ursini-Blagaju, potomcu stare bosenske fevdalne rodbine Babonicev, omenjenih že v 10. stoletju, ki si je v naslednjih stoletjih pridobila številne posesti na Hrvaskem in Kranjskem. Valvasor je upodobil Bostanj kot mogočno stitratkno poslopje z no-
tranjim arkadnim dvoriščem, dvema stirioglatima in enim okroglim stolpom na vogalih ter z

Razvaline sprednjega pročelja

Grad Boštanj pri Grosupljem v Valvasorjevih časih

obzidjem in mogočnim pravokotnim stolpom, ki je varoval prednje dvorišce. Blagaji so v 18. stole-
tju predelali grad v ime-
nitno baročno rezidenco. Okna v stitratknem po-
slopiu so povečali, podri-
li okrogli stolp na severoza-
hodni strani in pozidali
cetverokotnega, streho
polepsanega sprednjega
pročelja pa okrasili z volu-
tama. Trije trakti okoli

pravokotnega dvorišča so
bili arkadirani, v seve-
rovzhodnem delu je bila
grajska kapela, več soban
pa je bilo poslikanih. Leta 1901 je gosposci-
no z gradom podedovala
baronica Lauer- Lazzarini
iz Solkana, leta 1942 pa
ga je Ludvik Lazzarini
prepustil italijanski dru-
žbi Emona. Po vojni je bil
grad nacionaliziran. Leta
1944 so ga požgali parti-
zani. Danes sta neposko-

dovana mogočen rene-
sancni obrambni stolp z
rustičnimi vogali in ven-
čnim zidcem, v katerem
so stanovanja, in stolpič
na koncu obzidanega vr-
ta. Ta je zadnja leta ostal
brez strehe, razvaljena
sprednja fasadna stena z
aticnim nastavkom, ka-
mnitimi okenskimi obro-
bami in kamnitim polkro-
zno zaključenim porta-
lom pa žal propada.

Ivan Jakič

V grajskem stolpu so stanovanja (Obe fotografiji: Ivan Jakič)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

208	SPARTA- KOVEC	AMER. SKLADAT. ZABAVNE GLASBE	SVETISČE	DEL VELIKE BRITANJE	OSEBA, KI PROSI ZA AZIL	RIKO DEBENJAK	ZELISČE	PISATELJICA PEROCI	REVEZ	GRSKA POKR. ELIDA	PREKAJENO SVINJSKO STEGNO	NEKD. PORTUG. KOLONIJA V INDIJI	EMIL SMOLE	VELIK GORSKI VRH	AVTOR: LUKA PIBER	MESO Z DOSTI MASCOCBE	GLASBENO DELO	IGRALEC DEPARDIEU	FR. - SVIC. PISEC (CLAUDE)	NEMSKA INDUSTR. NORMA	IZOBRA- ZENEC	SORLI IVO
MISICAST FILM. IGRALEC (ARNOLD)															GL. MESTO SOMALIJE							
PORAZDE- LIJENOST															GORSTVO V ITALIJI AM. IGR. (ROBERT)							
PRALJUDJE PO HAECKLU						GRS. MIT. POSAST CES. PIS. (ALOIS)							OGLASE- VALEC									VOJAS- NICA
LETVA							ANGL. VOTLA MERA	JUDOVSKI KRALJ OLEG VIDOV				SREDISČE VRTENJA	SOL DUSIKOVE KISLINE ZIDAK							EDVARD KOCBEK ORODJE ZA VRTANJE		
TONE PAVČEK			HOSIMINH PO STAREM ANTILOPA							FABRI- KANT									POZE- LENJE VLOGA, DELEZ			
BEOTUJEC				ZNACAJ ZIDAN STEBER						MODNA KREATORKA CHANEL	SLAVKO OSTERC			ENAKI CRKI KRAJ V POLJ. DOL.			AM. JAZZ GLASB. OBCUTEK V USESU					
BRUŠENO STEKLO								SUMNIK, SICNIK DIVJA JEZA				KOVANJE	TONE ZERJAL MADZ. POET (KAROLY)		MOJCA ZLOBKO TVOR				KOŽNA LISA			
ITALEC					MEDN. KLIC NA POMOC				HITRA OHLADITEV JEKLA IRIDIJ										DEL GLEDALISCA			
VAS					IT. OPERNI TENORIST														NEMSKI PISATELJ (LUDWIG)			
NORCEK					CAS BIVANJA V VOJSKI														RASTLINA Z GROZDI			

ZNAMENITI PRAŽAN

Po sledih humorista Jaroslava Haška (17)

Pražski antikvariati so pravi raj za ljubitelje umetnosti

Srečanje s »pravim Čehom«

Natakarji, vodici in trgovci so po vsem svetu pripadniki istega rodu, ne da se jih lociti po nacionalnosti. Zato turist le redko spozna pravega domaćina.

Pravi Čeh je bil okrogločlen, nekako Haskov tip in posteno nalit s pivom. Sedel je nonsalantno, z držo človeka, ki na tem svetu ne potrebuje ničesar več. Čez čas je k nam nemarno porinil mapo in namignil - pa si jo ogledajte, če želite.

Notri je bil zajeten kup grafik, ki jih je očitno naredila roka solanega avtorja. Rekel je: »Do you speak English?« Kasneje se je izkazalo, da so to tudi edine angleske besede, ki jih zna, saj je na vse odgovarjal le z nasmehom in Do you speak English?

To me je spomnilo na Haskovega znanca pesnika Tomana, ki se je družbi Pri Zlatem litru predstavil z besedami: »Monsieur, n'avez - vous pas une couronne?« V Parizu se je namreč privadil na absint. Kmalu se je tega običaja oprijel tudi Haskov prijatelj Adolf Gottwald, pisatelj in urednik Ottovega znanstvenega slovarja, ki ga Hasek omenja v Svejku. Gottwald si je namreč v nočnih kavarnah rad izposojal po pet kron z besedami: »Posodite mi pet kron, da lahko začnem novo življenje!« To novo življenje je ponavadi pomenilo novo pivo ali pa kaj drugega - tekočega.

Nas znanec, resnični Čeh, ki ni bil ne natak, ne turistični delavec, ne trgovec, nam je potem prodal razmeroma lepe

Grafik Peter Hanik se takole vidi ob nezmernem pitju piva

grafike. Sprva smo menili, da je on njihov avtor. Kasneje se je izkazalo, da je avtor slikar Peter Hanik. V zameno za krone smo dobili grafiko Zlate ulice in podobo avtorja kot »pivopivca« v trenutku, ko kvantiteta preseže kvaliteto.

S Hradčanov se turist spusti po ozkih ulicah proti Karlovemu mostu in gre mimo nekdanje vojaške bolnišnice, kjer se je Svejek pretvarjal, da ima revmo, ko mu je ta v resnici ze nehala buditi upe, da bo resen vojske.

Naslednja obvezna turistična postaja je židovska četrt s sinagogo in spomini na Kafko. Nekateri obiskovalci najbrž ne vedo, kdo je bil Kafka, zato pa lahko ob stojnicah srečamo številne prodajalce »židovskih« spominkov. Židov je seveda le še malo, saj jih je druga sveto-

vna vojna skoraj popolnoma izbrisala.

Med prodajalci spominkov smo srečali tudi mladenico z avtomobilom z beograjskimi tablicami, ki je prodajal nekakšne akvarele židovske četrti.

Vsak knjižni molj ali ljubitelj starih grafik in slikarstva bi v današnjih praških antikvariatih (tudi v židovski četrti) lahko prebil tedne in tedne, ne da bi se dolgočasil. Seveda bi moral biti mosnjicek primerno poln.

V Haskovem času je bilo v Pragi veliko Židov, ki pa jih Hasek - skromno rečeno - ni pretirano cenil. Hasek in njegovi prijatelji niso marali Židov, ker so (kaksen paradoks!) sodili k nemškemu delu Prage, ki je živel skoraj popolnoma ločeno od slovanskega dela.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

ENCIKLOPEDIJA NOVE ANGLIJE

Obsežno delo o ameriški kulturi

Enciklopedija bo obsegala kar 150 knjig

John Whittier ni omenjen, so pa zato Emily Dickinson, Stephen King, Kennedyjevi in afro-ameriški princ Whipple, v času kolonializma izbran za kralja sužnjev. Malo znana Whippleova zgodba bo tako kot mnogi dogodki iz zgodovine, tehnologije, turizma, znanosti in umetnosti zapisana v enciklopediji Nove Anglije, doslej največji in najpopolnejši izdaji, pri pisanju katere sodeluje več kot 700 strokovnjakov in učencov. 1.100 poglavij bo sestavljalo 1.500 strani obsejajočo enciklopedijo. Med leti 1997 in 1998 jo bo izdajala založba Yale University Press, celotno enciklopedijo pa bo sestavljalo kakih 150 knjig.

»Zelo smo razburjeni, saj gre za doslej največji naš projekt,« je izjavil urednik Fred Kameny. Z enciklopedijo novoangleške kulture se lahko po obsegu primerja le južno-ameriška enciklopedija.

»Prisel je čas, ko je treba nekatere stvari postaviti na svoje mesto, da bo mo bolj vedeli, kdo pravzaprav smo. Mislim, da morajo dobiti ljudje podoba o prostoru, na katerem živijo, saj je za prebivalce Nove Anglije vsekakor velikega pomena,« menita profesorja Burt Feintuch in David Watters.

Knjiga ne bo zgodovina, ampak nekakšen portret časa od leta 1500, ko so se začeli naseljevati predniki sedanjih prebivalcev. V posameznih poglavjih bo pozornost namenjena rasam, etničnim skupnostim, turizmu, religiji, umetnosti, znanosti in življenju zensk.

Vsaka knjiga bo stala 75 dolarjev, kasneje pa bo enciklopedija na voljo se na CD-romu ali drugih ra-

cunalniških programih. Londonska podružnica bo izdajo ponudila tudi v Evropi. Posebna pozornost bo namenjena sirjeju regionalizma, zgodovini posameznih pokrajin in zgodovini mest.

Založba Yale bo izdala tudi enciklopedijo o New Yorku, ki bo nekakšen vrhunec 12-letnega načrta, sprejetega v času, ko izgledajo nekateri običaji prvotnih prebivalcev. »Nova Anglija je eden od dveh ali treh delov Amerike, ki imajo močno regionalno identiteto,« poudarjajo uredniki.

Veliko zgodovinskih poti je se vedno ohranjenih, prav tako stari mostovi, čeprav je hkrati zgrajenih veliko najzgodovinskejših tovarn. Turistične znamenitosti, kot so Plymouth Rock, svetilniki in javorjev sirup, se prepletajo s sodobnimi trendi - naseljevanjem novih etničnih skupin, manjšo vrednostjo dolarja, narascanjem kriminala in drugimi urbani problemi.

»Prav zato je prisel čas, ko se je treba zamisliti o pomenu Nove Anglije in

njeni bogati zapuščini ter jo uskladiti z njenim razvojem,« meni Watters. V enciklopediji bodo seveda omenjeni vsi ugledni ljudje. »Odločitev, kdo si zasluži mesto v enciklopediji in kdo ne, ni bila lahka in je za nas pomenila velik izziv,« je dejal Watters.

Princ Whipple bo gotovo omenjen zaradi svojega junastva, predvsem svojih prizadevanj za ukinitvev suženjstva. Bil je prodan velikemu generalu iz Portsmoutha, Williamu Whiplu, podpisniku deklaracije za neodvisnost, ki je odpravila suženjstvo, zato je kasneje tudi prevzel ime svojega nekdanjega gospodarja. Drugi sužnji iz Portsmoutha so ga zelo spostovali in ga proglasili za svojega kralja; kot veslač je celo upodobljen na sliki, ki prikazuje Georgea Washingtona v čolnu na reki Delaware. »Gre le za enega od vrste spregledanih zgodovinskih dogodkov, ki jih je treba zapisati, saj so ravno tako del zgodovine Nove Anglije.

Ch. Gardner, Reuter

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

M O J S T R I D E T E K T I V I

Margery Allingham

Starec pri oknu (7)

»Upam, da ne gre za kaksno neumnost, Campion,« se je uprl, ko je taksi hitel po Temzinem nabrežju. »Ni sem brez dela, veste, in ni prav, da se na lepem odpravim na takle zasebni lov.«

Campion se je obrnil k njemu, in starejšega moža je njegov resni obraz presenetil.

»Ne verjamem, da bi to zadevo lahko ohranili zasebno, tudi če bi hoteli,« je rekel gospod Campion. »Tukaj smo. Pocakajte me.«

Taksi se je ustavil pred mrčno stavbo na ozkem trgu, in višji inšpektor je opazil, da je njegov vodič izginil v prostore gledališkega tednika Curtain, znanega po natančnih gledaliških programih in zanimivih cenah.

Campiona kar nekaj časa ni bilo, toda ko se je spet prikazal, je bil videti zadovoljen sam s sabo. Vozniku je povedal neki naslov v Streathamu in spet sčdel k prijatelju.

»Imam ga,« je kratko rekel. »Ne bova prepozna, se se bova lahko vmešala, čeprav je, seveda, glavno zlo že storjeno. Cemu? To je tisto, cesar ne razumem. Saj ni moglo biti samo zato, da bi Fielding izgubil dober glas; Fieldingova vpletenost je bolj naključje.«

»Raje pojasnite in ne govorite kot kaka prerokovalka,« je sitno rekel Oates. »Kaj ste izvedeli v tisti zopni luknji, od koder smo se pravkar odpeljali?«

Campion ga je pogledal, kot da se je sele pravkar spomnil nanj.

»Naslov, seveda,« je kratko rekel.

Končno se je taksi ustavil na široki predmestni ulici, kjer je bil vsak par his natanko tako kot sosednji - rdeča opeka, bela stukatura in solidna čokoladna barva.

Gospod Campion je prvi stopil po kratki popločeni poti k cednim vhodnim vratom, in Oates, ki je zagledal okna s spuščnimi naoknicami, je pohitel za njim; razdraženost ga je

minila.

Vrata jima je odprla majhna ženska v temni delovni halji; sive lase je imela na temenu tesno potegnjene v voz. Imela je zabuhel obraz in rdeče oči.

»Gospod Nowell?« je kot odmev ponovila Campionovo vprašanje, potem pa je naglo začela iskati robček in zajokala.

Gospod Campion je bil z njo zelo nežen.

»Zal mi je,« je rekel. »Ne bi bil smel tako vprašati po njem. Umrl je, kajne?«

Ostro ga je pogledala. »Oh, s policije ste, kajne?« je nepričakovano rekla. »Zdravnik mi je povedal, da bo potrebna sodna preiskava, ker je tako nenadoma umrl. Tako me je pretreslo. Tako dolgo je stanoval tukaj.«

Umaknila se jima je z vrat in zgneta sta se v majhno vežo. Višji inšpektor je razumel, da ženska ne vč, kdo sta, vendar se mu trenutek ni zdel pri-

meren za pojasnjevanje.

»Kdaj ste ga nasli?« je previdno vprašal Campion.

»Sele danes zjutraj, ko sem mu prinesla čaj,« Stara ženska si je želela govoriti. »Umrl je ze sinoci, tako pravi zdravnik. Zelo natančno me je izprasa. 'Ob desetih je bil se živ,' sem rekla, 'ker sem govorila z njim.' V posteljo hodim ob tricet na deset, in ce gospoda Nowella se ni bilo doma, ni maral, da bi ga cakala. Imel je svoj ključ, in vedno ga je kdo pospremil, da mu je pomagal po stopnicah.«

Postala je, da je zajela sapo, in Campion je spodbužno prikimal.

»No,« je rekla, »sinoci sem ravno ugasila luc v svoji spalnici, ko sem zaslišala, da se je ustavil avto, in potem so se odprla vhodna vrata. 'Ste vi, gospod Nowell?' sem zaklicala. 'Da, gospa Bell,' je rekel. 'Lahko noc.' Malo pozneje sem slisala, da je avto odpeljal.«

Oates ji je segel v besedo. »Ali ga je

voznik spremlil?«

Gospa Bell se je obrnila k njemu. »Ne vem, ali je bil voznik, gospod, ampak nekdo ga je. Skoraj osemdeset jih je ze bil, veste, in gospodu, ki ga je pripeljal domov, ga ni bilo težko pospremiti se po stopnicah.«

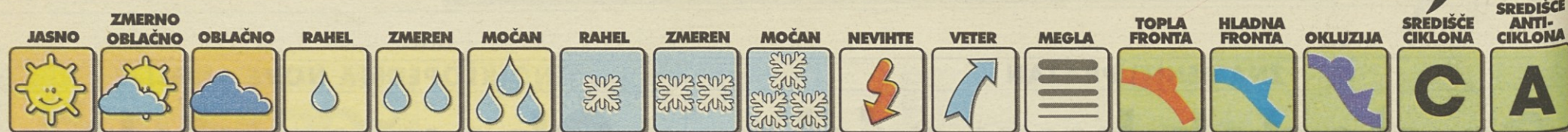
»Ali ga lahko vidiva, prosim?« je mehko rekel Campion.

Gospa Bell je spet začela jokati, potem pa, ko so stali v veliki prednji spalnici in zrl v nepremično postavo na postelji, je začela tiho in ponosno pripovedovati.

»Sploh ne vidite taksnega, kot je bil,« je rekla. »Čudovito ceden je bil s svojimi belimi lasmi, s palico in z rozo v gumbnici. Na svoj izgled je bil zelo ponosen. Zanj je porabil ure in ure in veliko denarja. Nekaj je znal narediti z lici, da so bila bolj zaobljena; pa ne vem, kaj je bilo.«

Campion se je sklonil k njej in nekaj zamrmral. Dvomeče je odkimala.

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Sredozemljem je nastalo območje nizkega zračnega pritiska. V visinah priteka k nam od juga zelo vlažen zrak.

Podatke pripravila
in posreduje
Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.40 in
zaslo ob 17.49. Dan bo dolg
11 ur in 9 minut. Luna bo
vzšla ob 6.45. in zasla ob
19.13.

SNEŽNE RAZMERE

	cm		cm
Rogla	110 do 130	Kanin	80 do 260
Kope	40 do 60	Kobla	10 do 110
Krvavec	do 160	Zelenica	50 do 150
Vogel	245	Soriska planina	150
Kranjska Gora	do 60	Velika planina	70 do 150
Mariborsko Pohorje	do 90	Golte	100
Rakitna	20	Cerkno	96

BIOPROGNOZA

Veliko ljudi se bo slabše
pocutilo, nerazpoloženi,
potrti, utrujeni in manj
zbrani bodo. Ponoci bo
obtežilni vpliv vremena
nekoliko popustil, tako
da bo spanje dobro.

ONESNAŽENOST

Konc. SO₂ v mg/m³ 1. 3. med 6 in 7 uro
Lj. Bežigrad.....11
Maribor.....21
Trbovlje.....122
Velenje.....4
Celje.....35
Hrastnik.....

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.53 najnižje -38
cm, ob 9.44 najvišje 42 cm,
ob 15.56 najnižje -53 cm, ob
22.17 najvišje 50 cm.
Jutri: ob 4.23 najnižje -38
cm, ob 10.15 najvišje 38 cm,
ob 16.21 najnižje -47 cm, ob
22.41 najvišje 47 cm.

DANES

Slovenija: Dopoldne povsod
padavine. V gornjesavski do-
lini bo snežilo, drugod bo meja
sneženja na 1000 m, kasneje
do nižin. Temperature bodo
od 0 do 6°C.
Sosednje pokrajine: V Alpah
bo snežilo, drugod deževalo.

JUTRI

V Sloveniji:
V noči na petek bo snežilo tu-
di v nižinah. V petek bo spre-
menljivo vreme.
Obeti:
V noči na soboto se bodo pa-
davine spet okrepile. Snežilo
bo tudi ponekod v nižinah.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Koreja je slavila
dan neodvisnosti

V Seulu in v vsej Južni Koreji so včeraj nadvse slovesno proslavili dan neodvisnosti
tudi s paradami v prastare uniforme oblečenih vojakov. (Telefoto AP)

Umrla
pretepena
učenka

PEKING - Po 9-mesečni
agoniji je v neki
pekiški bolnišnici
umrla 9-letna Tong Jing,
ki jo je njen učitelj ude-
ljal s sibo po glavi, ker
se ni izkazala na
nekem izpitu. Deklica
je obiskala vasko
osnovno solo v sever-
nokitajski pokrajini
Heilongjiang. Kot je za-
pisal neki pekiški
dnevnik, je dekletce po
tem dogodku romalo iz
bolnišnice v bolnišnico,
dokler ni v Pekingu
umrla.

Utonilo 15
srednješolcev

PEKING - Zaradi preo-
bremenitve se je v hu-
nanskem Xizinu prevr-
nil coln, v katerega je
krmar kljub slabemu
vremenu namesto
predvidenih 12 vkrca
kar 37 potnikov.
Zivljenje je izgublo 15
srednješolcev in neka
ženska. Policija je po
neseti aretirala kr-
marja.

Vojaške naprave
za ogled mumije

BOCEN - Tehniki Syre-
monta, italijanske družbe
Montedison, proučujejo
možnost, da bi s pomočjo
vojaške tehnologije omogoči-
li obiskovalcem ogled 5 tisoč
let stare mumije iz Simila-
una, ki so jo našli na istoimen-
skem ledeniku leta 1991.
»Homo Tirolensis«, kot tudi
pravijo mumiji, mora biti sh-
ranjen v popolni temi in pri
stalni temperaturi, tako da bi
bil ogled možen samo z op-
tičnimi svetlobnimi ojačeval-
ci, kot jih uporabljajo ame-
riški vojaški piloti.

Mumija se trenutno
nahaja v avstrijskem Inn-
sbrucku, kjer jo proučujejo
univerzitetni strokovnjaki.
Pred koncem leta pa se bo
Homo Tirolensis vrnil v Ita-
lijo, v neki muzej v Bocnu, ki
ga pripravljajo tehniki Syre-
monta. V njem bodo zagoto-
vili iste pogoje kot v Inn-
sbrucku, kjer so mumijo hra-
nili pri temperaturi 6° pod

nico in pri relativni vlagi
od 96 do 98%, kar je navse-
zadje podobno kot na Simi-
launskem ledeniku.

V muzeju bodo seveda
poskrbeli za stalno moni-
torizacijo zraka, tako da bi
preprečili vsako kontamina-
cijo mumije. Računalniški
sistem bo obenem stalno
nadzoroval barvo mumije,

tako da bodo lahko posegli
in pravočasno ukrepali ze pri
minimalnih spremembah, ki
bi lahko ogrozile mumijo.
Dokler ne bodo ljudem
omogočili ogleda mumije,
se bodo morali obiskovalci
zadovoljiti z multimedial-
nim sistemom prikazovanja
obdobja, v katerem je živel
Homo Tirolensis.

Ni izumrl

Študentka zoologije s sliko Gilbertovega potoročja, ko-
smatega vrečarja, o katerem so mislili, da je izumrl. (AP)

Podjetja bodo lahko dajala
svoje ime postajam podzemne

LONDON - »Harrods Knight-
sbridge« ali »Coca Cola Piccadil-
ly«, tako bi se mogle kmalu ime-
novati postaje londonske pod-
zemne železnice. Družba, ki
upravlja podzemno železnico, je
namreč pomislila, da bi lahko iz-
tržila znatne vsote, če bi dala pri-
vatnim sponzorjem možnost dati
svoje ime raznim postajam. Načrt
bi lahko povsem spremenil topo-

nomastiko ene najslavnejših pod-
zemnih železnic na svetu.

Posamezne postaje bi bilo mo-
goče najeti za približno 1 milijon
funtov, so sporočili predstavniki
družbe. Načrt predvideva tudi
možnost cenejših sponzorskih po-
bud, na primer tiskanje imena te
ali one družbe na mape podzem-
ne železnice. Obstajajo tudi neka-
tere omejitve etičnega značaja:

družbe, ki proizvajajo tobacne iz-
delke ne bodo mogle imeti postaj
z lastnim imenom. Spet druge
omejitve so praktičnega značaja:
podjetje, ki bo želelo dati ime do-
ločeni postaji, bo moralo imeti
svoj sedež v bližini. Harrods bo na
primer lahko dal ime samo postaji
Knightsbridge. Med drugimi
omejitvami je tudi ta, da postaj ne
bodo mogli najeti posamezniki, ki

bi jih želeli posvetiti sorodnikom.

Pobuda je tako zanimiva, da jo
bodo verjetno kmalu izpeljali, če-
prav se zdi marsikomu smešna. Uprava londonske podzemne že-
leznice potrebuje v naslednjih de-
setih letih kar 18 milijard lir za iz-
boljšanje svojih uslug, zato se bo
vse bolj obracala na privatne
sponzorje, da bi si zagotovila del
te vsote.